

HALKBANK a.d. Beograd

**Finansijski izveštaji
sa napomenama
za godinu završenu**

31. decembra 2024. godine

SADRŽAJ

Strana

Finansijski izveštaji:

Bilans uspeha	3
Izveštaj o ostalom rezultatu	4
Bilans stanja	5
Izveštaj o promenama na kapitalu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7
Napomene uz finansijske izveštaje	8 - 117

BILANS USPEHAU periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2024.	2023.
Prihodi od kamata	3.1, 4a	7,668,371	6,388,000
Rashodi kamata	3.1, 4b	(2,361,967)	(1,732,441)
Neto prihod po osnovu kamata		5,306,404	4,655,559
Prihodi od naknada i provizija	3.2, 5	2,940,397	2,622,764
Rashodi naknada i provizija	3.2, 5	(944,909)	(742,780)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1,995,488	1,879,984
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	32,894	(4,361)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	270,753	-
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.3, 8, 32	44,609	22,935
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9a	(728,539)	(521,767)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	10	-	1,375
Ostali poslovni prihodi	11	7,868	16,525
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		6,929,477	6,050,250
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.12; 12	(2,356,832)	(1,849,014)
Troškovi amortizacije	3.4, 3.5, 3.6, 20	(747,182)	(631,000)
Ostali prihodi	13	116,797	84,061
Ostali rashodi	13	(1,385,693)	(1,276,923)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		2,556,567	2,377,374
Porez na dobitak	3.10, 14	(204,767)	(251,109)
Dobitak/ po osnovu odloženih poreza	3.10, 14	(583)	2,326
DOBITAK PERIODA	26	2,351,217	2,128,591

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 18. marta 2025. godine.


 Slađana Bobar

Direktor Službe za računovodstvo


 Đorđe Zelenović

Član Izvršnog odbora Banke


 Aziz Arslan

Predsednik Izvršnog odbora Banke



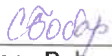
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
DOBITAK PERIODA	2,351,217	2,128,591
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak:</i>		
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	32,515	-
Aktuarski gubici	(6,953)	(2,727)
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak:</i>		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 17)	878,443	773,523
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 17)	(41,476)	(2,066)
Ukupan (negativan)/pozitivan ostali rezultat perioda	862,529	768,730
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA	3,213,746	2,897,321

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 18. marta 2025. godine.


Slađana Bobar

Direktor Službe za računovodstvo


Đorđe Zelenović

Član Izvršnog odbora Banke


Aziz Arslan

Predsednik Izvršnog odbora Banke

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.8, 15	19,509,120	16,729,593
Potraživanja po osnovu derivata	16	1,538	5,195
Hartije od vrednosti	3.7, 17	18,571,410	13,713,114
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.7, 18	7,206,275	13,924,349
Kredit i potraživanja od komitenata	3.7, 19	88,246,397	78,324,435
Nematerijalna imovina	3.6, 20a	1,998,753	1,619,806
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.4, 20b, 20c, 20e	1,948,012	2,066,194
Investicione nekretnine	3.5, 3.14, 20d	113,938	121,201
Tekuća poreska sredstva	3.10	34,033	-
Odložena poreska sredstva	3.10, 14c	45,849	53,076
Ostala sredstva	3.14, 3.15, 21	935,972	1,173,418
UKUPNO AKTIVA		138,611,297	127,730,381
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	16	79	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.7, 22	7,075,982	8,259,225
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.7, 23	101,689,129	92,066,727
Rezervisanja	2.6, 3.12, 24	84,194	110,478
Tekuće poreske obaveze		-	130,711
Ostale obaveze	25	2,015,561	2,637,588
UKUPNO OBAVEZE		110,864,945	103,204,729
KAPITAL			
Akcijski kapital	3.11, 26	18,362,669	18,362,669
Dobitak	26	2,358,169	2,128,591
Rezerve	3.11, 26	7,025,514	4,034,392
UKUPNO KAPITAL	26	27,746,352	24,525,652
UKUPNO PASIVA		138,611,297	127,730,381

Napomene na narednim stranama čine
sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 18. marta 2025. godine.

Bobar
Sladana Bobar

Direktor Službe za računovodstvo

Zelenović
Đorđe Zelenović

Član Izvršnog odbora Banke

Arsian
Aziz Arslan

II Predsednik Izvršnog odbora Banke



IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Dobitak	Ukupan kapital
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	10,488,940	7,873,729	3,827,958	(1,847,358)	1,285,063	21,628,332
Povećanje kapitala	-	-	-	-	-	-
Povećanje emisione premije	-	-	-	-	-	-
Aktuarski dobiti, neto	-	-	-	(2,727)	-	(2,727)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	2,128,591	2,128,591
Dobici po osnovu povećanja fer vrednosti osnovnih sredstava – povećanje	-	-	-	-	-	-
Raspodela dobiti iz prethodnog perioda	-	-	1,285,063	-	(1,285,063)	-
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi	-	-	-	-	-	-
<i>Ostali rezultat:</i>						
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	771,457	-	771,457
Ostalo	-	-	1	(2)	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	10,488,940	7,873,729	5,113,022	(1,078,630)	2,128,591	24,525,652
Početno stanje na dan 1. januara 2024. godine	10,488,940	7,873,729	5,113,022	(1,078,630)	2,128,591	24,525,652
Povećanje kapitala	-	-	-	-	-	-
Povećanje emisione premije	-	-	-	-	-	-
Aktuarski gubici, neto	-	-	-	(6,953)	-	(6,953)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	2,351,217	2,351,217
Dobitak prethodne godine	-	-	-	-	6,952	6,952
Dobici po osnovu povećanja fer vrednosti osnovnih sredstava – povećanje	-	-	-	32,515	-	32,515
Raspodela dobiti iz prethodnog perioda	-	-	2,128,591	-	(2,128,591)	-
<i>Ostali rezultat:</i>						
Positivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	836,967	-	836,967
Ostalo	-	-	-	2	-	2
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	10,488,940	7,873,729	7,241,613	(216,099)	2,358,169	27,746,352

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 18. marta 2025. godine.

Sladana Bobar

Sladana Bobar
Direktor Službe za računovodstvo

Dorđe Zelenović
Dorđe Zelenović
Član Izvršnog odbora Banke

Arslan

Arslan
Predsednik Izvršnog odbora Banke



IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(U hiljadama dinara)

	2024.	2023.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	10,748,295	9,000,385
Prilivi od kamata	7,756,460	6,351,345
Prilivi od naknada	2,953,634	2,633,664
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	37,434	14,207
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	767	1,169
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(7,084,406)	(5,284,520)
Odlivi po osnovu kamata	(2,244,809)	(1,467,825)
Odlivi po osnovu naknada	(945,565)	(740,451)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(2,461,221)	(1,780,684)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(91,455)	(74,008)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(1,341,356)	(1,221,552)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza	3,663,889	3,715,865
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	8,989,885	11,878,705
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	8,989,885	11,878,705
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(4,259,395)	(7,861,506)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(4,259,395)	(7,861,506)
Neto priliv(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	8,394,379	7,733,064
Plaćeni porez na dobit	(369,567)	(180,626)
Neto priliv(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	8,024,812	7,552,438
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	3,502,568	1,234,676
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	3,404,756	1,216,000
Priliv od prodaje investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	3,187
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	97,812	15,489
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(7,959,811)	(3,279,049)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(7,293,734)	(2,173,580)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva	(4,542)	-
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(661,535)	(1,105,469)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(4,457,243)	(2,044,373)
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	164,971	260,885
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	-	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	164,971	260,885
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1,669,940)	(1,970,409)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(1,388,679)	(1,714,345)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(281,261)	(256,064)
Neto priliv(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1,504,969)	(1,709,524)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	23,405,719	22,374,651
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(21,343,119)	(18,576,110)
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE	2,062,600	3,798,541
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	12,519,167	8,737,872
(NEGATIVNE)/POZITIVNE KURSNE RAZLIKE, NETO	44,608	(17,246)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	14,626,375	12,519,167

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 18. marta 2025. godine

Sladana Bobar
 Direktor Službe za računovodstvo

Đorđe Zelenović
 Član Izvršnog odbora Banke

Aziz Arslan
 Predsednik Izvršnog odbora Banke

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE****1.1. Osnivanje**

HALKBANK a.d. Beograd, koja je prethodno poslovala pod imenom Čačanska banka, posluje neprekidno od 1. jula 1956. godine. U toku svog rada i razvoja je više puta menjala naziv i organizacioni oblik.

Turkiye Halk Bankasi A.S., Istanbul/Turska je u maju 2015. godine postala većinski vlasnik Čačanske banke. Promena vlasništva uslovala je promenu imena i sedišta Banke. Novo ime banke je **HALKBANK a.d. Beograd** (u daljem tekstu "Banka"), a sedište Banke je na adresi: Bulevar Milutina Milankovića 9e, 11070 Beograd-Noví Beograd. Tokom 2018. godine Turkiye Halk Bankasi A.S., Istanbul/Turska postala je jedini vlasnik otkupivši i deo akcija koje su bile u vlasništvu preostalih manjinskih akcionara.

Banka je registrovana u Registru privrednih subjekata Republike Srbije pod brojem BD 54244 od 13. septembra 2005. godine.

1.2. Poslovanje

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i posluje u skladu sa Zakonom o bankama.

Centrala Banke je u Beogradu. Sedište Banke je u ulici Milutina Milankovića 9e, Beograd, što je registrovano u Agenciji za privredne registre pod brojem BD 82129/2016 dana 19. oktobra 2016. godine.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka u svom sastavu ima 39 filijala (2023: 38 filijala), i to u Beogradu (jedanaest filijala), Čačku (tri filijale), Jagodini, Gornjem Milanovcu, Kraljevu, Užicu, Kragujevcu, Kruševcu, Arandelovcu, Valjevu, Šapcu, Nišu, Leskovcu, Novom Sadu, Staroj Pazovi, Pančevu, Novom Pazaru, Subotici, Smederevu, Sremskoj Mitrovici, Vranju, Ivanjici, Požegi, Prijepolju, Zrenjaninu, Pirotu i Paraćinu kao i 5 ekspozitura (2023: 5 ekspozitura) u Vrnjačkoj Banji, Tutinu, Sjenici, Topoli i Preševu, kao i jedan šalter.

Banka je tokom 2024. godine otvorila jednu novu filijalu, u ulici Krunska br. 6. u Beogradu.

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je imala 744 zaposlenih, a na dan 31. decembra 2023. godine 721 zaposlenih. Poreski identifikacioni broj Banke je 100895809.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") za 2024. godinu su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon), kao i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Banka je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") koji obuhvataju: Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“).

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 93/2020).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Banke. Banka nije matično pravno lice, odnosno nema zavisna i pridružena pravna lica, tako da se ne vrši sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja. Jedini akcionar Banke je Turkiye Halk Bankasi A.S., Istanbul/Turska.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)****2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (Nastavak)**

Priloženi finansijski izveštaji se odnose na izveštajni period koji se završava 31. decembra 2024. godine. Priloženi finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora Banke 18. marta 2025. godine.

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- nekretnina iskazanih po tržišnoj, odnosno revalorizovanoj vrednosti,
- finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat,
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim transakcija lizinga, koje su u delokrugu MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću, ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrđivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2023. godinu, izuzev za primenu novih i izmenjenih MSFI računovodstvenih standarda obelodanjenih u Napomeni 2.2. od 1. januara 2024. godine, gde je primenjivo. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni, obelodanjeni su u Napomeni 2.3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)****2.2. Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi čije je stupanje na snagu i primena obavezna u tekućoj godini**

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2024. godine:

- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – klasifikacija obaveza na tekuće ili stalne – odlaganje dana primene i tekuće obaveze sa kovenantima. Prema izmenama MRS 1, klasifikacija određenih obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih može biti podložna promenama (npr. konvertibilni dug). Pored toga, Društva će možda morati da obezbede nova obelodanjivanja za obaveze koje podležu kovenantima;
- Izmene MSFI 16 “Lizing” – lizing obaveza u transakciji prodaje i ponovne kupovine. Izmene MSFI 16 utiču na to kako prodavac-zakupac obračunava promenljiva plaćanja zakupa koja nastaju tokom transakcija prodaje i povratnog zakupa. Izmene uvode novi računovodstveni model za varijabilna plaćanja i zahtevaće od zakupaca da ponovo procene i potencijalno preračunaju transakcije prodaje i povratnog zakupa;
- Izmene MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine i MSFI 7 „Finansijski instrumenti“ – obelodanjivanje finansijskih aranžmana dobavljača. Prema izmenama, Društva takođe treba da obelodane vrstu i efekat negotovinskih promena u knjigovodstvenim vrednostima finansijskih obaveza koje su deo finansijskog aranžmana dobavljača.

Usvajanje navedenih novih i izmena postojećih standarda nije imalo za rezultat značajne efekte na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- Izmene MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva“ – nedostatak zamenljivosti koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2025. godine;
- Klasifikacija i vrednovanje finansijskih instrumenata – izmene MSFI 9 u MSFI 7 koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2026. godine;

Tokom poslednjih nekoliko godina, postavljana su pitanja kako klasifikovati pojedina finansijska sredstva sa ESG povezanim karakteristikama – na primer, kredit sa smanjenjem kamatne stope ako dužnik ispuni određeni ESG cilj – u skladu sa postojećim zahtevima. Kako globalno tržište za ova finansijska sredstva brzo raste, postojala je hitna potreba za pojašnjenjem kako bi ovakve karakteristike trebalo analizirati.

Međunarodni savet za računovodstvene standarde (IASB) je sada izmenio MSFI 9 Finansijski instrumenti nakon svog post-implementacionog pregleda (PIR) zahteva za klasifikaciju i merenje. Izmene uključuju smernice o klasifikaciji finansijskih sredstava, uključujući ona sa uslovnim karakteristikama.

IASB je takođe izmenio MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja. Kompanije će sada biti obavezane da pruže dodatna obelodanjivanja o finansijskim sredstvima i finansijskim obavezama koje imaju određene uslovne karakteristike.

- Izmene MSFI 18 – prezentacija i obelodanjivanje u finansijskim izveštajima koje su primenljive na periode nakon 1. januara 2027. godine;

Način na koji kompanije obelodanjuju svoje finansijske performanse biće promenjen.

Odgovarajući na zahteve investitora za relevantnijim i uporedivijim informacijama, MSFI 18 Prezentacija i obelodanjivanje u finansijskim izveštajima ima za cilj da obezbedi veću konzistentnost u prezentaciji kako bilansa uspeha i izveštaja o novčanim tokovima, kao i detaljnije informacije.

Suštinski, neto profit kompanija se neće promeniti. Međutim, ono što će se promeniti jeste način na koji prikazuju svoje rezultate u bilansu uspeha i kako obelodanjuju informacije u napomenama uz finansijske izveštaje. Takođe, određene "non-GAAP" mere – mere učinka menadžmenta (MPM) – sada će biti deo revidiranih finansijskih izveštaja. Zajedno, novi zahtevi pomoći će kompanijama da bolje ispričaju svoju priču i povežu svoje izveštavanje u finansijskim izveštajima.

Novi standard utiče na sve kompanije u različitim industrijama.. Kompanije moraju da se fokusiraju na detaljne zahteve i primene ih u svojim specifičnim okolnostima kako bi doneli nove procene, navigirali kroz složenosti i nadgledali promene u sistemima i procesima.

- MSFI 19 Zavisna pravna lica bez javne odgovornosti: obelodanjivanja koja su primenljiva na periode nakon 1. januara 2027. godine.
- Godišnja unapređenja standarda koja su primenljiva na periode nakon 1. januara 2026. godine
- Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva, dostupan za dobrovoljnu primenu sa odloženim neodređenim datumom obavezne primene.

Rukovodstvo Banke nije usvojilo navedene nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego što stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)****2.4. Uporedni podaci**

Za sve iznose koji su dati u finansijskim izveštajima tekućeg perioda prezentuju se uporedne informacije o prethodnom periodu.

2.5. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI računovodstveni standardi“) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

2.6. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da mogu prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanje za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat za kreditne obaveze i izdate garancije.

Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika obelodanjene su u Napomeni 29.1.

a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (Nastavak)

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u pogledu mogućnosti i sposobnosti dužnika da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom portfoliju koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka (Napomene 9b, 18 i 19).

b) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja (imovine) i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja (imovine) i nekretnina, postrojenja i opreme zasniva se na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih i/ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja (Napomena 20).

c) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na godišnjem nivou analiziraju se vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja (imovina) i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indicija da je neko sredstvo obezvređeno, procenjuje se nadoknadiv iznos te imovine kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadiv iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti (Napomena 20).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)****2.6. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (Nastavak)***d) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva*

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, nastalu kao rezultat prošlih događaja, kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Radi održavanja najbolje moguće procene, rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i, ako je potrebno, koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze, rezervisanje se ukida kroz bilans uspeha. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala (Napomena 24).

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

e) Rezervisanja po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u sudske sporove koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, pitanja koja se tiču radnih odnosa a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje predstavlja obavezu sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom. Rezervacija predstavlja određeni iznos novčanih sredstava koji Banka izdvaja tj. rezerviše, sa ciljem da se pokriju izdaci za očekivane i moguće, ali u trenutku formiranja rezervisanja neizvesne obaveze, a koji u budućnosti mogu nastati po osnovu unapred definisanih prošlih događaja. Procena rezervisanja vrši se na kvartalnom nivou. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

f) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznata su na neiskorišćene poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti. Procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitka. Dodatne informacije su obelodanjene u Napomeni 3.10.

g) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije su obelodanjene u Napomeni 3.12.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)****2.6. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (Nastavak)***h) Fer vrednost finansijskih instrumenata*

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem određenih tehnika procene koji podrazumevaju određeni stepen rasuđivanja u proceni fer vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Ovo podrazumeva metode sadašnje vrednosti i ostale modele koji se baziraju na parametrima koji se mogu posmatrati kao i, u manjem obimu, na parametrima koji se ne mogu posmatrati.

Modeli vrednovanja se primarno koriste za vrednovanje derivata na slobodnom berzanskom tržištu i državnih obveznica i dugovnih hartija od vrednosti kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Ovi modeli uzimaju u obzir i uticaj na kreditni rizik, ako je materijalan. Svi modeli vrednovanja su potvrđeni pre nego što su korišćeni kao osnova za finansijsko izveštavanje i periodično pregledani nakon toga od strane kvalifikovanog kadra, nezavisno od oblasti koja je dovela do kreiranja modela.

Gde god je moguće, Banka upoređuje vrednovanje koje proizilazi iz modela sa kotiranim cenama sličnih finansijskih instrumenata i sa stvarnim vrednostima u slučaju realizacije, da bi potvrdila i kalibrirala njene modele. Raznovrsni faktori su ugrađeni u modele Banke, uključujući stvarne i procenjene tržišne vrednosti i stope, kao i vreme i promene, dubinu tržišta i likvidnost i promene u kreditnom riziku finansijskih obaveza.

Banka primenjuje modele dosledno iz perioda u period, obezbeđujući uporedivost i kontinuitet vrednovanja kroz vreme, ali procena fer vrednosti nerazdvojno uključuje i značajan nivo prosuđivanja. Stoga, rukovodstvo ustanovljava prilagođavanje vrednovanja da pokrije rizike povezane sa procenom parametara koji se ne mogu primetiti i pretpostavki u okviru samih modela.

Iako je u nekim slučajevima potreban značajan nivo prosuđivanja za određivanje fer vrednosti, rukovodstvo veruje da su fer vrednosti koje prikazuju finansijsku poziciju i promene fer vrednosti prikazane u bilansu uspeha obazrivo i odražavaju stvarne uslove privrede, bazirane na izvršenim kontrolama i procedurama za zaštitu.

Metode, pretpostavke i tehnike procene koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti detaljno su obrazložene u Napomeni 29.

i) Povezana lica sa Bankom

U skladu sa Zakonom o bankama i u skladu sa internom Procedurom Upravljanje rizikom izloženosti, lica povezana sa Bankom su:

- 1) članovi bankarske grupe u kojoj je Banka, HALKBANK
- 2) članovi Upravnog i Izvršnog odbora Banke, članovi odbora Banke utvrđenih Zakonom o bankama, članovi organa upravljanja i rukovođenja člana bankarske grupe u kojoj je Banka, kao i članovi porodice ovih lica,
- 3) lica sa učešćem u banci i u licima koja su članovi bankarske grupe u kojoj je Banka, kao i članovi porodice ovih lica,
- 4) pravna lica u kojima lica iz tač. 2) i 3) ovog stava imaju kontrolno učešće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA****3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata**

Banka prikazuje bilans uspeha u kojem su prihodi i rashodi grupisani prema svojoj prirodi i obelodanjuje iznose glavnih vrsta prihoda i rashoda.

Obelodanjivanje u bilansu uspeha i u napomenama uključuje sve pozicije prihoda i rashoda u skladu sa važećim propisanim obrascima za sastavljanje finansijskih izveštaja.

Prihodi od kamata i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha za sve instrumente koji nose kamatu, a na bazi obračunatih kamata primenom metode efektivne kamatne stope.

Banka će prestati sa priznavanjem prihoda na bruto osnovi, odnosno na bruto knjigovodstvenu vrednost i nastaviti sa obračunom na neto vrednost plasmana primenom metoda efektivne kamatne stope uključujući ali ne ograničavajući se na sledeće slučajeve:

- donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka nad dužnikom,
- donošenja odluke o pokretanju sudskog postupka naplate potraživanja nad dužnikom,
- donošenja Odluke nadležnog odbora o prestanku priznavanja prihoda po osnovu obračunate kamate, odnosno identifikovanjem drugih okolnosti koje otežavaju naplatu potraživanja i
- kada je dužnik pravno lice ili preduzetnik u docnji dužoj od 150 dana.

U slučaju kada Banka prestane sa priznavanjem prihoda od obračunate redovne kamate vrši se evidentni obračun kamate radi usaglašavanja potraživanja i obaveza sa dužnikom i tako obračunatu kamatu Banka evidentira u okviru druge vanbilansne aktive. Nakon identifikacije objektivnih dokaza obezvređenja i priznavanja umanjenja vrednosti, prihod od kamata na plasmane u nivou 3 obračunava se i priznaje u bilansu uspeha primenom efektivne kamatne stope na neto osnovicu (Unwinding).

Prihodi od naknada za odobravanje kredita kod kojih je unapred poznat plan otplate se priznaju u bilansu uspeha kao prihodi od kamata i vremenski se amortizuju primenom metoda efektivne kamatne stope. Prihodi od naknada za odobravanje kredita kod kojih nije unapred poznat plan otplate (okvirni krediti, dozvoljena prekoračenja po tekućem računu, kreditne kartice i slični plasmani), garancija i drugih oblika jemstava se vremenski amortizuju primenom linearnog metoda i iskazuju u okviru prihoda od naknada i provizija.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Sve naknade i provizije koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se u skladu sa MSFI 15.

Prihod se priznaje tokom vremena kada ili dok Banka ne ispunji svoje obaveze, odnosno kada pruži ugovorene usluge svojim klijentima.

Banka priznaje naknadu za ugovorne obaveze i to za neispunjene obaveze prema ugovoru i prikazuje ih kao ostale obaveze u Bilansu stanja. Slično tome, ako Banka ispunji ugovornu obavezu pre nego što primi naknadu, takođe je priznaju u Bilansu stanja, ili kao Ostala sredstva ili kao Potraživanje, u zavisnosti od toga da li je potrebno ispunjenje još neke obaveze pored protoka određenog vremena za dobijanje naknade.

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od Naknada od platnog prometa, Naknada od poslova izdavanja garancija, Naknada od menjačkih poslova, Naknade od platnih kartica i ovi prihodi se odnose na klijente iz segmenta privrede i stanovništva, kao što je prikazano u Napomeni 5.

U svim slučajevima ukupna cena naknade iz određenog ugovora raspoređuje se između različitih obaveza izvršavanja na osnovu relativno odvojenih cena zasebnih proizvoda i usluga. Cene naknada koje Banka ugovara, utvrđene su različitim tarifama Banke i ne uključuju promenljivu komponentu. Prihod od naknada i provizija prema ugovoru isključuje sve iznose naplaćene u ime i za račun trećih lica. Prihod od naknada i provizija se vremenom priznaje. Značajan deo prihoda od naknada i provizija priznaje se nakon pružanja usluge i naplate naknade od kupca.

Provizije proistekle iz deviznih transakcija prikazuju se u Bilansu uspeha prilikom njihove naplate. Naknade i provizije za odobravanje i upravljanje plasmanima za koje se smatra da su deo efektivnog prihoda amortizuju se tokom trajanja plasmana i priznaju kao tekući finansijski prihodi tokom perioda primenom metode efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.3. Preračunavanje iznosa u stranoj valuti**

Poslovne promene nastale u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na dan bilansa stanja.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika u skladu sa MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva”. Dobici i gubici koji nastaju, u slučajevima vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na neku stranu valutu, obračunavaju se na dan bilansa i iskazuju se kao prihodi ili rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja.

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno merenje građevinskih objekata vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci osnovnog sredstva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Vrednovanje građevinskih objekata nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela revalorizacije predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema po revalorizovanom iznosu umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Procenu revalorizovane vrednosti i preostalog veka trajanja građevinskog objekta vrši najmanje jednom u tri godine ovlašćeni procenjivač (sudski veštak građevinske struke).

Procena tržišne vrednosti od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača izvršena je na dan 30.novembra 2024. godine za sve građevinske objekte u vlasništvu Banke.

Postrojenja i oprema se prilikom početnog priznavanja vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravke vrednosti, dok se vrednovanje nakon početnog priznavanja vrši po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, investicionih nekretnina, postrojenja i opreme sa ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja u skladu sa Pravilnikom o amortizaciji nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava i investicionih nekretnina.

Na kraju godine Banka interno preispituje knjigovodstvene iznose svojih građevinskih objekata da bi utvrdila da li postoje nagoveštaji da je došlo do gubitaka usled umanjenja vrednosti. Ako postoje takve naznake Banka vrši procenu nadoknadivog iznosa da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak od umanjenja.

Tokom 2024. godine primenjivane su sledeće godišnje stope amortizacije koje nisu bile predmet izmena u odnosu na 2023. godinu:

Građevinski objekti	2.50%
Investicione nekretnine	2.50-3.87%
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva (ukoliko nije ugovoren period korišćenja)	16.67% - 20.00%
Kompjuterska oprema	14.29% - 20.00%
Nameštaj i ostala oprema	16.67% - 20.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.5. Investicione nekretnine**

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Banka drži radi izdavanja u zakup i računovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 40 Investicione nekretnine. Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nakon početnog priznavanja Banka meri svoju investicionu nekretninu po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos amortizacije.

Za obračun amortizacije investicionih nekretnina primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja u procenjenom veku trajanja u skladu sa internim aktima Banke.

Za amortizaciju investicionih nekretnina korišćen je rok od 40 godina, odnosno stopa amortizacije od 2.5%, odnosno stopa od 3,87%.

Na kraju godine, Banka interno preispituje knjigovodstvene iznose svojih investicionih nekretnina da bi utvrdila da li postoje nagoveštaji da je došlo do gubitaka usled umanjenja vrednosti. Ako postoje takve naznake Banka vrši procenu nadoknadivog iznosa da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak od umanjenja.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se prilikom početnog priznavanja vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravke vrednosti, dok se vrednovanje nakon početnog priznavanja vrši po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti. Nematerijalno ulaganje je ulaganje u licence, patente i softvere.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nematerijalnog ulaganja u ugovorenem periodu korišćenja ili procenjenom korisnom veku trajanja ukoliko nije ugovoren period korišćenja. Najčešće je u pitanju period od 3 do 5 godina, osim ulaganja u CORE sistem banke čiji se period upotrebe procenjuje na 15 godina.

Nematerijalna imovina uključuje i ulaganja u pripremi koja se ne amortizuju, budući da nisu još uvek u upotrebi. Banka.

Nematerijalna imovina koja se kreira kroz razvoj (projekat razvoja) može se priznati, ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- Tehnička izvodljivost projekta
- Namera da se projekat završi i da se nematerijalna imovina koristi ili proda
- Nematerijalna imovina će stvoriti verovatne buduće ekonomske koristi
- Dostupnost svih resursa za završetak projekta
- Mogućnost procene i merenja nematerijalne imovine.

Tokom trajanja projekta razvoja nematerijalne imovine, Banka vrši kapitalizaciju, odnosno uvećanje vrednosti nematerijalne imovine za vrednost troškova koji se dešavaju zbog razvojnih aktivnosti (planiranje projekta i poslovna analiza, testiranje rešenja, kontrola projekta).

Neki od tipičnih primera troškova i aktivnosti tokom razvoja projekta koji se kapitalizuju su:

- Kreiranje detaljnih funkcionalnih specifikacija
- Kodiranje softvera
- Testiranje sistema
- Troškovi konverzije podataka
- Naknade plaćene trećim licima za usluge pružene za razvoj softvera
- Troškovi zarada i troškovi vezani za zarade tokom razvojne faze

Kapitalizacija će prestati u trenutku kada je projekat razvoja suštinski završen i spreman za predviđenu upotrebu (obično datum pokretanja).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor po osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo jednog preduzeća ili finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog preduzeća.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze Banka priznaje u svom bilansu stanja u skladu sa MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja.

Priznavanje i odmeravanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza vrši se kada, i samo kada, Banka postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijski instrumenti dele se na:

- a) Finansijska sredstva
 - Vlasnička finansijska sredstva
 - Dužnička finansijska sredstva
 - Derivate

- b) Finansijske obaveze

3.7.1 Finansijska sredstva

3.7.1.1 Vlasnička finansijska sredstva

Vlasnička finansijska sredstva odnose se na investicije, odnosno učešća u kapitalu koja predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u kapital drugih pravnih lica (banaka, osiguravajućih društava, akcionarskih društva i društva sa ograničenom odgovornošću), koja nisu pribavljena sa namerom da se prodaju u bliskoj budućnosti, kao i hartije od vrednosti, odnosno akcije pravnih lica koje su pribavljene sa namerom da se prodaju u bliskoj budućnosti.

Računovodstveni tretman učešća u kapitalu zavisi od uticaja koji ulagač učešća (investitor) ima na pravno lice u koje je izvršeno ulaganje (korisnik ulaganja). Prema tom uticaju moguća su tri slučaja:

- Investitor ima kontrolu nad korisnikom ulaganja (investicije u pridružena društva) - stvara se odnos matičnog i zavisnog preduzeća ako učešće u kapitalu iznosi preko 50% ili su ispunjeni drugi uslovi definisani u MRS 27.
- Investitor ima značajan uticaj nad korisnikom ulaganja (investicije u kapital zavisnih društava) - stvara se odnos investitora i pridruženog preduzeća ako učešće u kapitalu iznosi preko 20% ili su ispunjeni drugi uslovi definisani u MRS 28.
- Investitor nema značajan uticaj nad korisnikom ulaganja (ostale investicije) - ako učešće u kapitalu iznosi ispod 20%.

Banka nije matično pravno lice, odnosno nema zavisna i pridružena pravna lica, tako da se ne vrši sastavljanje konsolidovanih izveštaja.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica, kao i akcije iskazuju se po fer vrednosti, a promene fer vrednosti se iskazuju kroz bilans uspeha (skraćeno FVTPL) u skladu sa MSFI 9.

3.7.1.2 Dužnička finansijska sredstva

Banka klasifikuje dužnička finansijska sredstva kao naknadno merena po amortizovanoj vrednosti (skraćeno AC), fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (skraćeno FVOCI) ili fer vrednosti kroz bilans uspeha (skraćeno FVTPL) na osnovu:

- Testa poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima;
- Karakteristika novčanih tokova finansijskih sredstava.

Klasifikacija dužničkih finansijskih sredstava se vrši u trenutku kada se ona prvobitno priznaju, odnosno kada Banka postane strana ugovornih odredaba instrumenta.

Dužnička finansijska sredstva se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija koji se direktno mogu pripisati nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva, osim finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Cena transakcije ili fer vrednost nadoknade date ili primljene za finansijski instrument obično predstavlja najbolji dokaz o fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.7.1 Finansijska sredstva (Nastavak)

3.7.1.2 Dužnička finansijska sredstva (Nastavak)

Dužnička finansijska sredstva merena po amortizovanoj vrednosti (AC)

Dužnička finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko su ispunjena sledeća dva uslova:

- Cilj poslovnog modela Banke je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih novčanih tokova (tzv. HTC);
- Ugovorenim uslovima finansijskog sredstva imovine nastaju novčani tokovi na određeni datum koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na glavnice (tzv. SPPI).

Poslovni model vrednovanja plasmana Banke, kredita i potraživanja i dokumentarnih poslova izuzev dužničkih hartija od vrednosti, je model amortizovanih troškova ("držanje radi naplate ugovorenih novčanih tokova" i "naplata isključivo glavnice i kamate", tzv. model HTC i SPPI). Samo ukoliko SPPI test pokaže da postoje takve klauzule u ugovorima da SPPI test nije zadovoljen i da plasmani ne mogu biti vrednovani po amortizovanom trošku, Banka prelazi na model fer vrednovanja kroz bilans uspeha. Poslovni model vrednovanja dužničkih hartija od vrednosti može biti model amortizovanih troškova, model vrednovanja kroz ostali ukupni rezultat ili model vrednovanja kroz bilans uspeha u zavisnosti od svakog konkretnog slučaja i namere rukovodstva.

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Amortizovana vrednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja uz uvećanje ili umanjenje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamatne stope za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću, umanjen za sve isplate i korekcije po osnovu obračunatih očekivanih kreditnih gubitaka. Kredit i potraživanja koja su potekla od Banke se iskazuju na dan bilansa u visini bruto amortizovanih troškova umanjenih za ispravku vrednosti. Bruto amortizovani troškovi predstavljaju ukupna potraživanja Banke od klijenta (uključujući neotplaćenu glavnice, nominalno obračunatu kamatu, kaznenu kamatu, potraživanja za naknade i ostala potraživanja) korigovana iznosom neamortizovanih naknada.

Inicijalna efektivna kamatna stopa za potrebe MSFI 9, predstavlja stopu koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva. Za potrebe MSFI 9, efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9.

Banka obračunava i priznaje ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9 za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AC), kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVOCI).

MSFI 9 uvodi koncept očekivanog kreditnog gubitka koji podrazumeva verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom životnog veka finansijskog sredstva, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3), odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Banka je internim aktima identifikovala parametre čija identifikacija odražava povećanje kreditnog rizika radi identifikacije klijenata u nivou 2, kao i status neizmirenja obaveza radi identifikacije klijenata u nivou 3.

Dužnička finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI)

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat ukoliko su ispunjena sledeća dva uslova:

- Cilj poslovnog modela Banke je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijskih sredstava;
- Ugovorenim uslovima finansijskog sredstva nastaju novčani tokovi na određeni datum koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na glavnice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.7. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.7.1 Finansijska sredstva (Nastavak)****3.7.1.2 Dužnička finansijska sredstva (Nastavak)**

Dužnička finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat jesu sredstva za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodati zbog potrebe za likvidnošću, ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena.

Prilikom inicijalnog priznavanja ovih finansijskih sredstava, Banka sredstvo vrednuje po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije.

Nakon inicijalnog priznavanja, Banka vrednuje finansijska sredstva po njihovoj fer vrednosti, uz priznavanje dobitaka i gubitaka od promene fer vrednosti, kao i obezvređenja vrednosti finansijskih sredstava (ispravke vrednosti) u revalorizacionim rezervama u okviru kapitala. Ispravka vrednosti se za finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat obračunava kao i za finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti, ali se akumulirana ispravka vrednosti ne oduzima od fer vrednosti sredstva, već se evidentira u okviru ukupne promene fer vrednosti koja se evidentira u ostalom ukupnom rezultatu. U okviru kapitala ne priznaju se dobiti i gubici od promene vrednosti finansijskog sredstva po osnovu kretanja kursa dinara (ako je sredstvo u stranoj valuti ili sadrži valutnu klauzulu).

Založena finansijska sredstva vrednuju se po istom principu. U pitanju su finansijska sredstva koja se posebno knjigovodstveno izdvajaju, jer su založena kod NBS po osnovu REPO transakcija sa Narodnom bankom Srbije (iskazuju se posebno po nominalnoj vrednosti).

Na dan prodaje, iznosom koji je dobijen prodajom sredstva, zatvara se knjigovodstvena vrednost sredstva i revalorizacione rezerve po tom sredstvu, a razlika se priznaje kao dobitak ili gubitak od prodaje.

Dužnička finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

Dužnička finansijska sredstva Banka vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha ukoliko nisu vrednovani po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat.

Finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, predstavlja sredstvo koje je stečeno prvenstveno u svrhu prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, radi ostvarivanja profita u kratkom roku iz kratkoročnog fluktuiranja cena ili posredničke marže, ili derivat.

Derivat predstavlja finansijski instrument ili drugi ugovor čija se vrednost menja (kao posledica promene definisane/ugovorene kamatne stope ili cene finansijskog instrumenta ili berzanske cene ili kursa valute ili indeksa rasta cena ili druge promenljive vrednosti), koji ne zahteva početno neto ulaganje ili zahteva početno neto ulaganje koje je manje nego kod drugih tipova ugovora za koje se očekuje da će imati slične reakcije na promene u tržišnim uslovima, i koji će biti izmiren u budućnosti.

Bilansno se u aktivni ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna razlika fer vrednosti derivata. Naknadno vrednovanje fer vrednosti derivata se evidentira tako što se efekat promene fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha kao pozitivan ili negativan efekat promene vrednosti derivata, a pozitivna fer vrednost derivata se iskazuje kao sredstvo, dok se negativna fer vrednost derivata iskazuje kao obaveza.

Prestanak priznavanja derivata se vrši u momentu kada ističu ugovorna prava i obaveze (razmena gotovinskih tokova) proistekle iz derivata, odnosno na datum izvršenja.

Datumom izvršenja zatvara se knjigovodstvena vrednost sredstva i storniraju svi prihodi i rashodi od promene vrednosti po tom sredstvu i evidentiraju se konačni efekti gubitka ili zarade na derivatu preko realizovanih kursnih razlika i naknada. U slučaju da u zemlji postoji aktivno tržište derivata krajnji efekat prodaje se evidentira u bilansu uspeha kao dobitak ili gubitak od prodaje derivata. U pogledu transakcija sa derivatima Banka obavlja jedino transakcije valutnog swap-a.

Opcija fer vrednosti

Čak i ako finansijsko sredstvo ispunjava dva zahteva neophodna za vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijsko sredstvo se može vrednovati po fer vrednosti kroz bilans uspeha ukoliko takvo vrednovanje eliminiše ili značajno smanjuje nedoslednost vrednovanja ili priznavanja koja bi inače nastala. Banka nije koristila opciju fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2024. godine**

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.7. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.7.1 Finansijska sredstva (Nastavak)****3.7.1.2 Dužnička finansijska sredstva (Nastavak)***Finansijska sredstva - Prestanak priznavanja i reklasifikacija finansijskih sredstava*

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava nastaje kada isteknu ugovorna prava na tokove gotovine datog finansijskog sredstva ili kada Banka prenese sredstvo na drugo lice, a zatim utvrđuje da li je suštinski prenela sve rizike i koristi od vlasništva nad sredstvom. Ukoliko su suštinski svi rizici i koristi prenete, sredstvo prestaje da se priznaje u knjigama Banke. Ukoliko su suštinski zadržani svi rizici i koristi, prestanak priznavanja sredstva nije moguć.

3.7.2 Finansijske obaveze*Finansijske obaveze - Vrednovanje i prestanak priznavanja*

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu Banke da preda gotovinu ili drugo finansijsko sredstvo drugom licu. Prilikom početnog priznavanja Banka meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je primljena za nju.

Finansijske obaveze koje se drže za trgovanje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (skraćeno FVTPL), a sve ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti osim ako se ne primenjuje opcija fer vrednosti. Banka ne primenjuje opciju fer vrednosti.

Finansijsku obavezu treba ukloniti iz bilansa stanja kada, i samo kada je ugašena, odnosno kada je obaveza navedena u ugovoru ispuštena ili poništena ili istekla.

Dobitak ili gubitak od gašenja prvobitne finansijske obaveze se priznaje u bilansu uspeha.

Ukoliko Banka nije značajno zadržala ili prenela sve rizike i koristi od sredstva, onda Banka mora proceniti da li se odrekla kontrole nad sredstvom ili ne. Ako Banka ne kontroliše sredstvo, onda može da prestane sa priznavanjem tog sredstva, međutim, ako Banka zadrži kontrolu nad sredstvom, onda Banka nastavlja da priznaje sredstvo u meri u kojoj ona ima kontinuirano učešće u sredstvu.

Primljeni krediti

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

3.8. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod pozicijom gotovina i sredstva kod centralne banke u okviru bilansa stanja, iskazuje se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali, deponovani viškovi likvidnih sredstava Banke kod Narodne banke Srbije.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom se smatraju gotovina u domaćoj i stranoj valuti u blagajnama, sredstva na računu kod drugih banaka, kao i slobodna sredstva kod Narodne banke Srbije.

3.9. Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica

Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključeni u bilans stanja Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.10. Porezi i doprinosi***Porez iz dobitka*

Za računovodstveno obuhvatanje i utvrđivanje poreza iz dobitka Banka koristi MRS 12 „Porezi na dobitak” i Zakon o porezu na dobit pravnih lica.

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na iznos dobitka pre oporezivanja, a po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu.

Konačni iznos obaveze po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunava na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja “goodwill-a” ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima.

Transfere cene

Poreski bilans za 2024. godinu nije predat do dana pojedinačnih finansijskih izveštaja Banke, s obzirom na to da je rok za predaju 180 dana od dana za koji se porez utvrđuje, odnosno do 29. juna naredne godine. Banka je obračunala poreske efekte na bazi Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Banka još uvek nije pripremila konačnu studiju transfernih cena, ali rukovodstvo smatra da po ovom osnovu neće imati materijalno značajne efekte na 2024. godinu jer do sada nije imala materijalno značajne korekcije po osnovu transakcija sa povezanim licima, a u 2024. godini nije bilo značajnijih izmena u vrstama usluga u odnosu na prethodnu godinu.

3.11. Kapital i rezerve

Kapital Banke je ostatak imovine Banke nakon odbitka svih njenih obaveza. Kapital se ne procenjuje i ne meri posebno. Ukupan kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka. Banka je dužna da regulatorni kapital u svakom trenutku održava na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika koji mogu nastati u poslovanju Banke (kapitalni zahtevi), što je detaljnije objašnjeno u Napomeni 29.2.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.12. Beneficije zaposlenih

Banka nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2024. godine.

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i neiskorišćenih dana godišnjeg odmora, a na osnovu procene rezervisanja od strane ovlašćenog aktuara.

Rezervisanja su formirana na osnovu sledećih pretpostavki:

Prosečna bruto zarada u RS (oktobar 2024. godine)	136,173.00 RSD
Diskontna stopa	5.75%
Stopa rasta zarada	11.50%
Fluktucija broja zaposlenih	7.00%

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, a za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

3.13. Načelo stalnosti poslovanja

Banka je u poslovnoj 2024. godini ostvarila dobitak u iznosu od 2.351.217 hiljada dinara (2023. godine ostvaren je dobitak u iznosu od 2.128.591 hiljada dinara). Banka je u prethodnom periodu ostvarila znajajne poslovne rezultate, a u narednom periodu rukovodstvo Banke očekuje stabilne prihode, kao i da će povećanje troškova biti manje od povećanja prihoda. Shodno napred navedenom, finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.13. Načelo stalnosti poslovanja (Nastavak)****3.13.1. Uticaj Ukrajinsko-ruskog konflikta na poslovanje HALKBANK a.d. Beograd**

Od samog početka ratnih sukoba, odnosno od početka vojnih operacija 24. februara 2022. godine, tokom perioda 2022.-2024. godine do danas, cela evropska i svetska ekonomija i društvo globalno, i daje su pod uticajem ovih okolnosti. Radi očuvanja stabilnosti, Banka pojačano prati i vrši procene mogućih uticaja u svim segmentima poslovanja. I dalje se potvrđuje naša pretpostavka da sukob neće teritorijalno izaći iz okvira zemalja u kojima se trenutno odvija kao i to da je izostao bilo kakav direktan uticaj na poslovanje Banke.

Banka pojačano prati situaciju u vezi sa sankcijama i restrikcijama uvedenih od strane zemalja EU, SAD i Velike Britanije, a posebno ograničenja koja se tiču banaka iz Rusije, njihovih filijala i povezanih lica, kako bi se moguću rizik sveo na minimum, a sve u saradnji i uz pojačanu komunikaciju sa Udruženjem banaka Srbije i NBS.

Rizik pojedinačnih platnih transakcija ka Rusiji i Belorusiji sveden je na minimum, odnosno klijenti pre realizacije transakcije potpisuju izjavu, kojom Banku oslobađaju bilo kakve odgovornosti u vezi sa zaustavljanjem transakcije ili zamrzavanjem sredstava. Takođe pre početka realizacije transakcije sa korespondentskim bankama proverava se da li postoje bilo kakva ograničenja vezano za učesnike u transakciji.

Što se tiče direktnog uticaja na likvidnost Banke i pokazatelje likvidnosti, nisu zabeleženi bilo kakvi negativni efekti i ne očekujemo ih u budućnosti.

Kako je diversifikovanost portfolija Banke dobra i kako nisu identifikovani klijenti u čijoj strukturi obaveza i potraživanja postoji visoka zavisnost od Ukrajine i/ili Rusije, odnosno klijenti koji u svom poslovanju imaju visoku zavisnost od roba ili usluga sa tržišta zemalja zahvaćenih sukobom, nisu se desili materijalno značajni negativni efekti koji proizilaze iz kreditnog rizika, procena Banke je da se ne očekuju ni u budućnosti. Vezano za uticaj negativnih trendova kod određenih delatnosti i cena dobara, moguće je očekivati negativne uticaje kod klijenata koji se bave trgovinom energentima, međunarodnim transportom i izvozom poljoprivrednih proizvoda. Banka pojačano prati poslovanje klijenata iz napred navedenih grupa, kao i mere i odluke koje donosi Vlada Republike Srbije, Ministarstvo ekonomije, Privredna komora i NBS, radi očuvanja stabilnosti sistema i poslovanja kompanija, za koje smo sigurni da neće izostati.

Kada govorimo o Srbiji bruto domaći proizvod u 2023. godini iznosio je 3,8%. Merena realnom stopom rasta bruto domaćeg proizvoda, privreda Srbije ostvarila je rast privredne aktivnosti od 4,7% u prvom, 4,2% u drugom i 3,1% u trećem kvartalu 2024. godine, dok je prema fleš proceni RZS stopa rasta BDP-a u četvrtom kvartalu 2024 iznosila 3,3%. Prognoza Ministarstva Finansija predviđa rast BDP-a za 2025. godinu od 4,2% uz zadržavanje na sličnom nivou i tokom 2026. godine, nakon čega se, tokom 2027. godine, očekuje ubrzanje na 5% u skladu sa novim investicionim ciklusom.

Nakon što je u decembru 2023. godine iznosila 7,6%, međugodišnja inflacija je u decembru 2024. značajno smanjena na 4,3%. Ovaj nivo je u skladu sa ciljanim opsegom inflacije Narodne banke Srbije (3,0% ± 1,5 procentnih poena). Sličan pad inflacije zabeležen je i u Sjedinjenim Američkim Državama i Evropskoj uniji, što ukazuje na efikasnost restriktivnih mera koje su preduzele centralne banke.

Može se reći da je nastupio period stabilnosti i u budućnosti se očekuju dalja sniženja stopa inflacije i kamatnih stopa.

Zbog svega navedenog može se reći da je rizik negativnog uticaja na poslovanje Banke i klijenata značajno umanjen.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.14. Lizing**

Od 1. januara 2019. godine Banka primenjuje Međunarodni standard finansijskog izveštavanja 16 (MSFI 16) za obuhvat ugovora o lizingu.

Lizing je ugovor ili deo ugovora kojim se prenosi pravo korišćenja identifikovanog sredstva (predmeta lizinga) na određeni vremenski period uz nadoknadu.

Za svaki Ugovor o zakupu, Banka procenjuje da li ugovor sadrži elemente lizinga. Banka procenjuje da li je u ugovoru identifikovano sredstvo i da li Banka ima pravo da kontroliše korišćenje identifikovane imovine za određeni vremenski period.

Stopa po kojoj Banka obračunava pravo korišćenja je inkrementalna stopa. To je kamatna stopa koju bi Banka (zakupac) morala da plati da u sličnom roku i pod sličnim uslovima pozajmi sredstva neophodna za nabavku imovine slične vrednosti sa pravom korišćenja u sličnom ekonomskom okruženju.

Banka ne primenjuje uslove MSFI 16:

- za ugovore o zakupu kraće od 12 meseci i koji ne sadrže opciju otkupa i/ili
- kada je osnovno sredstvo male vrednosti (dinarska protivvrednost sredstva USD 5.000,00 ili manja).

3.15. Stečena imovina

Pod sredstvima stečenim naplatom potraživanja, Banka iskazuje materijalne vrednosti koje je primila po osnovu naplate potraživanja sve do momenta njihove prodaje ili upotrebe za sopstvene potrebe.

Nepokretnosti stečene naplatom potraživanja priznaju se nakon sticanja po nižoj vrednosti između procenjene tržišne vrednosti ili plaćene vrednosti po kojoj su preuzete. Banka do momenta prodaje ili promene namene stečene nepokretnosti jednom godišnje obezbeđuje reproccenu svake pojedinačne nepokretnosti stečene naplatom potraživanja.

3.16. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

Finansijske garancije su prikazane u okviru potencijalnih obaveza u vanbilansnoj evidenciji (Napomena 27).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a) PRIHODI OD KAMATA

Prihodi od kamata obuhvataju:

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Na kredite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Bankama	343,175	258,873
Javnim preduzećima	32,986	32,521
Preduzećima	3,199,655	2,682,787
Preduzetnicima	341,894	294,137
Javnom sektoru	70,481	40,496
Stanovništvu	1,947,475	1,678,283
Drugim komitentima	241,897	183,324
	6,177,563	5,170,421
Na kredite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Bankama	131,451	-
Preduzećima	7,533	60,608
Preduzetnicima	-	3
Javnom sektoru	-	-
Stanovništvu	8	103
Drugim komitentima	368,807	472,626
	507,799	533,340
Na depozite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Bankama	145,168	143,611
	145,168	143,611
Na depozite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Bankama	23,537	4,666
Drugim komitentima	5,576	12,368
	29,113	17,034
Prihodi od kamata po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat:		
U dinarima	806,783	523,594
	806,783	523,594
Prihodi od kamata po osnovu ostalih plasmana koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
U dinarima	1,587	-
U stranoj valuti	358	-
	1,945	-
UKUPNO:	7,668,371	6,388,000

Ukupni priznati prihodi od kamata na obezvređena finansijska sredstva za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine iznose 50,264 hiljade dinara (2023. godine: 23,389 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (Nastavak)

b) RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Na kredite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od banaka	1,534	656
Od ostalih komitenata	642	12
	2,176	668
Na kredite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od javnog sektora	176,179	173,781
Od banaka	3,431	26,576
Od ostalih komitenata	15,624	18,730
	195,234	219,087
Na depozite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od banaka	187,425	125,191
Od javnih preduzeća	85,606	90,090
Od preduzeća	514,045	384,548
Od preduzetnika	15,280	7,085
Od javnog sektora	13,354	41,946
Od stanovništva	246,092	169,645
Od ostalih komitenata	51,792	41,180
	1,113,594	859,685
Na depozite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od banaka	109,354	96,963
Od javnih preduzeća	15,815	11,046
Od preduzeća	160,768	105,375
Od preduzetnika	3,470	430
Od javnog sektora	-	-
Od stanovništva	711,581	404,289
Od ostalih komitenata	19,504	15,195
	1,020,492	633,298
Rashodi kamata po osnovu obaveza za zakup koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
U dinarima	1,119	1,309
U stranoj valuti	29,352	18,394
	30,471	19,703
UKUPNO:	2,361,967	1,732,441

Rashodi kamate po osnovu lizinga nepokretnosti u 2024. godini su 29,419 hiljada dinara (2023: 18,648 hiljada dinara), dok su rashodi kamate po osnovu lizinga vozila u 2024. godini 1,052 hiljada dinara (2023: 1,056 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

Naknade i provizije za platni promet
 Naknade po osnovu kredita
 Naknade iz poslovanja sa karticama
 Naknade po osnovu kupovine i prodaje deviza i
 efektivnog stranog novca
 Naknade po osnovu garancija
 Naknade po osnovu brokerskih usluga
 Ostale naknade i provizije
Ukupan prihod od naknada i provizija

	Stanovništvo		Komitent		Ukupno	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	284,143	340,170	1,039,512	900,152	1,323,655	1,240,322
	8,355	8,973	38,821	40,410	47,176	49,383
	76,078	59,368	769,194	590,516	845,272	649,884
	25,375	40,662	241,345	280,625	266,720	321,287
	1,650	48	442,092	344,713	443,742	344,761
	-	-	-	3	-	3
	13,297	16,130	535	994	13,832	17,124
	408,898	465,351	2,531,499	2,157,413	2,940,397	2,622,764

RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

Naknade i provizije za platni promet
 Naknade po osnovu kredita
 Naknade iz poslovanja sa karticama
 Naknade po osnovu kupovine i prodaje deviza i
 efektivnog stranog novca
 Naknade po osnovu brokerskih usluga
 Ostale naknade i provizije
Ukupan rashod od naknada i provizija
Neto prihodi od naknada i provizija

	Stanovništvo		Komitent		Ukupno	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	-	-	(254,393)	(236,478)	(254,393)	(236,478)
	(7,116)	(6,898)	(17,248)	(21,975)	(24,364)	(28,873)
	-	-	(663,401)	(472,413)	(663,401)	(472,413)
	-	-	(1,668)	(4,287)	(1,668)	(4,287)
	-	-	-	(6)	-	(6)
	-	-	(1,083)	(723)	(1,083)	(723)
	(7,116)	(6,898)	(937,793)	(735,882)	(944,909)	(742,780)
	401,782	458,453	1,593,706	1,421,531	1,995,488	1,879,984

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

6. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata obuhvata:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Neto prihodi po osnovu promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	99	1,215
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu promene vrednosti finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	(592)
Neto prihodi/(rashodi) od promene vrednosti ostalih derivata	32,795	(4,984)
UKUPNO:	32,894	(4,361)

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti obuhvata:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	265,945	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	4,808	-
UKUPNO:	270,753	-

8. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekta ugovorene valutne klauzule obuhvata:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Neto prihod po osnovu kursnih razlika po kreditima i depozitima	57,644	36,026
Neto rashod od kursnih razlika po ostalim osnovama	(102,253)	(13,091)
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule:	44,609	22,935

Učešće deviznih pozicija u ukupnoj bilansnoj aktivni iznosi 45,73% (2023: 47,10%), dok učešće deviznih pozicija u ukupnoj bilansnoj pasivi iznosi 52,22% (2023: 52,77%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

a) Knjiženja u korist/(na teret) rezultata

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	2024.	31. decembra 2023.
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(2,333,564)	(706,258)
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 9b)	1,559,467	271,416
Neto rashod	(774,097)	(434,842)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 24a)	(36,508)	(8,963)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 24a)	36,121	2,080
Neto prilog/(rashod)	(387)	(6,883)
Rashodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(42,434)	(4,897)
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	41,476	2,066
Neto rashod	(958)	(2,831)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(810)	(3,141)
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	87,883	66,443
Neto prihod	87,073	63,302
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	7,807	8,979
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(47,977)	(149,492)
Neto prilog/(rashod)	(40,170)	(140,513)
UKUPNO:	(728,539)	(521,767)

Banka je za period koji se završava 31. decembra 2024. godine izvršila priznavanje prihoda od kamate na obezvređene plasmane primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost plasmana ili njegovu neto vrednost uz korekciju evidentiranih prihoda u okviru Bilansa uspeha i uz obračun ispravke vrednosti potraživanja po tom osnovu, na način da se evidentiranje rashoda indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti sprovodi u okviru pozicije neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, bez korekcije računa ispravke vrednosti u bilansu stanja po tom osnovu.

Po ovom osnovu, u okviru rashoda po osnovu indirektnih otpisa plasmana evidentiran je iznos od 50,264 hiljada dinara (2023. godine: 23,389 hiljade dinara). Usled navedenog rashodi indirektnih otpisa plasmana u bilansu uspeha (Napomena 9a) su veći za isti iznos u odnosu na iznos rashoda prikazan u tabeli kretanja na računima ispravke vrednosti (Napomena 9b). Osim navedenih, u okviru rashoda po osnovu indirektnih plasmana, evidentirani su rashodi koji se odnose na ostala potraživanja koja čine potraživanja za date avanse i potraživanja od zaposlenih u ukupnom iznosu od 73.579 hiljada dinara (2023. godine: 19.531 hiljade dinara). Na strani prihoda, za ovu grupu potraživanja evidentirani su prihodi u iznosu od 53.530 hiljada dinara (tokom 2023 godine nije bilo prihoda po ovom osnovu).

Amortizovana nabavna vrednost pre modifikacije stambenih kredita po Odluci NBS o privremenom ograničenju kamatnih stopa kod ugovora o kreditu zaključenih sa korisnikom – fizičkim licem je na dan 31.12.2024. iznosila 8,655,837 hiljada dinara. Efekat modifikacije iznosio je RSD 45,485 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (Nastavak)

b) Kretanje na računima ispravke vrednosti potraživanja

	U hiljadama dinara 2024.					
	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 15)	Kreditni i potraživanja od banaka (Napomena 18)	Kreditni i potraživanja od komitenata (Napomena 19)	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 17)	Ostala finansijska sredstva (Napomena 21)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	2,793	2,359	1,106,337	-	67,087	1,178,576
Indirektni otpisi plasmana	5,295	9,945	2,139,424	-	55,057	2,209,721
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana (Napomena 9a)	(4,437)	(9,498)	(1,464,979)	-	(27,023)	(1,505,937)
Kursne razlike	3	1	15	-	-	19
Indeksiranje ispravke vrednosti (valutna klauzula)	-	-	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-	-	-
Otpis	-	-	(190,922)	-	(8,352)	(199,274)
Otpust	-	-	(146)	-	-	(146)
Ostalo	-	(76)	37	-	(1)	(40)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	3,654	2,731	1,589,766	-	86,768	1,682,919

9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (Nastavak)

b) Kretanje na računima ispravke vrednosti potraživanja (Nastavak)

	U hiljadama dinara 2023.				Ukupno
	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 15)	Kreditni i potraživanja od banaka (Napomena 18)	Kreditni i potraživanja od kormitenata (Napomena 19)	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 17)	
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	2,498	2,072	763,634	-	825,156
Indirektni otpisi plasmana	3,147	4,367	639,028	-	663,338
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana (Napomena 9a)	(2,852)	(4,080)	(260,186)	-	(4,298)
Kursne razlike	-	-	(75)	-	(75)
Indeksiranje ispravke vrednosti (valutna klauzula)	-	-	(519)	-	(519)
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-	-
Otpis	-	-	(33,981)	-	(2,363)
Otpust	-	-	(1,210)	-	(1,210)
Ostalo	-	-	(354)	-	(354)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	2,793	2,359	1,106,337	-	1,178,576

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA INVESTICIJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	1,375
UKUPNO:	-	1,375

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostale poslovne prihode čine:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Prihodi operativnog poslovanja	7,101	15,051
Prihodi od dividendi i učešća	767	1,474
UKUPNO:	7,868	16,525

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Troškovi zarada i naknada zarada	1,314,383	1,002,239
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	161,488	121,086
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	614,210	460,800
Ostali lični rashodi	14,462	15,177
Rashodi rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene	261,326	247,826
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	1,997	1,886
Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene	(11,034)	-
UKUPNO:	2,356,832	1,849,014

U okviru pozicije Troškovi zarada i naknada zarada iznos od 60,291 hiljade dinara (2023. godine: 50,033 hiljada dinara) odnosi se na primanja članova Izvršnog odbora, a naknade članovima Upravnog odbora u okviru pozicije ostali lični rashodi iznose 11,581 hiljada dinara (2023. godine: 11,777 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

13. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	74,192	7,836
Viškovi	-	613
Ostali prihodi	29,602	53,027
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za sudske sporove (Napomena 24)	12,407	22,585
Prihodi od ukidanja ostalih rezervisanja (otpremnine)	13	-
Prihodi od smanjenja obaveza (zakup)	583	-
UKUPNO:	116,797	84,061
Operativni rashodi		
Troškovi materijala	122,760	110,456
Troškovi proizvodnih usluga	457,363	390,311
Nematerijalni troškovi	758,281	680,379
Troškovi poreza	17,742	15,560
Troškovi doprinosa	1,008	1,009
Ostali troškovi	1,454	1,909
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze (napomena 24)	23,004	55,394
Rashodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za sudske sporove (Napomena 24)	235	-
	1,381,847	1,255,018
Ostali poslovni rashodi		
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	223	344
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	4	-
Ostali rashodi	2,119	21,467
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalne imovine	-	-
Manjkovi i štete	1,500	94
	3,846	21,905
UKUPNO:	1,385,693	1,276,923

U okviru pozicije nematerijalni troškovi najznačajniji iznos predstavljaju plaćene premije osiguranja u iznosu od 345,988 hiljada dinara (2023. godine: 298,417 hiljada dinara), od čega najveći iznos predstavlja obavezna premija osiguranja depozita građana prema Agenciji za osiguranje depozita u iznosu od 257,854 hiljada dinara (2023. godine: 220,652 hiljada dinara), a zatim premija osiguranja u iznosu 50,961 hiljada dinara (2023. godine: 47,729 hiljada dinara) po osnovu gotovinskih kredita. Osim navedenih, najznačajniji nematerijalni troškovi se odnose na troškove obezbeđenja objekata i transporta novca u iznosu od 86,298 hiljada dinara (2023. godine: 70,989 hiljada dinara) i troškove iznajmljivanja softvera u iznosu od 98,977 hiljade dinara (2023. godine: 47,402 hiljade dinara).

U okviru pozicije troškovi proizvodnih usluga najveći iznos se odnosi na troškove zakupnina 112,730 hiljada dinara (2023. godine: 101,579 hiljada dinara).

Troškovi zakupa nepokretnosti koji su obuhvaćeni standardom MSFI 16 iznose 92,511 hiljada dinara (2023. godine: 81,549 hiljada dinara) od čega je najveći deo porez na dodatu vrednost za sve nepokretnosti uzete u zakup od pravnih lica, porez na dohodak građana za fizička lica, kao i servisni troškovi zakupa Centrale banke.

Troškovi zakupa vozila koji su obuhvaćeni standardom MSFI 16 odnose se na porez na dodatu vrednost koji pada na teret zakupca (Banke) i iznosi 9,238 hiljade dinara (2023. godine: 9,374 hiljada dinara).

Troškovi zakupa nepokretnosti koji zbog male vrednosti nisu obuhvaćeni standardom MSFI 16, u 2024. godini iznose 11,549 hiljada dinara (nepokretnosti 567 hiljada dinara i bankomati 10,982 hiljada dinara). Ugovori za zakup prostora za bankomate ne ispunjavaju uslove za knjiženje po MSFI 16, usled male vrednosti ugovora i neodređenog roka važnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

14. POREZ NA DOBIT

a) Porez na dobit priznat u okviru ostalog rezultata prikazan je u tabeli u nastavku:

	2024			2023		
	Pre poreza	Poreski rashod	Nakon poreza	Pre poreza	Poreski rashod	Nakon poreza
Pozitivni/(negativni) efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po FV kroz ostali rezultat	984,667	(147,700)	836,967	907,596	(136,139)	771,457
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	38,253	(5,738)	32,515	-	-	-
Aktuarski gubici	(8,180)	1,227	(6,953)	(3,208)	481	(2,727)
Stanje na dan 31. decembra	1,014,740	(152,211)	862,529	904,388	(135,658)	768,730

b) Osnovne komponente poreza na dobitak na dan 31. decembra su sledeće:

U hiljadama dinara	2024.	2023.
Tekući poreski rashod perioda	(204,767)	(251,109)
Povećanje odloženih poreskih sredstava/(smanjenje odloženih poreskih obaveza) i smanjenje odloženih poreskih obaveza/(povećanje odloženih poreskih sredstava)	(583)	2,326
Ukupno	(205,350)	(248,783)

c) Usaglašavanje poreza na dobitak i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2024.	2023.
Dobitak pre oporezivanja	2,556,567	2,377,374
Porez po stopi od 15%	383,485	356,607
Poreski efekti po osnovu usklađivanja rashoda	1,522	22,160
Poreski efekti prihoda od dužničkih hartija i ostala usklađivanja prihoda	(180,138)	(127,658)
Ostalo	(102)	-
Iskorišćeni preneti poreski gubici	-	-
Porez iskazan u poreskom bilansu	204,767	251,109
Efektivna poreska stopa	8.01%	10.56%
Dobitak po osnovu odloženih poreza	583	(2,326)
Ukupno poreski rashod perioda	205,350	248,783
Efektivna poreska stopa	8.03%	10.46%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

14. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

d) Komponente odloženih poreskih sredstava i obaveza

Banka je formirala odložena poreska sredstva u skladu sa planiranim rezultatima shodno usvojenoj petogodišnjoj poslovnoj Strategiji Banke. Obzirom da je na dan 31. decembar 2024. godine došlo do promena u iznosu odloženih poreskih sredstava u odnosu na prethodnu 2023. godinu, Banka je evidentirala smanjenje Odloženih poreskih sredstava u odnosu na prethodnu godinu, i to u iznosu od 583 hiljada dinara.

Odložena poreska sredstva i obaveze se odnose na:

U hiljadama dinara	2024.			2023.		
	Sredstva	Obaveze	Neto	Sredstva	Obaveze	Neto
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	47,959	-	47,959	45,688	-	45,688
Odložena poreska sredstva po osnovu hartija od vrednosti	7,682	-	7,682	7,664	-	7,664
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja za sudske sporove	6,736	-	6,736	11,851	-	11,851
Odložena poreska sredstva po osnovu otpremnina	4,179	-	4,179	3,064	-	3,064
Odložena poreska sredstva po osnovu obezvređenja HOV	1,129	-	1,129	-	-	-
Odložene poreske obaveze po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	-	(20,596)	(20,596)	-	(14,858)	(14,858)
Odložene poreske obaveze po osnovu aktuarskih gubitaka	-	(1,960)	(1,960)	-	(1,053)	(1,053)
Odložene poreska sredstva po osnovu obezvređenja imovine	720	-	720	720	-	720
Ukupno	68,405	(22,556)	45,849	68,987	(15,911)	53,076

Kretanja privremenih razlika tokom 2024. godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Stanje	Iskazano u	Iskazano u	Stanje
	1. januara	bilansu uspeha	ostalom ukupnom rezultatu	31. decembra
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	45,688	2,271	-	47,959
Odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva po osnovu hartija od vrednosti	7,664	18	-	7,682
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja za sudske sporove	11,851	(5,115)	-	6,736
Odložena poreska sredstva po osnovu otpremnina	3,064	1,115	-	4,179
Odložena poreska sredstva po osnovu obezvređenja HOV	-	1,129	-	1,129
Odložene poreske obaveze po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	(14,858)	-	(5,738)	(20,596)
Odložene poreske obaveze po osnovu aktuarskih gubitaka	(1,053)	-	(907)	(1,960)
Odložene poreska sredstva po osnovu obezvređenja imovine	720	-	-	720
Ukupno	53,076	(582)	(6,645)	45,849

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Žiro račun	9,885,423	7,747,321
Gotovina u blagajni u dinarima	2,024,165	1,075,190
Viškovi likvidnih sredstava	-	1,200,000
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	1,021,245	1,097,755
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	6,580,752	5,611,468
Ostala novčana sredstva	704	652
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	485	-
<i>Minus: Ispravka vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke (napomena 9b)</i>	(3,654)	(2,793)
Stanje na dan	19,509,120	16,729,593

Stanje na žiro računu uključuje i obaveznu rezervu u dinarima koja se obračunava na iznos dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih sredstava koje Banka mora da izdvoji na svom žiro računu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS („Službeni glasnik RS” br. 76/2018 i 77/2023).

U skladu sa tačkom 6. ove Odluke, Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 7% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih depozita, kredita i ostalih obaveza sa ročnošću do dve godine u toku jednog kalendarskog meseca, dok je za depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću preko dve godine stopa izdvajanja 2%. Obračun obavezne rezerve vrši se jedanput mesečno. Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve, NBS je u toku 2024. godine obračunavala i isplaćivala kamatu po kamatnoj stopi koja se od 1. januara 2024. godine do kraja 2024. godina zadržala na nivou od 0.75% na godišnjem nivou. Izuzetno, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih posle pandemije bolesti COVID-19, NBS na deo ovih sredstava, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi, plaća i obračunava dodatnu kamatu po kamatnoj stopi u visini 0.50% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2024. godine dinarska obavezna rezerva je obračunata u iznosu od 8,818,572 hiljade dinara (2023. godine: 7,365,492 hiljada dinara). Navedeni iznos iskazan je u okviru pozicije Žiro račun.

Procenat obračunate devizne obavezne rezerve koji se izdvaja u dinarima iznosi 46% i odnosi se na depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću do dve godine i 38% za depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću preko dve godine, tako da ukupnu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir obračunate dinarske rezerve u dinarima i navedeni deo obračunate devizne rezerve.

Obavezna rezerva u stranoj valuti predstavlja minimalno prosečno stanje deviznih sredstava koje je Banka obavezna da izdvoji na svom računu kod NBS, a u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS („Službeni glasnik RS” br. 76/2018 i 77/2023). Banka je dužna da obračunava i izdvaja deviznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih depozita, kredita i ostalih obaveza u toku jednog kalendarskog meseca i to po stopi od 23% za ročnost do dve godine, 16% za ročnost preko dve godine i 100% za prosečno stanje dinarskih obaveza indeksiranih u stranoj valuti. Narodna banka ne obračunava kamatu na izdvojena sredstva na računu devizne obavezne rezerve.

Pozicija „Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti” predstavlja trenutno stanje na deviznom računu kod NBS gde se izdvaja obavezna rezerva. Obaveza banke je da prosečno mesečno stanje izdvojenih sredstava bude na nivou obračunate obavezne rezerve u stranoj valuti. Kako se taj račun koristi i za druge potrebe pojedinačni dani imaju različito stanje. U tabeli je prikazano stanje na tom računu na dan 31. decembra 2024.

Na dan 31. decembra 2024. godine obračunata obavezna rezerva u stranoj valuti iznosila je 6,435,299 hiljadu dinara (2023. godine: 5,523,781 hiljada dinara).

Deviznu obaveznu rezervu čini zbir 54% obračunate devizne rezerve koja se odnosi na obaveze sa ročnošću do dve godine i 62% obračunate devizne rezerve koja se odnosi na obaveze sa ročnošću preko dve godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Za potrebe izrade izveštaja o tokovima gotovine Banka u gotovinu i gotovinske ekvivalente uključuje sredstva na žiro računu, gotovinu u blagajni u dinarima i stranoj valuti i sredstva na deviznim računima kod stranih banaka. Gotovina i sredstva kod centralne banke na kraju izveštajnog perioda usaglašena je sa pozicijama izveštaja o tokovima gotovine na sledeći način:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Ukupno gotovina	19,512,774	16,732,386
Ispravka vrednosti	(3,654)	(2,793)
Stanje na dan	19,509,120	16,729,593
Korekcije gotovine za izveštaj o tokovima gotovine	(485)	-
Devizni računi kod stranih banaka	1,694,838	2,598,249
Devizna obavezna rezerva	(6,580,752)	(5,611,468)
Viškovi likvidnih sredstava	-	(1,200,000)
Gotovina iz izveštaja o tokovima gotovine	14,626,375	12,519,167

16. POTRAŽIVANJA/(OBAVEZE) PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja po osnovu derivata	1,538	5,195
Obaveze po osnovu derivata	(79)	-
Stanje na dan	1,459	5,195

Navedeno potraživanje u iznosu od 1,538 hiljada dinara (2023: 5,195 hiljada dinara) odnosi se na pozitivne efekte svođenja vrednosti SWAP-a u RSD sa Narodnom bankom Srbije na fer vrednost.

17. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
a) Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Akcije preduzeća	19,644	14,737
	19,644	14,737
b) Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		
Obveznice Republike Srbije u dinarima	18,551,766	13,698,377
	18,551,766	13,698,377
Stanje na dan	18,571,410	13,713,114

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

17. HARTIJE OD VREDNOSTI (Nastavak)

U 2024. godini ostvaren je neto pozitivan efekat u iznosu od 836,967 hiljada dinara po osnovu promene vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u Izveštaju o ostalom rezultatu prikazan je pozitivan efekat promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 878,443 hiljade dinara, dok je negativan efekat 41,476 hiljada dinara). U Izveštaju o promenama na kapitalu prikazani su takođe negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u okviru revalorizacionih rezervi u iznosu od 836,967 hiljada dinara.

U 2023. godini ostvaren je neto pozitivan efekat u iznosu od 771,457 hiljada dinara po osnovu promene vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u Izveštaju o ostalom rezultatu prikazan je pozitivan efekat promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 773,523 hiljade dinara, dok je negativan efekat 2,066 hiljada dinara). U Izveštaju o promenama na kapitalu prikazani su takođe negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u okviru revalorizacionih rezervi u iznosu od 771,457 hiljada dinara.

Na dan 31. decembra 2024. godine hartije od vrednosti i plasmani kojima se trguje na Beogradskoj berzi sastoje se od akcija preduzeća.

Raspon stopa prinosa na državne dinarske hartije u portfoliju Banke tokom 2024. godine kretao se od 2.50% do 6.35%.

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kreditni po repo transakcijama u dinarima	3,872,700	8,006,154
Devizni računi	1,694,838	2,598,249
Kreditni dati u dinarima	628,957	334,185
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana	351,045	1,054,563
Ostali plasmani:		
- u dinarima	-	585,900
- u stranoj valuti	12	370,501
Depoziti:		
- u dinarima	-	-
- u stranoj valuti	659,617	975,934
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima:		
- u dinarima	500	1,479
- u stranoj valuti	-	-
Obračunati prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u dinarima u tekućem obračunskom periodu koji ne dospevaju na naplatu u tom periodu	1,912	-
Obračunati prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u stranoj valuti u tekućem obračunskom periodu koji ne dospevaju na naplatu u tom periodu	83	-
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom EKS-a	(658)	(257)
Bruto krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7,209,006	13,926,708
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 9b)</i>	<i>(2,731)</i>	<i>(2,359)</i>
Stanje na dan	7,206,275	13,924,349

Devizna sredstva kod Centralnog registra za HoV i devizna sredstva na transakcionim računima u inostranstvu na dan 31. decembra 2024. godine u dinarskoj protivvrednosti iznose 1,694,838 hiljada dinara (2023. godine: 2,598,249 hiljada dinara) što se vidi na poziciji devizni računi.

- Pozicija Ostali plasmani u dinarima i stranoj valuti za 2024. godinu nema iskazane značajne iznose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kreditni dati u dinarima i indeksirani u EUR-ima	84,456,958	72,024,352
Kreditni i plasmani dati u stranoj valuti	4,839,898	6,868,996
Ostali plasmani u dinarima	109,171	96,410
Ostali plasmani u stranoj valuti	1,854	-
Ostali namenski depoziti	-	500
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima:		
- u dinarima	87,542	351,526
- u stranoj valuti	128	1,375
Razgraničena potraživanja za kamatu i naknadu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
- u dinarima	466,684	188,838
- u stranoj valuti	58,619	70,707
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	272	265
Obračunati prihodi od naknada i ostali obračunati prihodi u dinarima po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u tekućem obračunskom periodu, a koji ne dospevaju na naplatu u tom periodu	2	-
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom EKS-a		
- u dinarima	(170,376)	(153,303)
- u stranoj valuti	(14,589)	(18,894)
Bruto krediti i potraživanja od komitenata	89,836,163	79,430,772
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 9b)</i>	<i>(1,589,766)</i>	<i>(1,106,337)</i>
Stanje na dan	88,246,397	78,324,435

Kreditni iz potencijala Banke u dinarima odobravani su u toku 2024. godine uz kamatne stope na godišnjem nivou rasponu od 6m BELIBOR + od 0.75% godišnje do 9.00% godišnje sa varijabilnom kamatnom stopom i od 3.35% do 15.9% sa fiksnom kamatnom stopom. Kratkoročni kreditni u dinarima u ugovorenu valutnu klauzulu odobravani su uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 6m EURIBOR + od 2.15% do 9.00%, a dugoročni kreditni u dinarima u ugovorenu valutnu klauzulu odobravani su uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 6m EURIBOR + od 2.45% do 9.00%. Devizni kreditni su odobravani uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 6m EURIBOR + od 2.75% do 9.00%. Kreditni su plasirani privrednim društvima, preduzetnicima i agro klijentima za unapređenje proizvodnje, prometa robe, pružanje usluga, uvoza, izvoza, održavanje tekuće likvidnosti i ostale namene.

Najveći deo plasiranih kredita pravnim licima u toku 2024. godine:

- Banka je plasirala EUR 440 miliona velikim klijentima, malim i srednjim preduzećima i klijentima poljoprivrede, kroz kredite iz potencijala Banke, kao i određene programe i akcije. Fokus je bio na kreditima iz potencijala Banke, a aktuelne su bile kreditne linije u saradnji sa fondacijom SEF, plasmani iz FRK kreditne linije u saradnji sa Narodnom bankom Srbije, kao i plasiranje u segmentu Agro klijenata.
- Banka je i u 2024. godini izabrana na javnom pozivu Ministarstva Privrede Republike Srbije za učešće poslovnih banaka i lizing kompanija u realizaciji Programa podrške malim preduzećima za nabavku opreme. Ove godine u Programu učestvuje 8 banaka i 3 lizing kuće. Uredbom je predviđen iznos bespovratnih sredstava od EUR 6,8 miliona.
- Banka je potpisala ugovor sa Ministarstvom poljoprivrede vezano za subvencionisane kredite za obrtna sredstva i poljoprivrednu opremu. Ovo je sedma godina učešća Banke u programu kroz koji su ostvareni značajni rezultati kroz plasiranje segmentu Agro klijenata. Dodatno je Banka u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede pristupila realizaciji Projekta za konkurentnu poljoprivredu koju finansira Svetska Banka, za dodelu bespovratnih sredstava u poljoprivredi. Ciljna grupa su komercijalna i tržišno orjentisana poljoprivredna gazdinstva koja ne ispunjavaju uslove za korišćenje sredstava iz fondova Evropske Unije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Bruto plasmani klijentima privrede (uključujući bruto NPL na dan 31. decembra 2024. godine) bez kamata, naknada i razgraničenih naknada iznose 64,324,775 hiljada dinara (2023. godine: 56,738,390 hiljade dinara) i imaju sledeću strukturu:

Vrsta kredita	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.	% promene
Kredit iz potencijala Banke	61,938,084	53,414,839	15.96%
Kredit iz kreditnih linija od Međunarodnih finansijskih institucija	2,386,691	3,323,551	-28.19%
Stanje na dan	64,324,775	56,738,390	13.37%

Ukupni bruto plasmani klijentima stanovništva (uključujući bruto NPL na dan 31. decembra 2024. godine (bez kamata) iznose 25,084,403 hiljada dinara (2023. godine: 22,250,727 hiljada dinara) i imaju sledeću strukturu:

Vrsta kredita	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.	% promene
Gotovinski krediti	14,286,771	12,020,091	18.86%
Stambeni krediti	9,603,608	9,209,163	4.28%
Potrošački krediti – ostale namene	150,409	268,086	-43.90%
Dospela potraživanja po kreditima	371,596	319,059	16.47%
Potrošački krediti – kupovina automobila	277,557	97,878	183.57%
Minus po tekućim računima	231,390	188,579	22.70%
Potraživanja po osnovu kreditnih kartica	163,072	147,871	10.28%
Stanje na dan	25,084,403	22,250,727	12.74%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE

a) Nematerijalna ulaganja

	U hiljadama dinara		
	Nematerijalna imovina u pripremi	Patenti, licence i softver	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	625,854	781,744	1,407,598
Povećanja	62,905	-	62,905
Smanjenja	-	(1,102)	(1,102)
Povećanja (interni razvoj)	687,422	-	687,422
Prenos (sa)/na	(62,494)	62,494	-
Prenos (sa)/na (interni razvoj)	-	-	-
Rashodovanje	-	(29,288)	(29,288)
Stanje na dan			
31.decembra 2023. godine	1,313,687	813,848	2,127,535
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	-	391,428	391,428
Amortizacija	-	145,589	145,589
Rashodovanje	-	(29,288)	(29,288)
Stanje na dan			
31.decembra 2023. godine	-	507,729	507,729
Sadašnja vrednost na dan			
31.decembra 2023. godine	1,313,687	306,119	1,619,806
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	1,313,687	813,848	2,127,535
Povećanja	442,335	10,930	453,265
Povećanja (interni razvoj)	147,519	-	147,519
Prenos (sa)/na	(984,463)	984,463	-
Prenos (sa)/na (interni razvoj)	(834,941)	834,941	-
Rashodovanje	-	-	-
Stanje na dan			
31.decembra 2024. godine	84,137	2,644,182	2,728,319
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	-	507,729	507,729
Amortizacija	-	221,837	221,837
Rashodovanje	-	-	-
Stanje na dan			
31.decembra 2024. godine	-	729,566	729,566
Sadašnja vrednost na dan			
31.decembra 2024. godine	84,137	1,914,616	1,998,753

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)

a) Nematerijalna ulaganja (Nastavak)

Banka je 19. februara 2024. godine prešla na novi informacioni sistem, čime je unapredila efikasnost u vođenju finansijskog poslovanja i upravljanju operativnim procesima.

U periodu od 14. do 18. februara 2024. godine sprovedene su sve neophodne pripreme za uspešnu implementaciju sistema. Ove aktivnosti uključivale su:

- testiranje i migraciju podataka;
- prilagodavanje postojećih procedura, i
- obuku zaposlenih za rad u novom sistemu.

Takođe, izvršena je i sveobuhvatna finansijska, manuelna i tehnička rekonsilijacija kako bi se osigurala tačnost i usklađenost svih podataka pre početka rada novog sistema. Ove aktivnosti su sprovedene u skladu sa relevantnim standardima i procedurama Banke, čime je obezbeđena potpuna transparentnost i kontinuitet u poslovanju.

Ukupna nabavna vrednost novog informacionog sistema iznosi 1.693.049 hiljada dinara i uključuje zavisne troškove vezane za implementaciju i obuku.

Novi sistem je aktiviran sa procenjenim korisnim vekom trajanja od 15 godina, a godišnja stopa amortizacije iznosi 6,67% u skladu sa računovodstvenim procenama Banke.

b) Nekretnine

	Nekretnine u pripremi	U hiljadama dinara	
		Nekretnine	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	-	357,266	357,266
Povećanja	-	-	-
Revalorizacija	-	-	-
Prenos (sa)/na	-	-	-
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	-	-
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	-	357,266	357,266
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	-	160,664	160,664
Amortizacija	-	9,518	9,518
Revalorizacija	-	-	-
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	-	-
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	-	170,182	170,182
Sadašnja vrednost na dan			
31. decembra 2023. godine	-	187,084	187,084

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)

b) Nekretnine (Nastavak)

	U hiljadama dinara		
	Nekretnine u pripremi	Nekretnine	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	-	357,266	357,266
Povećanja	7,191	-	7,191
Revalorizacija	-	88,373	88,373
Revalorizacija po osnovu prodaje	-	(6,952)	(6,952)
Prenos (sa)/na	(6,584)	6,584	-
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	(34,495)	(34,495)
Stanje na dan			
31.decembra 2024. godine	607	410,776	411,383
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	-	170,182	170,182
Amortizacija	-	8,938	8,938
Revalorizacija	-	43,168	43,168
Revalorizacija po osnovu prodaje	-	(6,952)	(6,952)
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	(14,398)	(14,398)
Stanje na dan			
31.decembra 2024. godine	-	200,938	200,938
Sadašnja vrednost na dan			
31.decembra 2024. godine	607	209,838	210,445

Banka ima zadovoljavajuće dokaze o vlasništvu nad svim sredstvima u posedu, osim nad tri nepokretnosti na građevinskim objektima ukupne sadašnje vrednosti na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od 1,755 hiljada dinara (2023. godine 607 hiljada dinara). Banka nema tereta upisanih na imovini.

U slučaju da Banka primenjuje model nabavne vrednosti umanjene za amortizaciju kod obračuna vrednosti građevinskih objekata koje su u vlasništvu Banke knjigovodstvena vrednost građevinskih objekata na dan 31. decembra 2024. godine iznosila bi 200,900 hiljada dinara (2023. godine: 177,566 hiljada dinara).

Banka je tokom 2024. godine prodala poslovni prostor finansijskih usluga ukupne površine 396m².

U skladu sa Računovodstvenom politikom Banke, Banka je koristila interno uporedive podatke za preispitivanje tržišne vrednosti posedovanih nekretnina na dan 30. novembra 2023. godine.

Procena vrednosti građevinskih objekata se, u skladu sa računovodstvenim politikama Banke, vrši svake tri godine. Banka je angažovala ovlašćenog procenitelja koji je izvršio procenu svih građevinskih objekata koji su u vlasništvu banke sa stanjem na dan 30. novembar 2024. godine. Datum procene je 30. novembar 2024. godine. Prilikom procene vrednosti objekata korišćena je komparativna metoda i prinosna metoda. Prema izveštajima procenitelja knjigovodstvena vrednost objekata koji su u vlasništvu Banke nije odstupala značajno od tržišne vrednosti, tako da je ukupno povećanje vrednosti iznosilo 45,205 hiljade dinara po ovom osnovu. Banka je izvršila revalorizaciju građevinskih objekata, a efekti izvršene revalorizacije su priznati preko kapitala evidentiranjem procena ovlašćenog procenitelja.

Sledeća tabela predstavlja tehnike vrednovanja, kao i značajne neutvrđive parametre koji su korišćeni prilikom procene fer vrednosti građevinskih objekata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)

b) Nekretnine (Nastavak)

Tehnika vrednovanja	Značajni neutvrđivi parametri	Veza između ključnih neutvrđivih parametara i fer vrednosti
Tržišni pristup – zasniva se na metodi uporedivih transakcija, odnosno na poređenju sredstava koja se procenjuju sa ostalim uporedivim sredstvima koja su predmet kupovine/prodaje na tržištu	Posmatraju se cene nekretnina na lokalnom tržištu. Za bančine građevinske objekte pronađene su uporedive nekretnine. Uporedive tržišne cene u Beogradu na dan 31. decembra 2024. godine kretale su se od 1,600 do 4,600 EUR/m ² , a u Čačku, Gornjem Milanovcu i Jagodini od 720 do 1,600 EUR/m ² , u Kraljevu od 500 do 1,450 EUR/m ² , u Kruševcu od 1,500 do 1,900 EUR/m ² .	Procenjena fer vrednost bi se uvećala/(smanjila) ako bi cene nekretnina na lokalnom tržištu porasle/(pale)

Proces procene vrednosti

Procena vrednosti nekretnina vrši se na svake tri godine na osnovu izveštaja o proceni koje pripremaju kvalifikovani nezavisni procenitelji, dok se interno svake godine preispituju tržišne vrednosti posedovanih nekretnina. Poslednja procena od strane nezavisnih procenitelja je izvršena na dan 30. novembar 2024. godine.

Navedeni izveštaji pripremaju se na osnovu:

- Informacija pribavljenih od Banke o tekućoj visini zakupnina, uslovima i odredbama ugovora o zakupu, cenama komunalnih usluga, visini ulaganja u osnovna sredstva i sl; navedeni podaci pribavljaju se iz Bančinih sistema za upravljanje finansijama, nekretninama i kolateralima i predmet su opštih kontrola u kontrolnom okruženju.
- Pretpostavka i modela za procenu vrednosti primenjenih od strane procenjivača – pretpostavke su obično vezane za tržište, kao što su npr. uporedive cene, a one zavise od profesionalnih procena i prosuđivanja procenjivača kao i od njihovog posmatranja tržišta.

Informacije i podaci koje Banka dostavlja procenjivačima, kao i pretpostavke i modeli procene vrednosti primenjene od strane procenjivača su predmet analize nadležnih odeljenja Banke, koja podrazumeva analizu promena fer vrednosti tokom perioda.

c) Oprema i ostala osnovna sredstva

	U hiljadama dinara		
	Oprema i ostala osnovna sredstva u pripremi	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	92,639	1,621,893	1,714,532
Povećanja	294,809	-	294,809
Prenos (sa)/na	(261,392)	261,343	(49)
Prodaja	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(112,164)	(112,164)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	126,056	1,771,072	1,897,128
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	-	945,973	945,973
Amortizacija	-	216,248	216,248
Prodaja	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(111,784)	(111,784)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	-	1,050,437	1,050,437
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2023. godine	126,056	720,635	846,691

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)

c) Oprema i ostala osnovna sredstva (nastavak)

	U hiljadama dinara		
	Oprema i ostala osnovna sredstva u pripremi	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	126,056	1,771,072	1,897,128
Povećanja	213,801	-	213,801
Smanjenja	-	(10,931)	(10,931)
Prenos (sa)/na	(229,892)	229,892	-
Prodaja	-	(76)	(76)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,833)	(3,833)
Stanje na dan			
31. decembra 2024. godine	109,965	1,986,124	2,096,089
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	-	1,050,437	1,050,437
Amortizacija	-	235,273	235,273
Prodaja	-	(38)	(38)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,568)	(3,568)
Stanje na dan			
31. decembra 2024. godine	-	1,282,104	1,282,104
Sadašnja vrednost na dan			
31. decembra 2024. godine	109,965	704,020	813,985

Najveći iznos ulaganja u 2024. godini odnosi se na adaptaciju i realokaciju filijala/ekspozitura u iznosu od 69,471 hiljadu dinara, nabavku bankomata i uređaja za deponovanje gotovog novca u iznosu od 45,550 hiljada dinara, instaliranje sistema video nadzora, sistema kontrole pristupa i sistema praćenja i upravljanja energijom u iznosu od 25,675 hiljada dinara, nabavku POS terminala u iznosu od 28,906 hiljada dinara, nabavku mašina za brojanje i vezivanje novca i pultnih blagajni u iznosu od 18,242 hiljada dinara, nabavku nameštaja i opreme za potrebe opremanja filijala/ekspozitura u iznosu od 16,657 hiljada dinara, računarske opreme i prateće IT opreme u iznosu od 10,057 hiljada dinara.

d) Investicione nekretnine

	U hiljadama dinara		
	Investicione nekretnine u pripremi	Investicione nekretnine	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	-	151,546	151,546
Povećanja	-	-	-
Prenos (sa)/na	-	-	-
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	(9,666)	(9,666)
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	-	141,880	141,880
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	-	18,859	18,859
Amortizacija	-	3,834	3,834
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	(2,014)	(2,014)
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	-	20,679	20,679
Sadašnja vrednost na dan			
31. decembra 2023. godine	-	121,201	121,201

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)

d) Investicione nekretnine (nastavak)

	U hiljadama dinara		
	Investicione nekretnine u pripremi	Investicione nekretnine	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	-	141,880	141,880
Povećanja	-	-	-
Prenos (sa)/na	-	-	-
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	(3,668)	(3,668)
Stanje na dan			
31. decembra 2024. godine	-	138,212	138,212
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2024. godine	-	20,679	20,679
Amortizacija	-	3,778	3,778
Rashodovanje	-	-	-
Prodaja/otuđenje	-	(183)	(183)
Stanje na dan			
31. decembra 2024. godine	-	24,274	24,274
Sadašnja vrednost na dan			
31. decembra 2024. godine	-	113,938	113,938

Prihodi po osnovu izdavanja objekata u zakup u 2024. godini iznose 1,301 hiljada dinara (2023: 2,708 hiljada dinara), a prihodi po osnovu prefakturisanih troškova zakupa u 2024. godini iznose 2,150 hiljada dinara (2023: 4,878 hiljade dinara).

Nakon početnog priznavanja Banka vrednuje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos amortizacije. Da Banka nije izabrala metod nabavne vrednosti u skladu sa MRS 40, već metod fer vrednosti, fer vrednost bi na dan 31. decembra 2024. godine iznosila 130,706 hiljada dinara (31. decembar 2023. godine: 141,877 hiljade dinara).

Banka je tokom 2024. godine prodala nepokretnost – stambenu zgradu ukupne površine 809m².

Tehnika vrednovanja	Značajni neutvrdivi parametri	Veza između ključnih neutvrdivih parametara i fer vrednosti
Tržišni pristup – zasniva se na metodi uporedivih transakcija, odnosno na poređenju sredstava koja se procenjuju sa ostalim uporedivim sredstvima koja su predmet kupovine/prodaje na tržištu	Posmatraju se cene nekretnina na lokalnom tržištu. Za bančine građevinske objekte pronađene su uporedive nekretnine. Uporedive tržišne cene u Beogradu na dan 31. decembra 2024. godine kretale su se od 1,600 do 4,600 EUR/m ² , a u Čačku i Užicu od 300 do 1,450 EUR/m ²	Procenjena fer vrednost bi se uvećala/(smanjila) ako bi cene nekretnina na lokalnom tržištu porasle/(pale)

Banka ima zadovoljavajuće dokaze o vlasništvu nad svim sredstvima u posedu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE

e) Lizing

Lizing je ugovor ili deo ugovora kojim se prenosi pravo korišćenja identifikovanog sredstva (predmeta lizinga) na određeni vremenski period uz nadoknadu.

Za svaki Ugovor o zakupu, Banka procenjuje da li ugovor sadrži elemente lizinga. Banka procenjuje da li je u ugovoru identifikovano sredstvo i da li Banka ima pravo da kontroliše korišćenje identifikovane imovine za određeni vremenski period.

Banka u okviru ovog standarda obuhvata:

- nepokretnosti i
- vozila.

Stopa po kojoj Banka obračunava pravo korišćenja je inkrementalna stopa. To je kamatna stopa koju bi Banka (zakupac) morala da plati da u sličnom roku i pod sličnim uslovima pozajmi sredstva neophodna za nabavku imovine slične vrednosti sa pravom korišćenja u sličnom ekonomskom okruženju.

Banka za obračun inkrementalne stope zaduživanja za zakup nepokretnosti koristi prosečnu cenu izvora sredstava (oročene depozite i kreditne linije).

Kako bi obezbedila učešće faktora tržišta, dobijenu cenu projektuje uzimajući u obzir stope prinosa na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti Republike Srbije. Na ovaj način je kalkulacijom obuhvaćen i rizik zemlje i rizik banke.

Banka uzima u zakup vozila sa ročnošću od četiri do pet godine. U skladu s tim, a uzimajući u obzir i činjenicu da se radi o trajnim obrtnim sredstvima, ukupne visine prava korišćenja za sva vozila koja je značajno manjeg iznosa od prava korišćenja za nekretnine, finansiranje ovih sredstava se ne bi radilo iz kreditnih linija.

Dodatno, pošto se radi o izuzetno lako utrživoj imovini, Banka vrednuje ove ugovore obračunom prosečne cene koštanja na ukupne depozite po viđenju i oročene depozite uvećane za premiju osiguranja, odnosno Banka koristi prosečnu stopu na depozite (oročene depozite i depozite po viđenju) koju koriguje (uvećava) za trošak osiguranja depozita.

Na dan 31. decembra 2024. godine, lizing ugovorima koji su rezultirali kapitalizacijom sredstava je bilo obuhvaćeno:

- 41 nepokretnosti
- 78 vozila.

Imovina (sredstvo) sa pravom korišćenja	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Nepokretnosti		
Stanje 1. januar	969,960	547,807
Povećanje u toku godine	133,952	638,168
Smanjenje u toku godine	(7,112)	(2,524)
Amortizacija	(233,683)	(213,491)
Stanje na dan	863,117	969,960
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Vozila		
Stanje 1. januar	62,459	83,863
Povećanje u toku godine	66,380	21,789
Smanjenje u toku godine	(24,725)	(873)
Amortizacija	(43,649)	(42,320)
Stanje na dan	60,465	62,459

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

21. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	38,015	30,940
Potraživanja po osnovu prodaje	1,615	1,419
Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	26,818	26,330
Potraživanja za obračunatu kamatu po osnovu ostalih sredstava	-	3
Ostala potraživanja u dinarima	534,433	1,010,555
Ostala potraživanja u stranoj valuti	360,614	96,946
Ostale investicije u dinarima	1,537	1,537
Ostale investicije u stranoj valuti	4,540	0
Razgraničeni ostali troškovi	30,938	31,273
Razgraničeni rashodi kamata u stranoj valuti	649	665
Ostala AVR u stranoj valuti	-	-
Zalihe materijala, alata, rezervnih delova i ostale zalihe	-	-
Materijalna sredstva stečena napolatnom potraživanja (Napomena 29.3)	65,600	65,600
	1,064,759	1,265,268
<i>Minus: Ispravka vrednosti ostalih sredstava</i>		
<i>Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih</i>	(42,019)	(24,763)
<i>Ispravka ostalih potraživanja (napomena 9b)</i>	(86,768)	(67,087)
Stanje na dan	935,972	1,173,418

Pozicija Ostala potraživanja u dinarima odnosi se najvećim delom na potraživanja u obračunu po osnovu kartica (Visa, Dina, Mastercard) u iznosu od 373,747 hiljada dinara (2023: Visa, Dina, MasterCard u iznosu 609,010 hiljada dinara).

Pozicija Ostala potraživanja u stranoj valuti najvećim delom se odnosi na potraživanja u obračunu po osnovu kartica (Visa, MasterCard) u iznosu od 33,827 hiljada dinara, kao i avanse date zakupodavcima kao zaloga po osnovu ugovora u iznosu od 51,628 hiljada.

Potraživanja po navedenom osnovu od povezanih lica je prikazana u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	686	12
Potraživanja po osnovu prodaje	18	-
Ostala potraživanja u dinarima	1	137
	705	149
<i>Minus: Ispravka vrednosti ostalih sredstava</i>		
<i>Ispravka vrednosti potraživanja od povezanih lica</i>	(93)	-
	(93)	0
Stanje na dan	612	149

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Depoziti od banaka		
Transakcioni depoziti	180,704	204,509
Depoziti po osnovu datih kredita	97,756	-
Namenski depoziti	216,977	92,009
Ostali depoziti	6,018,237	6,169,526
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	240,141	-
Ostale finansijske obaveze	15,568	1,093,326
Obaveze po osnovu kamate i naknade	924	2,303
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na depozite i ostale finansijske obaveze prema bankama	97,037	97,479
	6,867,344	7,659,152
Primljeni krediti od banaka i finansijskih organizacija		
Primljeni krediti od banaka i drugih finansijskih organizacija	206,498	587,816
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite od banaka	3,661	14,418
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(1,521)	(2,161)
	208,638	600,073
Stanje na dan	7,075,982	8,259,225

Pozicija Ostali depoziti odnosi se najvećim delom na kratkoročne depozite osiguravajućih i ostalih finansijskih organizacija u dinarima u iznosu od 2,162,893 hiljade dinara (2023. godina 2,617,952 hiljade dinara) i na depozite od ostalih finansijskih organizacija u stranoj valuti u iznosu od 3,387,284 hiljada dinara (2023. godina 2,218,814 hiljade dinara), depozite domaćih banaka u iznosu od 468,060 hiljada dinara (2023. godina 1,308,670 hiljade dinara).

Kratkoročni depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija u dinarima oročavani su u toku 2024. godine po stopama od 5,25% do 5,30% godišnje za ročnosti do 7 dana, dok su depoziti ročnosti do 1 godine oročavani u toku 2024. godine po stopama u rasponu od 4,50% do 6,50% godišnje.

Dugoročni depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija oročavani su u toku 2024. godine po stopi od 5,30 % godišnje.

Depoziti domaćih banaka i drugih finansijskih organizacija u stranoj valuti oročavani su u toku 2024. godine po stopama u rasponu od 2,65% godišnje do 3,60% godišnje za ročnosti do 7 dana, dok su depoziti ročnosti do 1 godine u stranoj valuti oročavani u toku 2024. godine po stopama u rasponu od 2,80% do 3,90% godišnje, dok tokom 2024. godine nije bilo novih dugoročnih depozita banaka i drugih finansijskih organizacija u stranoj valuti.

Pozicija Primljeni krediti od banaka u iznosu od 206,497 hiljada dinara (2023. godine: 587,816 hiljade dinara) odnosi se na kreditnu liniju Green for Growth Fund (GGF) u iznosu od 206,497 hiljada dinara.

U skladu sa definisanim limitima u ugovoru zaključenim sa Međunarodnim finansijskim institucijama, Green for Growth Fund-om (GGF), Banka je u obavezi da do konačne otplate obaveza po primljenim kreditima ispunjava određene finansijske pokazatelje.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka je bila usklađena sa svim ugovorenim finansijskim pokazateljima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII (Nastavak)

Promene na primljenim kreditima od banaka tokom 2024. godine prikazane su u narednoj tabeli:

Kreditori	Stanje 01. januar 2024.		Otplate tokom 2024.		Otplate tokom 2024.		Povećanje kredita tokom 2024.		Povećanje kredita tokom 2024.		Stanje 31. decembar 2024.		Dospjeva nakon 2025.		Datum konačnog dospeća
	u hiljadama EUR	u hiljadama RSD	u hiljadama EUR	u hiljadama RSD	u hiljadama EUR	u hiljadama RSD	u hiljadama EUR	u hiljadama RSD	u hiljadama EUR	u hiljadama RSD	u hiljadama EUR	u hiljadama RSD	Dospjeva nakon 2025. u hiljadama EUR	Dospjeva nakon 2025. u hiljadama RSD	
Demir-Halk Bank (Nederland)	2,500	292,934	(2,500)	(293,080)	-	147	-	-	-	-	-	-	-	-	19.1.2024.
Green for Growth Fund (GGF)	2,353	275,704	(588)	(72,474)	-	3,268	-	588	1,765	206,498	588	1,177	1,177	15.9.2027.	
Erste Bank AG Vienna	164	19,178	(164)	(19,178)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01.01.2024.
Stanje na dan	5,017	587,816	(3,252)	(384,732)	-	3,415	-	588	1,765	206,498	588	1,177	1,177		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

23. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Depoziti od komitenata		
Transakcioni depoziti	48,044,711	40,413,662
Štedni depoziti	25,810,290	25,266,186
Depoziti po osnovu datih kredita	3,613,647	3,755,405
Namenski depoziti	941,575	1,233,088
Ostali depoziti	14,614,871	11,969,557
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	4,496,670	4,618,043
Ostale finansijske obaveze prema komitentima	240,464	169,934
Obaveze po osnovu kamata i naknada prema komitentima	4,436	12,644
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na depozite i ostale finansijske obaveze prema komitentima	562,862	422,501
	98,329,526	87,861,020
Primljeni krediti od komitenata		
Primljeni krediti od komitenata	3,335,553	4,177,944
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite od komitenata	24,089	27,766
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(39)	(3)
	3,359,603	4,205,707
Stanje na dan	101,689,129	92,066,727

Dinarski i devizni štedni ulazi po viđenju i tekući računi stanovništva su beskamatni odnosno deponuju se uz godišnju kamatnu stopu od 0.00%. Kratkoročni depoziti stanovništva su oročeni uz godišnje kamatne stope u rasponu od 2.00% do 5.00% za dinarska sredstva, odnosno u rasponu od 1.75% do 4.25% za sredstva u stranoj valuti. Dugoročni depoziti stanovništva su oročeni u stranoj valuti u rasponu od 1.75% do 4.25% godišnje.

Depoziti pravnih lica oročeni su uz godišnje kamatne stope u rasponu od 1.50% do 5.50% za dinarska sredstva, odnosno u rasponu od 0.10% do 4.25% za sredstva u stranoj valuti.

Primljeni krediti se odnose na dugoročne kredite odobrene uz posredstvo NBS od Evropske investicione banke u iznosu od 23,2 miliona evra, kao i Evropske agencije za rekonstrukciju u iznosu od 5,3 miliona evra.

Dospeća primljenih kredita od komitenata u skladu sa ugovorima

Kreditori	Stanje 31. decembar 2024. u 000 EUR	Stanje 31. decembar 2024. u 000 RSD	Dospeva u 2025.	Dospeva u 2026.	Dospeva u 2027.	Dospeva posle 2027.
	EIB	23,171	2,711,393	4,125	4,125	4,125
FRK	5,334	624,160	2,766	1,663	648	257
Stanje na dan	28,505	3,335,553	6,891	5,788	4,773	11,053

Primljeni krediti od komitenata odobreni su po sledećim stopama:

- od 0.32% do 0.75% godišnje + 3M EURIBOR;
- od 0.36% do 0.72% godišnje + 6M EURIBOR.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

23. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Promene na primljenim kreditima od komitenata tokom 2024. godine prikazane su u narednoj tabeli:

Kreditiori	Stanje 01. januar 2024. u hiljadama EUR	Stanje 01. januar 2024. u hiljadama RSD	Otplate tokom 2024. u hiljadama EUR	Otplate tokom 2024. u hiljadama RSD	Povećanje kredita tokom 2024. u hiljadama EUR	Povećanje kredita tokom 2024. u hiljadama RSD	Stanje 31. decembar 2024. u hiljadama EUR	Stanje 31. decembar 2024. u hiljadama RSD
	EIB	27,119	3,177,590	(3,948)	(502,131)	-	35,934	23,171
FRK	8,537	1,000,354	(4,186)	(501,816)	983	125,622	5,334	624,160
Stanje na dan	35.656	4,177,944	(8.134)	(1,003,947)	983	161,556	28,505	3,335,553

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

24. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
a) Kretanje na rezervisanjima za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama		
Stanje na dan 1. januara	11,043	4,161
Nova rezervisanja (Napomena 9a)	36,508	8,963
Ukidanje rezervisanja (Napomena 9a)	(36,121)	(2,080)
Ostalo	(2)	(1)
Stanje na dan	11,428	11,043
b) Kretanje na rezervisanjima za zaposlene		
Stanje na dan 1. januara	20,428	17,327
Nova rezervisanja	2,121	1,551
Prenos na kratkoročne obaveze prema zaposlenima	-	-
Ukidanje rezervisanja isplatom	(737)	(822)
Aktuarski (dobici)/gubici	6,046	2,372
Stanje na dan	27,858	20,428
c) Kretanje na rezervisanjima za sudske sporove:		
Stanje na dan 1. januara	79,007	63,688
Nova rezervisanja (Napomena 13)	23,004	55,394
Ukidanje rezervisanja (Napomena 13)	(12,407)	(22,585)
Isplata	(44,696)	(17,490)
Stanje na dan	44,908	79,007
Stanje na dan	84,194	110,478

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od 11,428 hiljade dinara (2023. godine: 11,043 hiljade dinara) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija.

U vezi sa postupcima koji se vode protiv Banke i prema stanju predmeta na dan 31. decembra 2024. godine rezervisano je 44,908 hiljada dinara (2023: 79,007 hiljada dinara).

Na dan 31. decembra 2024. godine protiv Banke se vodi 1,171 spor (2023. godine: 2,058 spora) u kojima je Banka tužena u ukupnoj vrednosti od 85,610 hiljada dinara bez eventualnih kamata (2023. godine: 127,640 hiljada dinara). Banka u skladu sa Metodologijom za obračun rezervisanja u sudskim sporovima vrši obračun rezervisanih iznosa na kvartalnom nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

25. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze prema dobavljačima	28,631	64,999
Obaveze po osnovu primljenih avansa	231,963	166,481
Obaveze po osnovu lizinga	915,455	1,018,694
Obaveze po komisionim poslovima	167	167
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	6,799	6,760
Obaveze u obračunu	267,104	194,654
Prolazni i privremeni računi	2,237	697,091
Obaveze za porez na dodatu vrednost	8,148	14,832
Obaveze za druge poreze i doprinose	2,691	6,461
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	96,647	45,187
Razgraničeni ostali prihodi	103,977	83,652
Ostala pasivna vremenska razgraničenja - subvencionisana kamata	54,407	59,535
Obaveze prema zaposlenima	297,335	279,075
Stanje na dan	2,015,561	2,637,588

Obaveze prema dobavljačima u iznosu od 28,631 hiljada dinara se odnose na redovne poslovne aktivnosti Banke koje su plaćene u prvim mesecima 2025. godine.

Pozicija Obaveze po osnovu primljenih avansa se odnosi na uplate klijenata za nedospele obaveze po kreditima u iznosu od 231,963 hiljada dinara.

Pozicija obaveze po osnovu lizinga se odnosi na obaveze koje banka ima prema zakupodavcima po osnovu diskontovanih lizing plaćanja za zakup nepokretnosti i automobila.

Obaveze po osnovu lizinga

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Period dospeća obaveze		
0-1 godine	21,973	16,380
1-3 godine	127,546	109,033
3-5 godina	669,436	290,328
5-10 godina	96,500	602,953
Stanje na dan	915,455	1,018,694

Obaveze po osnovu lizinga nepokretnosti

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Period dospeća obaveze		
0-1 godine	9,506	2,873
1-3 godine	104,405	78,228
3-5 godina	645,351	272,225
5-10 godina	96,500	602,953
Stanje na dan	855,762	956,279

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

25. OSTALE OBAVEZE (Nastavak)

Obaveze po osnovu lizinga vozila

Period dospeća obaveze	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
0-1 godine	12,467	13,507
1-3 godine	23,141	30,805
3-5 godina	24,085	18,103
Stanje na dan	59,693	62,415

Pregled korišćenih inkrementalnih stopa zaduživanja po osnovu lizinga vozila

Vrsta zakupljenog vozila	Dospeće obaveza po osnovu lizinga (po godinama)	Inkrementalna stopa zaduživanja	U hiljadama dinara
Automobili	0-1 godine	1.23%-2.61%	12,467
Automobili	1-3 godine	1.20%-2.23%	23,141
Automobili	3-5 godina	2.11%-2.61%	24,085
Stanje na dan			59,693

Pregled korišćenih inkrementalnih stopa zaduživanja po osnovu lizinga nepokretnosti

Dospeće obaveza po osnovu lizinga (po godinama)	Inkrementalna stopa zaduživanja	U hiljadama dinara:
0-1 godine	2.60%-3.64%	9,506
1-3 godine	1.82%-4.02%	104,405
3-5 godina	2.02%-5.03%	645,351
5-10 godina	3.91%-4.08%	96,500
Ukupno:		855,762

Ukupni odlivi po osnovu lizinga u 2024. godini iznosili su 281,261 hiljade dinara.

Banka uredno izmiruje svoje obaveze po osnovu sredstava uzetih u zakup.

Pozicija razgraničene obaveze odnosi na troškove koji su nastali u izveštajnom periodu ali za koje banka nije dobila dokumentaciju za knjiženje do izveštajnog datuma pa je izvršila rezervaciju istih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

26. KAPITAL

Analiza ostalog rezultata nakon oporezivanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Aktuarski gubici	(6,953)	(2,727)
Neto promena fer vrednosti dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	836,967	771,457
Neto promene fer vrednosti osnovnih sredstava	32,515	-
Ostali ukupan rezultat nakon oporezivanja	862,529	768,730

Kapital i struktura akcijskog kapitala Banke

U skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka ima osnovni kapital koji se sastoji od:

- akcijskog kapitala
- emisione premije
- dobitka i
- rezervi Banke.

Bankom upravljaju osnivači Banke srazmerno uloženim sredstvima u obične akcije, u skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom Banke.

Pregled kapitala Banke na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine dat je u sledećoj tabeli:

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Akcijski kapital – obične akcije	9,887,600	9,887,600
Akcijski kapital – prioritetne akcije	601,340	601,340
Emisiona premija	7,873,729	7,873,729
Revalorizacione rezerve	(216,099)	(1,078,630)
Rezerve iz dobiti	7,241,613	5,113,022
Dobitak ranijih godina	6,952	-
Dobitak tekuće godine	2,351,217	2,128,591
Stanje na dan	27,746,352	24,525,652

Akcijski kapital Banke se sastoji od 988,760 običnih akcija i 60,134 prioritetnih akcija nominalne vrednosti 10,000 dinara. U odnosu na 2023. godinu nije bilo promena. Ukupan kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala u iznosu od 10,488,940 hiljada dinara (2023. godine: 10,488,940 hiljada dinara), emisione premije u iznosu od 7,873,729 hiljada dinara (2023. godine: 7,873,729 hiljada dinara), rezervi iz dobiti u iznosu od 7,241,613 hiljada dinara (2023. godine: 5,113,022 hiljada dinara), negativnih revalorizacionih rezervi u iznosu od 216,099 hiljada dinara (2023. godine: 1,078,630 hiljada dinara) i dobitka ranijih godina u iznosu od 6,952 hiljada dinara. Banka je iskazala dobitak u 2024. godini u iznosu od 2,351,217 hiljada dinara (2023. godine: 2,128,591 hiljada dinara).

Prioritetne akcije su akcije bez prava glasa. Banka zadržava pravo da ograniči ili ne isplati dividendu na ove akcije. Preferencijalne akcije nude pravo preče kupovine u slučaju emisije akcija iste klase i imaju pravo prvenstva naplate iz likvidacionog ostatka ili stečajne mase.

Vlasnici običnih akcija imaju pravo glasa u Skupštini Banke tako da jedna akcija uvek daje pravo na jedan glas; pravo na isplatu dividendi, posle isplate dividendi na sve izdate preferencijalne akcije u punom iznosu; pravo učešća u raspodeli likvidacionog ostatka ili stečajne mase u skladu sa zakonom; pravo prečeg sticanja običnih akcija i drugih finansijskih instrumenata zamenljivih za obične akcije, u skladu sa zakonom i druga prava u skladu sa zakonom.

Banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 8%, ustanovljen od strane Narodne banke Srbije. Koeficijent adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2024. godine iznosio je 25,44% (2023. godine: 26,98%) što je više od minimuma propisanog od strane Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

26. KAPITAL (nastavak)

Struktura rezervi

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Revalorizacione rezerve:		
Rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	116,711	84,196
Rezerve po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata u RSD	(317,786)	(1,154,754)
Aktuarski dobiti/(gubici)	(15,024)	(8,072)
Revalorizacione rezerve	(216,099)	(1,078,630)
Rezerve iz dobiti	7,241,613	5,113,022
Stanje na dan	7,025,514	4,034,392

Rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava se odnose na efekte procene građevinskih objekata na dan 31.12.2024. godine. Rezerve po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata se odnose na efekte usaglašenja sa fer vrednošću HoV kroz ostali rezultat na dan 31. decembra 2024. godine. Aktuarski gubici se odnose na efekte promene rezervisanja za otpremnine zaposlenih po osnovu obračuna aktuaru. Rezerve iz dobiti se odnose na kumulirane efekte raspodele dobitka.

26. KAPITAL (Nastavak)

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2024. godine:

R.br	Naziv akcionara	Iznos u hiljadama dinara			UKUPNO	Procenat učešća (%)			UKUPNO
		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije	
1.	TURKIYE HALK BANKASI A.S.	9,887,600	1,340	600,000	10,488,940	100.00	100.00	100.00	100.00
	UKUPNO:	9,887,600	1,340	600,000	10,488,940	100.00	100.00	100.00	100.00

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2023. godine:

R.br	Naziv akcionara	Iznos u hiljadama dinara			UKUPNO	Procenat učešća (%)			UKUPNO
		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije	
1.	TURKIYE HALK BANKASI A.S.	9,887,600	1,340	600,000	10,488,940	100.00	100.00	100.00	100.00
	UKUPNO:	9,887,600	1,340	600,000	10,488,940	100.00	100.00	100.00	100.00

Turkiye Halk Bankasi AS je vlasnik 100% akcija Banke.

	31. decembar 2024.			31. decembar 2023.		
	Ukupno	Turkiye Halkbankasi	% Turkiye Halkbankasi	Ukupno	Turkiye Halkbankasi	% Turkiye Halkbankasi
Obične akcije	988,760	988,760	100.00%	988,760	988,760	100.00%
Prioritetne akcije	60,134	60,134	100.00%	60,134	60,134	100.00%
Stanje na dan	1,048,894	1,048,894	100.00%	1,048,894	1,048,894	100.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

27. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
a) Poslovi u ime i za račun trećih lica	201,793	225,797
b) Garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze		
Garancije u dinarima	25,961,211	23,615,614
Garancije u stranoj valuti	3,378,865	3,796,321
Ukupno garancije:	29,340,076	27,411,935
c) Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	1,461,104	3,670,831
Ukupno garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze	30,801,180	31,082,766
d) Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti	5,749,583	2,940,683
e) Druge vanbilansne pozicije		
Hartije od vrednosti primljene u zalog	3,872,700	-
Obračunata evidenciona kamata	5,468,091	5,315,478
Preuzete obaveze po okvirnim kreditima i plasmanima	24,369,469	21,099,135
Druga vanbilansna evidencija i otpisana finansijska sredstva	104,032,826	101,483,155
Ukupno druge vanbilansne pozicije	137,743,086	127,897,768
Stanje na dan	174,495,642	162,147,014

U okviru pozicije Druga vanbilansna evidencija obuhvaćena su sva materijalna i nematerijalna sredstva koja su uzeta kao sredstva obezbeđenja plaćanja i na dan 31. decembra 2024. iznose 97,949,978 hiljada dinara (2023. godine: 95,963,606 hiljada dinara).

Pored navedenog, u okviru pozicije druge vanbilansne pozicije na dan 31. decembra 2024. godine iznos od 4,212,645 hiljada dinara (2023. godine: 3,940,026 hiljada dinara) se odnosi na otpise potraživanja po odlukama Upravnog odbora kao i na računovodstveni otpis u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije koja je na snazi od 30. septembra 2017. godine. Pod računovodstvenim otpisom, u smislu ove Odluke, podrazumeva se otpis problematičnog kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Banka ne odustaje od naplate svojih potraživanja za koja vrši računovodstveni otpis, već samo vrši prenos potraživanja u vanbilansnu evidenciju.

28. POVEZANA LICA

Banka ulazi u poslovne odnose sa povezanim licima. Sva stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja kao i prihodi i rashodi nastali u toku godine rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti. Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih kamatnih stopa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

28. POVEZANA LICA (nastavak)

U narednoj tabeli prikazana je ukupna izloženost prema povezanim licima koja mogu imati uticaj na poslovanje Banke:

	31. decembar 2024.	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
a) Dati krediti, depoziti, ostali plasmani i ostala potraživanja		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	118,743	245,078
Halkleasing	944,987	949,339
Halk Faktoring	707,700	352,387
Halkbank a.d. Skopje	25,669	120,891
Ostala povezana lica		
RVM d.o.o.	124,491	22,148
DOO Duomos Novi Pazar	4,724	786
Animalis d.o.o. Aranđelovac	1,885	1,511
Elhh društvo sa ograničenom odgovornošću	5,548	-
Boutique H&M Lux PR Ena Ugljanin Novi Pazar	1,850	-
Kosmas Samaras PR Konsultantske usluge	1,756	-
Jovana Lukić PR Trgovina Domaks Aranđelo	1,542	-
"Aspen" Stzur Slavko Nikolić PR	888	-
Drvo Aks doo privredno društvo Ivanjica	829	-
TP Tekstil Trend doo Požega	695	-
Ljubivoje Jevremović PR Connect 032 Čačak	601	-
Profesional 2000 d.o.o. Gornji Milanovac	-	4,179
Agrohemija d.o.o. Čačak	-	1,008
Inceptus d.o.o. Čačak	-	732
Ostala pravna lica	107	7,798
Fizička lica	481,885	428,794
Stanje na dan	2,423,900	2,134,651
b) Priljubljeni krediti i depoziti i ostale obaveze		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Halk Faktoring	142	-
Turkiye Halk Bankasi AS	-	-
Demir Halkbank Holandija	-	301,812
Ostala povezana lica		
RVM d.o.o	608	6,167
Agrohemija d.o.o. Čačak	-	4,426
Animalis doo Aranđelovac	2,469	1,389
"Radulović" STR	81	404
Duomos doo Novi Pazar	220	10
Jovana Lukić PR Trgovina Domaks Aranđelo	1,132	-
Elhh društvo sa ograničenom odgovornošću	1,119	-
Ostala pravna lica		
	2,332	6,864
Fizička lica	596,707	496,138
Stanje na dan	604,810	817,210
c) Vanbilansna potraživanja i obaveze		
Plasmani po poslovima u ime i za račun drugih lica		
Fizička lica	8,260	10,702
Dugoročne i kratkoročne činidbene i platne garancije		
Turkiye Halk Bankasi AS	306,022	777,069
RVM d.o.o.	166,135	224,229
Preuzete neopozive obaveze po osnovu neiskorišćenih kredita i ostalih plasmana		
RVM d.o.o.	-	27,887
DOO Duomos Novi Pazar	-	2,970
Profesional 2000 d.o.o. Gornji Milanovac	-	600
"TIVA-TEX" SZR Tomislav Cvetković PR	-	500
Animals d.o.o. Aranđelovac	-	2,500
Ostala pravna lica	200	217
Fizička lica	14,503	15,976
Izdati devizni akreditivi		
Halkbank a.d. Skopje	117,015	117,174
Stanje na dan	612,135	1,179,824

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

28. POVEZANA LICA (Nastavak)

Kredit i depoziti dati odnosno primljeni tj. odobreni od strane matičnog lica i lica pod zajedničkom kontrolom i značajnim uticajem matičnog lica odobravani su i pribavljani po uobičajenim tržišnim kamatnim stopama koje su obelodanjene u napomenama 17, 18, 21 i 22.

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
d) Prihodi od kamata i naknada		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	11,233	908
Halkleasing	61,122	26,332
Halkfaktoring	35,737	14,313
Halkbank a.d. Skopje	2,305	-
Ostala povezana lica		
RVM d.o.o.	8,375	1,446
Animals d.o.o. Arandjelovac	173	516
"Radulović" STR	397	157
DOO Duomos Novi Pazar	365	63
Boutique H&M Lux PR Ena Ugljanin	165	106
Bdnn-Glišić doo export-import Brđani	29	66
"TIVA-TEX" PR Gornji Milanovac	50	47
TIBO Kompanija doo Beograd Mladenovac	39	39
Vaga szr Marinović	29	10
Profesional 2000 d.o.o. Gornji Milanovac	-	452
Agrohemija d.o.o. Čačak	-	397
Inceptus d.o.o. Čačak	-	339
Jelena Mijailović PR	-	291
Ivex Drink d.o.o. Ivanjica	-	116
Ostala pravna lica	1,170	482
Fizička lica	29,754	31,132
UKUPNO:	150,943	77,212
e) Rashodi od kamata i naknada		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	8,602	9,430
Halkbank a.d. Skopje	3	221
Lica pod značajnim uticajem matičnog lica		
Demir Halkbank Holandija	3,431	28,102
Ostala povezana lica		
Fizička lica	4	1
	9,932	4,315
UKUPNO:	21,972	42,069

Bruto primanja predsednika i članova Upravnog i Izvršnog odbora u 2024. godini iznose 75,277 hiljada dinara, dok su u 2023. godini iznosila 78,758 hiljada dinara. Neto primanja predsednika i članova Upravnog i Izvršnog odbora u 2024. godini iznose 57,948 hiljada dinara, dok su u 2023. godini iznosila 61,810 hiljada dinara.

Banka obračunava otpremnine prilikom odlaska u penziju svojim zaposlenima, uključujući i ključno rukovodstvo, te su rezervisanja po ovom osnovu 110 hiljada dinara. Banka ne obračunava i ne isplaćuje druga primanja po prestanku radnog odnosa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uvod

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik RS" br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), Odlukom Narodne Banke Srbije o upravljanju rizicima ("Službeni glasnik RS" br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013 – dr. odluka, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020 i 67/2020 – dr. Odluka 89/2022 i 77/2023) i Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke ("Službeni glasnik RS" br. 103/2016 i 100/2023), kao i u skladu sa internim politikama, metodologijama i procedurama Banke identifikovani su rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju, i to:

- Rizik likvidnosti;
- Kreditni rizik, koji uključuje i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/isporuke, rizik druge ugovorne strane, kreditno-kamatni rizik, kreditno–devizni rizik, rizik valutne strukture portfolija i rizik koncentracije;
- Rizik ostvarivanja gubitaka po osnovu uticaja spoljnih faktora;
- Kamatni rizik;
- Tržišni rizici koji uključuju i devizni rizik, cenovni rizik i robni rizik;
- Rizik poveravanja aktivnosti trećim licima;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma;
- Rizik uvođenja novih proizvoda / usluga;
- Rizici ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva;
- Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena;
- Operativni rizik, uključujući i pravni rizik;
- Reputacioni rizik;
- Strateški rizik;
- Rizik usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, koji obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik;
- Rizik po životnu i društvenu sredinu.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja rizicima, uspostavljeni sistemom upravljanja rizicima, su minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital po osnovu izloženosti Banke gore navedenim rizicima uz poštovanje definisanih okvira apetita rizika kao i održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala. Tokom 2024. godine Banka nije sprovodila izmene ciljeva u upravljanju rizicima definisanim u prethodnom stavu ali je unapređenjem i uvođenjem novih strategija, politika, procedura, metodologija i uputstava znatno unapredila okvir upravljanja rizicima i adekvatno artikulisanje ciljeva u upravljanju svim rizicima.

Tokom 2024. Banka je unapređivala procese upravljanja rizicima na način da je usaglasila i unapredila postojeće strategije i politike, kao i procedure i uputstva koje se odnose na identifikovanje, merenje, procenu, ublažavanje i upravljanje rizicima i upravljanje kapitalom.

Sistem upravljanja rizicima koji je uspostavljen u Banci obuhvata:

- Strategije i politike za upravljanje rizicima, kao i procedure i uputstva za identifikovanje, merenje, procenu, ublažavanje i upravljanje rizicima;
- Sklonost ka rizicima – namera Banke da preuzima rizike radi ostvarivanja svojih strategija i politika (struktura rizika), kao i određivanje prihvatljivog nivoa preuzetih rizika (tolerancija prema rizicima).
- Optimalni, prihvatljiv nivo rizika koji Banka namerava da preuzme kvantifikovan je kroz Sklonost prema rizicima;
- Rizični profil – procena Banke o strukturi i nivoima svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Okvir apetita rizika (u daljem tekstu: RAF) -Celokupni pristup, uključujući strategije, politike, procedure, procese, kontrole i sisteme kroz koje se uspostavlja, komunicira i prati apetit za preuzimanje rizika. On uključuje izjavu o riziku apetita, limite rizika i pregled uloga i odgovornosti organizacionih delova Banke koji nadziru primenu i praćenje RAF-a. RAF uzima u obzir materijalno značajne rizike za Banku, kao i za dobru poslovnu reputaciju koji Banka uživa u odnosu na komitente, deponente, kreditore i tržište uopšte. RAF se usklađuje sa poslovnom strategijom Banke.
- Izjava o apetitu za preuzimanje rizika (u daljem tekstu: RAS) – Predstavlja agregirani nivo rizika koje je Banka spremna da prihvati, ili da izbegne, kako bi ostvarila svoje poslovne ciljeve. Uključuje kvalitativne opise, kao i kvantitativne mere izražene u odnosu na prihode, kapital, merenje rizika, likvidnost i druge relevantne pokazatelje;
- Unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu kojom je obezbeđeno da su aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti podrške funkcionalno i organizaciono odvojene od aktivnosti preuzimanja rizika sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih kojom se sprečava sukob interesa;
- Efektivan i efikasan proces upravljanja rizicima koji obuhvata ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****Uvod (Nastavak)**

- Sistem unutrašnjih kontrola kao skup procesa i procedura uspostavljenih radi adekvatne kontrole rizika, praćenja efektivnosti i efikasnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskih i ostalih podataka i informacija Banke, kao i njihove usklađenosti s propisima i unutrašnjim aktima, sa ciljem obezbeđenja sigurnosti i stabilnog poslovanja;
- Odgovarajući informacioni sistem.

Upravni odbor Banke odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci i za nadzor nad tim sistemom. Upravni odbor Banke je dužan da obezbedi da Izvršni odbor Banke identifikuje rizike kojima je Banka izložena kao i da kontrolu tih rizika vrši u skladu sa usvojenim politikama i procedurama.

Izvršni odbor sprovodi strategije i politike za upravljanje rizicima usvojene od strane Upravnog odbora, utvrđuje procedure i uputstva za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima.

Odbor za reviziju odgovoran je za kontinuirani nadzor nad primenom politika i procedura za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan za praćenje izloženosti Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i obaveza i vanbilansnih stavki, i predlaže mere za upravljanje rizicima.

Nadležni kreditni odbor odlučuje o odobravanju kredita i drugih vrsta plasmana kao i o izmenama uslova plasmana. Donosi odluke o svim pitanjima u vezi sa naplatom, uključujući reprogram i restrukturiranje i svim ostalim pitanjima vezano za potencijalno problematične, problematične plasmane i sporna potraživanja.

29.1 Kreditni rizik**Upravljanje kreditnim rizikom**

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Efekti ovog rizika se mere iznosom troškova Banke za obezvređenje finansijskih sredstava.

Za upravljanje kreditnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je utvrdio strategiju za upravljanje rizicima i politiku za upravljanje kreditnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu strategiju i politiku i utvrđuje procedure i uputstva za upravljanje rizicima;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji između ostalog prati izloženost Banke kreditnom riziku i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Kreditni odbor Banke koji odobrava pojedinačne plasmane i donosi odluke o svim pitanjima u vezi sa naplatom potencijalno problematičnih, problematičnih i spornih potraživanja;
- Sektor za upravljanje kreditiranjem koji vrši procenu kreditnog rizika klijenta i
- Služba za upravljanje rizicima prati kvalitet kreditnog portfolija.

Ocena izloženosti kreditnom riziku vrši se u Sektoru za kreditiranje i Službi za upravljanje rizicima.

U Sektoru za kreditiranje ocena izloženosti kreditnom riziku vrši se prilikom analize zahteva klijenata. U Sektoru za kreditiranje identifikuje se, kontroliše i prati kreditni rizik na nivou pojedinačnih dužnika, kroz ocenu boniteta klijenata i kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Identifikovanje, kontrola i praćenje kreditnog rizika na nivou portfolija vrši se u Službi za upravljanje rizicima kroz izradu i analizu izveštaja o portfoliju Banke, kontrolu klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki, izračunavanje ispravki vrednosti i rezervisanja, kontrolu kvaliteta bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.1 Kreditni rizik (Nastavak)****Analiza finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i vanbilansnih stavki**

U narednim pregledima predstavljena su finansijska sredstva i finansijske obaveze Banke na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine, i to:

- Prema izloženosti kreditnom riziku na neto nivou,
- Prema izloženosti kreditnom riziku na bruto nivou,
- Prema obezvređenju,
- Po internim kategorijama u skladu sa MSFI 9,
- Prema fer vrednosti kolaterala,
- Prema LTV raciju za finansijska sredstva obezbeđena hipotekom,
- Po intervalima kašnjenja,
- Po granama delatnosti,
- Po regionima,
- Po fer vrednosti,
- Sredstva stečena naplatom potraživanja,
- Otpis potraživanja,
- Pregled restrukturiranih finansijskih sredstava.

Struktura neto finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i vanbilansnih stavki

Finansijska sredstva, finansijske obaveze i vanbilansne stavke prikazane su u narednim pregledima u neto iznosu. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i krediti i potraživanja od komitenata umanjeni su za iznose naplaćenih, a neprihodovanih naknada po osnovu troškova servisiranja kredita, koje prilikom odobravanja plasmana ulaze u obračun efektivne kamatne stope i koje se naknadno priznaju u okviru pozicije prihoda od kamata primenom metoda efektivne kamatne stope, kao i za ispravku vrednosti. Kod vanbilansnih stavki Banka nema razgraničenih naknada po osnovu troškova servisiranja (metoda efektivne kamatne stope) već se naknade linearno razgraničavaju, pa su vanbilansne stavke prikazane takođe u neto iznosu, odnosno bruto iznos je umanjen za rezervisanja za gubitke.

Na dan 31. decembra 2024. godine pozicija Gotovina, gotovinski ekvivalenti i sredstva kod centralne banke je veća za 2,779,527 hiljada dinara u odnosu na 31. decembar 2023. godine i učestvuje sa 14.53% u ukupnim finansijskim sredstvima. Pozicija Hartije od vrednosti povećanja je za 4,857,337 hiljada dinara. Pozicija Krediti i potraživanja od komitenata povećana je za 9,921,962 hiljada dinara i učestvuje sa 65.73% u ukupnim finansijskim sredstvima.

Na dan 31. decembra 2024. godine pozicija Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima povećana je za 9,622,402 hiljada dinara u odnosu na 31. decembar 2023. godine i učestvuje sa 92.38% u ukupnim finansijskim obavezama.

Na dan 31. decembra 2024. godine neto vanbilansne stavke su povećane za 2,988,363 hiljada dinara u odnosu na 31. decembar 2023. godine. Garancije i akreditivi su povećani za 1,928,775 hiljada dinara i učestvuju sa 53.19% u ukupnim vanbilansnim stavkama. Neiskorišćene obaveze su povećane za 1,059,588 hiljadu dinara i učestvuju sa 46.81% u ukupnim neto vanbilansnim stavkama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Struktura bruto finansijskih sredstava i vanbilansnih stavki

U narednom pregledu su prikazana finansijska sredstva i obaveze u bruto iznosu, prema kategorijama u skladu sa MSFI 9:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Finansijska sredstva		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19,512,774	16,732,386
Potraživanja po osnovu derivata	1,538	5,195
Hartije od vrednosti	18,571,410	13,713,114
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7,209,006	13,926,708
Kredit i potraživanja od komitenata	89,836,163	79,430,772
<i>Od toga:</i>		
Javni sektor	591,279	578,440
Velika pravna lica	12,376,148	7,438,428
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	51,707,581	49,080,326
Stanovništvo	25,161,097	22,333,520
Ostali klijenti	58	58
Ostala finansijska sredstva	848,524	998,894
Stanje na dan	135,979,415	124,807,069

Bruto izloženost po vanbilansnim stavkama

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Vanbilansne stavke		
Garancije i akreditivi		
Javni sektor	813,968	570,685
Velika pravna lica	7,351,480	7,523,859
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	18,124,207	16,238,474
Ostali klijenti	3,050,421	3,078,917
	29,340,076	27,411,935
Nelskorišćene obaveze		
Javni sektor	588,949	295,869
Velika pravna lica	5,269,151	6,119,257
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	19,377,167	17,802,471
Stanovništvo	589,860	551,118
Ostali klijenti	5,446	1,251
	25,830,573	24,769,966
Vanbilansne stavke (bruto)	55,170,649	52,181,901

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Obezvredenost finansijskih sredstava

U skladu sa zahtevima MSFI 9, Banka je uspostavila metodologiju za procenu ispravke vrednosti finansijskih sredstava (Metodologija za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9). Metodologija se primenjuje na sve vrste finansijskih instrumenata koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, ili fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, osim na:

- Učešća u zavisnim entitetima, pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima koja se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji, MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji ili MRS 28 - Učešća u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima (osim u slučajevima kada MSFI 10, MRS 27 ili MRS 28 zahtevaju u skladu sa nekim ili svim zahtevima MSFI 9);
- Prava i obaveze poslodavca po planovima o primanjima zaposlenih, na koja se primenjuje MRS 19 Primanja zaposlenih;
- Prava i obaveze koji su u delokrugu MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima koji su finansijski instrumenti, osim onih koje MSFI 15 propisuje da treba računovodstveno da se obuhvate u skladu sa ovim standardom.

Finansijski instrumenti definisani su u MRS 32, koji ih definiše kao ugovore na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo jednog entiteta i finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog entiteta. Samim tim, finansijska sredstva za potrebe zahteva koji se odnose na obračun ispravke vrednosti, su:

- gotovina i
- ugovorno pravo, koje podrazumeva - primanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva od drugog entiteta ili razmene finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza s drugim entitetom pod uslovima koji su potencijalno povoljni.

Priznavanje i modifikacija finansijskih sredstava

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svojim finansijskim izveštajima onda kada postane jedna od ugovornih strana u samom instrumentu. Pri početnom priznavanju Banka odmerava finansijsko sredstvo po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva.

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa ovim standardom. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra "novim" finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Finansijsko sredstvo može biti modifikovano ili zamenjeno, kao deo transakcije sa istom ugovornom stranom. Na primer, kada je dužnik u finansijskim poteškoćama, sa kreditorima se može pregovarati o restrukturiranju nekih ili svih dužnikovih obaveza, kako bi se omogućio adekvatan otplatni kapacitet duga, bilo u potpunosti ili delimično. Ovakve okolnosti se često u praksi nazivaju „forbearance“.

Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu i ukoliko su u isto vreme ispunjeni uslovi:

- da se radi o značajnoj modifikaciji (razlika u novčanim tokovima je veća od 10%) i
- plasman je veći od EUR 200,000,

vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao „POCI“ (Purchased or Originated Credit-Impaired), tj. sredstva koja su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja. Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjenoj za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak

MSFI 9 je uveo koncept očekivanog kreditnog gubitka koji Banka treba da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava regulisanim ovim standardom. Banka obračunava i priznaje ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat i vanbilanse izloženosti (garancije, akreditive i preuzete obaveze).

Ispravka vrednosti se za FVOCI instrumente obračunava kao i za finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti (evidentira se kao rashod u bilansu uspeha) ali se kumulirana ispravka u finansijskim izveštajima ne oduzima od fer vrednosti sredstva, već se oduzima od ukupne promene fer vrednosti koja se evidentira u ostalom rezultatu.

Obračunati očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka (tj. sadašnja vrednost svih razlika ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koje banka očekuje da primi) tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Samim tim, za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za nepovučene obaveze po odobrenom okvirnom kreditu, kreditni gubitak predstavlja sadašnju vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci ako imalac obaveze po zajmu povuče sredstva zajma i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi ako se zajam povuče.

Za izloženosti po osnovu dokumentarnih poslova kao što su garancije ili akreditivi, kreditni gubitak predstavlja sadašnju vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine ako korisnik garancije ili akreditiva zatraži plaćanje od strane Banke i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi od dužnika nakon što izvrši plaćanje.

Banka klasifikuje sva finansijska sredstva u tri nivoa obezvređenosti u zavisnosti od stepena rizičnosti tj očekivanog gubitka i to:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja ili su ti instrumenti u kategoriji niskog kreditnog rizika;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum odnosno tzv status „default-a“ odnosno statusa neplaćanja od strane klijenta; i
- POCI koji uključuju sva kupljena ili generisana kreditno obezvređena sredstva (POCI), kao sredstva obezvređena pri početnom priznavanju.

Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu, vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao „POCI“, tj. sredstva koja su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Za potrebe analize, Banka je identifikovala niz kriterijuma koje koristi za potrebe procene i koje koristi radi poređenja sa stanjem u momentu inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta u skladu sa MSFI 9. Identifikacija jednog ili više od navedenih indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika usled čega se finansijska sredstva klasifikuju u Nivo 2 i to:

- Segment pravnih lica
 - 1) Docnja preko 30 dana na dan obračuna
 - 2) Blokada preko 30 dana bez prekida na dan
 - 3) Status FBE PE
 - 4) Zaduženost: Ukupne obaveze (dugoročne + kratkoročne obaveze)/kapital >1 i u isto vreme promena prodaje tj pad prihoda veći od 30%
 - 5) Zaduženost: Ukupne obaveze (dugoročne + kratkoročne obaveze)/kapital >1 u isto vreme Ročna neusklađenost (obrtna imovina – kratkoročne obaveze) < 1 i u isto vreme Neadekvatni tokovi gotovine (tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti – kratkoročne finansijske obaveze) <1.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

Za novoosnovana društva i finansijske institucije se ne uzima u obzir kriterijum 4 i 5.

- Segment fizičkih lica
 - 1) Docnja preko 30 dana na dan obračuna
 - 2) Status FBE PE
 - 3) Preminuli klijenti – potraživanja u docnji do 30 dana

FBE PE status podrazumeva status restrukturiranog neproblematičnog potraživanja kod kojih je došlo do promene uslova pod kojima je ugovoren kredit ali koji nisu posledica pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika.

Za potrebe klasifikacije finansijskih sredstava u Nivo 3, Banka je identifikovala listu indikatora koji se prate radi identifikacije tzv. statusa default-a a koji su zasnovani bazi na opštih (regulatornih) indikatora default-a (docnja, blokada, stečaj, FBE NPE) kao i na bazi kvantitativnih pokazatelja u bilansima klijenata koji su određeni na bazi istorije kretanja portfolija Banke. Identifikovani indikatori default-a su sledeći:

- Segment pravnih lica
 - 1) Docnja preko 90 dana na dan obračuna
 - 2) Blokada preko 90 dana bez prekida na dan
 - 3) FBE NPE
 - 4) Stečaj ili likvidacija i tuženi, suspenzija kamate
 - 5) Gubitak iznad visine kapitala, u isto vreme Neadekvatni tokovi gotovine (tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti – kratkoročne finansijske obaveze) <1 i u isto vreme pad prihoda veći od 50% prema zvaničnim godišnjim finansijskim izveštajima za poslednje dve godine
 - 6) POCI.

Za novoosnovana društva i finansijske institucije se ne uzima u obzir kriterijum 5.

- Segment fizičkih lica
 - 1) Docnja preko 90 dana na dan obračuna
 - 2) Tuženi
 - 3) Instrumenti kod kojih je izvršena suspenzija kamate
 - 4) FBE NPE
 - 5) POCI
 - 6) Preminuli klijenti - potraživanja u docnji preko 30 dana.

FBE NPE status podrazumeva status restrukturiranog problematičnog potraživanja koje je restrukturirano usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika.

U Nivo 3 se raspoređuju i pravna lica (nivo klijenta) kod kojih je došlo do otpisa na bilo kom pojedinačnom finansijskom instrumentu, dok se kod fizičkih lica raspoređivanje u Nivo 3 vrši na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta.

Kriterijumi docnje uključuju materijalno značajno kašnjenje koje se definiše kao bar 1% pojedinačnog potraživanja, ali ne manje od RSD 10,000 za fizičko lice, odnosno RSD 50,000 za pravno lice.

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama, centralnim bankama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija sa eksternim rejtingom, oslanja se na istraživanja i podatke renomiranih eksternih rejting agencija (Fitch, Moody's, S&P).

Banka primenjuje eksterni rejting za države, centralne banke i finansijske institucije koje imaju dodeljen rejting od strane rejting agencije Moody's, dok za one koje nemaju dodeljen rejting od strane rejting agencije Banka primenjuje rejting države porekla. U nivo 1 će se rasporediti država, centralna banka, banke i finansijske institucije koje imaju rejting Aaa do B3, u nivo 2 rejting Caa1 do Caa3 i u nivo 3 rejting Ca i C.

Dodatno, u Nivo 2 se raspoređuju i dužnici kod kojih je došlo je do pogoršanja za 2 eksterna rejtinga u odnosu na prethodni obračun.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

U skladu sa navedenim, Banka obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 2), ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 3), odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Na ovaj način obračunati očekivani kreditni gubici za ceo period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju gubitke koje Banka priznaje za potrebe obračuna ispravke vrednosti u nivou 2 i nivou 3, dok najviše jednogodišnji deo ovako obračunatih kreditnih gubitaka, predstavlja očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u nivou 1.

Pristup Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta se može prikazati sledećom formulom:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

ECL - Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)

EAD - Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)

MPD - Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)

LGD - Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)

DF - EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

EAD komponenta, odnosno izloženost u slučaju statusa default-a predstavlja procenu knjigovodstvene vrednosti potraživanja Banke u skladu sa MSFI 9 u momentu default-a, uzimajući u obzir profil ugovorenih novčanih tokova kao i moguća dodatna povlačenja iz odobrenih linija pre momentu default-a. Kod finansijskih instrumenata kod kojih ne postoje definisani novčani tokovi, kao ni ugovoreni rokovi dospeća, Banka iste utvrđuje na osnovu empirijskog iskustva.

U skladu sa gore navedenim, Banka primenjuje faktore kreditne konverzije, i to odvojeno za:

- Platve, činidbene garancije i akreditive,
- Neiskorišćene limite po kreditnim linijama (i to posebno za opozive i posebno za neopozive),
- Kreditne kartice,
- Overdrafte po segmentu.

PD parametar

Probability of default (PD), odnosno verovatnoća dužnika da će dospeti u status default-a tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta predstavlja jedan od osnovnih parametara koji se koristi u obračunu ispravke vrednosti u skladu sa MSFI.

Migracione matrice, kao osnovu za obračun PD, koje Banka obračunava za svaki podsegment pojedinačno posmatrajući mesečna pomeranja godišnjih migracija klijenata odnosno plasmana iz internih rejting kategorija 1, 2, 3 i 4 u internu kategoriju 5 (default kategorija) za period od minimum 5 godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

U kontekstu višegodišnjih PD-eva, bitno je da se na pravi način napravi razlika između nekoliko tipova PD-eva. Zbog toga, Banka konzistentno primenjuje terminologiju definisanu u okviru Metodologije. Svi dalje opisani tipovi PD-eva su dostupni kako na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta tako i na nivou internog rejtinga u okviru svakog od segmenata pojedinačno:

- Marginalni PD se odnosi na verovatnoću default-a (bezuslovnu) koja će se desiti tačno u trenutku t .
- Forward PD (takođe i kao uslovni PD) se odnosi na verovatnoću default-a koja će se desiti u periodu t pretpostavljajući da nije bilo default-a između trenutka t_0 i početka perioda t .
- Kumulativni PD se odnosi na verovatnoću default-a koja će se desiti zaključno sa periodom t . Verovatnoća da će se realizovati default pre ili zaključno sa rokom dospeća T odgovara lifetime PD, odnosno verovatnoći default-a za ceo period života finansijskog instrumenta.
- Forward lifetime PD se odnosi na uslovnu verovatnoću da će se desiti default u okviru intervala (t, T) uzimajući u obzir da nije bilo default-a između perioda t_0 početka perioda.

Banka u razvoju PD parametara koji se koriste za potrebe obračuna ispravke vrednosti u skladu sa Metodologijom, radi usaglašenosti sa zahtevima MSFI 9 primenjuje sledeća prilagođavanja:

- Prilagođavanje u vremenu („Point-in-time“);
- Uzimanje u obzir budućih informacija o makroekonomskim uslovima (forward-looking) pri čemu Banka ispituje korelacije koje postoje između ostvarenih default rate-a i sledećih makroekonomskih pokazatelja koji su identifikovani kao značajni: stopa godišnje promene BDP-a, indeks promene industrijske proizvodnje, stopa inflacije – aproksimirana stopom rasta cena na malo (CPI indeks), monetarni agregat M3, kretanje kursa RSD/EUR, indeks godišnje promene bruto prihoda pravnih lica, neto prosečna plata u Republici Srbiji preračunata u EUR, stopa nezaposlenosti i referentne kamatne stope.

Buduće informacije o makroekonomskim uslovima (forward-looking)

Banka razvija regresioni model zasebno za segmente fizičkih i pravnih lica (uključujući sve podsegmente u okviru ovih segmenata), kako bi utvrdila zakonitost i vezu koja je postojala u posmatranom istorijskom periodu između ostvarene kvartalne stope default rate-a, i nezavisnih varijabli.

Ovom prilikom, Banka ispituje veze koje postoje između ostvarenih stopa default-a (kao zavisne promenjive) i kretanja makroekonomskih faktora koji su identifikovani da imaju materijalno značajni efekat na default stope (kao nezavisno promenljivih).

Banka procenjuje linearnom regresijom vezu između posmatranih parametara na početku kalendarske godine i jednom godišnje vrši ažuriranje komponenti modela i reprocentu same linearne regresije na način da ti parametri važe za naredni posmatrani izveštajni period. U tom smislu, a radi potvrde pouzdanosti, vodi se računa da linearna regresija ispunji uslove statističke značajnosti.

Na osnovu regresionog modela, i dobijenih parametara, Banka vrši predviđanje očekivanih default rate-ova za svaki od segmenata. Razlika između projektovane i trenutne stope defaulta predstavlja očekivani uticaj procenjene promene makroekonomskih faktora na stope defaulta, tj prilagođavanje za „forward looking“.

Projekcija se radi za vremenski period od najmanje 1, a najviše 3 godine, imajući u vidu nepouzdanost i nepostojanje adekvatnih projekcija za periode duže od tog, posebno za makroekonomske podatke koji nisu predmet analize i projekcija relevantnih domaćih (Narodna banka Srbije, Zavod za statistiku Republike Srbije) i međunarodnih institucija (Svetska banka, Međunarodni monetarni fond), odnosno činjenicu da sami obračunati TTC PD-evi predstavljaju najbolju dugoročnu projekciju PIT PD-eva.

Korekcija PD za rizik zemlje porekla

Za sva lica čija zemlja porekla nije Republika Srbija, Banka vrši prilagođavanje za rizik zemlje porekla dužnika, na način da obračunatu ispravku vrednosti uvećava primenom procenta koji predstavlja PD zemlje po Moody's rejtingu utvrđen na datum obračuna.

LGD Parametar

Loss given default, odnosno LGD predstavlja procenu gubitka kod pojedinačnog finansijskog instrumenta, pod pretpostavkom dešavanja default-a, odnosno statusa neizmirenja obaveza. LGD predstavlja jednu od ključnih komponenti za obračun parametara kreditnog rizika u obračunu očekivanih kreditnih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.1 Kreditni rizik (Nastavak)****Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)**

Naime, u svojoj proceni kreditnih gubitaka odmerenih u skladu sa Metodologijom i MSFI 9, Banka želi da odrazi mogućnost naplate kako iz redovnih novčanih tokova, tako i iz kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, koji su direktno povezani sa datim finansijskim instrumentom. U tom smislu, Banka primenjuje generalno koncept razdvajanja LGD komponente na LGD secured i LGD unsecured u zavisnosti od stepena obezbeđenosti pojedinačnog plasmana.

Za potrebe obračuna LGD secured-a, odnosno očekivanog stopa gubitka nakon realizacije kolaterala, Banka uzima u obzir sve interno raspoložive kolaterale gde postoji procena o mogućoj naplativosti. U tom procesu, Banka se vodi istorijskim iskustvom o realizaciji kolaterala.

Za potrebe obračuna LGD-a unsecured-a, Banka prati naplatu slučajeva u default-u i identifikuje izvore iz kojih je došlo do iste.

S obzirom na specifičnost segmenta i karakteristike proizvoda u smislu načina otplate, ročnosti plasmana, karakteristike klijenta i sl. Banka računa LGD unsecured za sledeće segmente:

- pravna lica (uključujući banke i druge finansijske institucije koje nemaju eksterni rejting)
- Stambene kredite
- Gotovinske i potrošačke kredite
- Kredite poljoprivrednicima/preduzetnicima
- Kreditne kartice i Minusi po tekućim računima (overdraft)
- Potraživanje za naknade po osnovu platnog prometa od Poljoprivrednika/Preduzetnika/ uključujući i platni promet od pravnih lica.

Za diskontovanje budućih novčanih tokova do datuma defaulta, Banka koristi ugovorenu kamatnu stopu koja je važila pri odobrenju plasmana, ukoliko ne postoji podatak o ovoj kamatnoj stopi koristi se efektivna kamatna stopa koja se koristi i u samom IFRS9 obračunu, ili ukoliko i ova kamatna stopa nedostaje koristi se zakonski zatezna kamatna stopa.

Banka sprovodi obračun LGD-a unsecured-a, zasebno za performing klijente, kao i za non-performing klijente koji su klasifikovani u nivo 3.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

U nedostatku istorije naplate na osnovu koje bi se pouzdano mogao modelirati LGD komponenta, Banka za potrebe obračuna ispravke vrednosti u skladu sa Metodologijom primenjuje LGD u skladu sa Bazelskom regulativom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

Nivo 3 i očekivani kreditni gubici

Uvod

Procena obračuna ispravke vrednosti u skladu sa Metodologijom za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za sve izloženost sa identifikovanim statusom defaulta.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva.

U slučaju POCI sredstava kao prvobitna ili inicijalna, obračunava se efektivna kamatna stopa prilagođena za kreditni rizik. Takva efektivna kamatna stopa je interna stopa prinosa koja svodi sadašnju vrednost očekivanih novčanih tokova tog sredstva na fer vrednost POCI sredstva u momentu inicijalnog priznavanja. Smatra se da na ovaj način ovakva efektivna kamatna stopa već sadrži očekivane kreditne gubitke.

Procena na pojedinačnoj osnovi

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine. Tom prilikom, scenarija koja se uzimaju u obzir su:

- realizacija kolaterala,
- restrukturiranje i reprogramiranje,
- stečaj,
- prodaja potraživanja,
- namirenje i
- sve ostalo što smatra relevantnim.

Banka procenjuje izvore naplate iz dužnikovih očekivanih budućih operativnih novčanih tokova (dužnik nastavlja da posluje kao going-concern) ili naplatu očekuje putem aktiviranja i realizacije sredstava obezbeđenja plasmana (očekivanje da dužnik kao takav prestaje da postoji kao going-concern i postaje "gone") na bazi sledećih kriterijuma:

- 1) Pravna lica – svi dužnici u momentu dobijanja FBE NPE statusa se po definiciji smatraju gone concern dužnicima i procena obezvređenja se vrši uz očekivanje naplate iz aktivacije sredstava obezbeđenja, a definisani period praćenja je 6 meseci ili tri uzastopna plaćanja (koja obuhvataju i glavnice i kamatu, ili kamatu) pri čemu nije identifikovana docnja duža od 90 dana. Nakon isteka definisanog perioda praćenja dužnik može preći u going status i procena obezvređenja se može vršiti na bazi procene naplate iz očekivanih budućih operativnih novčanih tokova;
- 2) Fizička lica - svi dužnici u momentu dobijanja FBE NPE statusa kod kojih postoji dokazana kreditna sposobnost kroz identifikovan potencijal otplate (a. zarade iz radnog odnosa i/ili b. druge redovne prihode koje može dokumentovati - prihodi od zakupnina, po osnovu Ugovora o delu, Ugovora o zaposlenju na određeno vreme, prihodi od poljoprivredne delatnosti, od pružanja usluga, prihodi od privremeno-povremenih poslova i dr.) mogu se smatrati going concern dužnicima i obezvređenja se može vršiti na bazi procene naplate iz očekivanih budućih operativnih novčanih tokova. Ukoliko to nije slučaj, tretiraju se kao gone concern, sve do ispunjena navedenog uslova postojanja kreditne sposobnosti, i procena se vrši iz aktivacije sredstava obezbeđenja.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih slučajeva, ali i specifičnostima pojedinačnog finansijskog instrumenta i u skladu sa tim im dodeljuje odgovarajuće pondere, koji u zbiru svih scenarija moraju iznositi 100%. Ukoliko klijent ispunjava uslove da se smatra going concern, Banka može definisati barem jedan scenario u kojem se naplata vrši iz očekivanih budućih novčanih tokova. U suprotnom se scenarija definišu pod gone concern pretpostavkom - naplata se očekuje putem aktiviranja i realizacije sredstava obezbeđenja plasmana. Na ovaj način, konačni obračunati kreditni gubici ispunjavaju definiciju standarda na način da predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

Nivo 3 i očekivani kreditni gubici (Nastavak)

Banka primenjuje faktore umanjenja vrednosti i periode realizacije na način na koji je to propisano Procedurom upravljanja, vrednovanja i osiguranjem kolaterala.

Na gore opisan način, vrši se procena očekivanih kreditnih gubitaka za sve finansijske instrumente u nivou 3, koji prelaze prag materijalnosti od RSD 1,2 miliona za fizička lica na nivou partije i RSD 3 miliona za pravna lica na nivou klijenta. Prilikom definisanja pragova materijalnosti, Banka se vodila pragovima materijalnosti koji postoje u okviru internih procedura kreditnog odobrenja, kao i odnosom istog u odnosu na celokupni portfolio, ali uzimajući u obzir operativnu mogućnost obračuna odgovarajućeg broja partija na osnovu procene od slučaja do slučaja.

Procena na grupnoj osnovi

Za sve ostale izloženosti primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u nivou 3 po podsegmentima i to:

- fizičkih lica
- pravnih lica (uključujući banke i druge finansijske institucije koje nemaju eksterni rejting)
- izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama (država i ostale vladine institucije, banke i finansijske institucije).

Dalje, segment fizičkih lica je podeljen prema proizvodima na podsegmente i to na:

- Stambene kredite
- Gotovinske i potrošačke kredite
- Kredite poljoprivrednicima/preduzetnicima
- Kreditne kartice i minusi po tekućim računima (overdraft)
- Potraživanje za naknade po osnovu platnog prometa od Poljoprivrednika / Preduzetnici / Pravna lica

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po grupama dana doznje na sledeće Interne kategorije:

Interna kategorija	Dani doznje
1	0
2	1 do 30
3	31 do 60
4	61 do 90
5	Preko 90

Pri čemu su dužnici u grupi 5, dužnici sa default statusom.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka na grupnoj proceni sa klijente raspoređene u nivo 3, vrši se prema formuli datoj u nastavku:

$$ECL = EAD * PD * LGD_{default}$$

S obzirom da je izloženostima koje su raspoređene u nivo 3, dodeljen PD 100%, iznos obračunate ispravke vrednosti dobija se množenjem neobezbeđenog iznosa u defaultu i LGD obračunatog za non-performing klijente. U zavisnosti od vremena provedenog u defaultu klijentu se dodeljuje određena vrednost LGD.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

U narednim tabelama prikazana su kretanja bruto izloženosti i iznosa obezvređenja od početnog stanja do završnog stanja, po pojedinačnim finansijskim instrumentima:

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Bruto knjigovodstvena vrednost			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija				
Stanje na 01. januar	13,926,707	-	1	13,926,708
Transfer u nivo 1	-	-	-	0
Transfer u nivo 2	-	-	-	0
Transfer u nivo 3	-	-	-	0
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(211,214)	-	-	(211,214)
Nova finansijska sredstva	7,091,482	-	-	7,091,482
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(13,595,867)	-	(1)	(13,595,868)
Otpisi i otpusti	-	-	-	0
Kursne razlike i druge promene	(2,102)	-	-	(2,102)
Stanje na 31. decembar	7,209,006	-	-	7,209,006

<i>U hiljadama dinara</i>	2023 Bruto knjigovodstvena vrednost			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija				
Stanje na 01. januar	4,068,926	-	1	4,068,927
Transfer u nivo 1	-	-	-	-
Transfer u nivo 2	-	-	-	-
Transfer u nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	1,548,076	-	-	1,548,076
Nova finansijska sredstva	8,338,915	-	-	8,338,915
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(28,788)	-	-	(28,788)
Otpisi i otpusti	-	-	-	-
Kursne razlike i druge promene	(422)	-	-	(422)
Stanje na 31. decembar	13,926,707	-	1	13,926,708

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija				
Stanje na 01. januar	2,358	-	1	2,359
Transfer u nivo 1	-	-	-	-
Transfer u nivo 2	-	-	-	-
Transfer u nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(563)	-	-	(563)
Nova finansijska sredstva	2,488	-	-	2,488
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(1,476)	-	(1)	(1,477)
Otpisi i otpusti	-	-	-	-
Kursne razlike i druge promene	(76)	-	-	(76)
Stanje na 31. decembar	2,731	-	-	2,731

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2023. Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija				
Stanje na 01. januar	2,071	-	1	2,072
Transfer u nivo 1	-	-	-	-
Transfer u nivo 2	-	-	-	-
Transfer u nivo 3	-	-	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(682)	-	-	(682)
Nova finansijska sredstva	1,005	-	-	1,005
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(36)	-	-	(36)
Otpisi i otpusti	-	-	-	-
Kursne razlike i druge promene	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar	2,358	-	1	2,359

Ukupan neizmireni iznos otpisanih ugovornih obaveza za finansijska sredstva koja su otpisana tokom izveštajnog perioda i koja i dalje mogu da budu predmet prinudnog izvršenja tokom 2024. godine iznosi 272,619 hiljada dinara.

<i>U hiljadama dinara</i>	2024. Bruto knjigovodstvena vrednost				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata					
Stanje na 01. januar	64,088,892	13,807,349	1,417,849	116,682	79,430,772
Transfer u nivo 1	1,394,643	(1,391,365)	(3,278)	-	-
Transfer u nivo 2	(2,847,325)	2,856,607	(9,282)	-	-
Transfer u nivo 3	(321,004)	(602,845)	923,849	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(12,430,250)	(2,582,048)	(124,640)	(877)	(15,137,815)
Nova finansijska sredstva	42,261,535	8,042,293	118,168	-	50,421,996
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(20,322,617)	(4,138,985)	(157,639)	-	(24,619,241)
Otpisi i otpusti	-	-	(191,068)	-	(191,068)
Kursne razlike i druge promene	(50,078)	(17,725)	(521)	(157)	(68,481)
Stanje na 31. decembar	71,773,796	15,973,281	1,973,438	115,648	89,836,163

<i>U hiljadama dinara</i>	2023. Bruto knjigovodstvena vrednost				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata					
Stanje na 01. januar	60,350,816	10,475,243	1,015,674	115,774	71,957,507
Transfer u nivo 1	1,815,193	(1,805,505)	(9,688)	-	-
Transfer u nivo 2	(4,816,807)	4,828,541	(11,734)	-	-
Transfer u nivo 3	(303,956)	(154,246)	458,202	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(11,708,947)	(2,004,218)	(146,000)	1,056	(13,858,109)
Nova finansijska sredstva	33,640,259	3,825,356	227,645	-	37,693,260
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(14,844,561)	(1,343,908)	(80,241)	-	(16,268,710)
Otpisi i otpusti	-	-	(35,191)	-	(35,191)
Kursne razlike i druge promene	(43,105)	(13,914)	(818)	(148)	(57,985)
Stanje na 31. decembar	64,088,892	13,807,349	1,417,849	116,682	79,430,772

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Ispravka vrednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata					
Stanje na 01. januar	158,883	111,830	770,536	65,088	1,106,337
Transfer u nivo 1	4,475	(4,470)	(5)	-	-
Transfer u nivo 2	(28,924)	28,978	(54)	-	-
Transfer u nivo 3	(147,543)	(299,026)	446,569	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	118,278	250,678	109,626	725	479,307
Nova finansijska sredstva	121,493	117,558	54,127	-	293,178
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(52,430)	(33,022)	(12,588)	-	(98,040)
Otpisi i otpusti	-	-	(191,068)	-	(191,068)
Kursne razlike i druge promene	52	-	-	-	52
Stanje na 31. decembar	174,284	172,526	1,177,143	65,813	1,589,766

<i>U hiljadama dinara</i>	2023 Ispravka vrednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata					
Stanje na 01. januar	126,168	128,661	488,890	19,915	763,634
Transfer u nivo 1	2,248	(2,194)	(54)	-	-
Transfer u nivo 2	(39,180)	40,867	(1,687)	-	-
Transfer u nivo 3	(178,956)	(56,006)	234,962	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	172,394	(23,081)	(5,164)	45,255	189,404
Nova finansijska sredstva	106,606	28,507	107,859	-	242,972
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(29,992)	(4,827)	(18,715)	-	(53,534)
Otpisi i otpusti	-	-	(35,191)	-	(35,191)
Kursne razlike i druge promene	(405)	(97)	(364)	(82)	(948)
Stanje na 31. decembar	158,883	111,830	770,536	65,088	1,106,337

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Bruto knjigovodstvena vrednost				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata privrede					
Stanje na 01. januar	42,352,038	13,585,274	1,043,258	116,682	57,097,252
Transfer u nivo 1	1,322,945	(1,322,945)	-	-	-
Transfer u nivo 2	(2,665,341)	2,665,714	(373)	-	-
Transfer u nivo 3	(268,134)	(572,502)	840,636	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(10,001,934)	(2,551,991)	(86,079)	(877)	(12,640,881)
Nova finansijska sredstva	32,537,583	8,020,057	96,189	-	40,653,829
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(15,967,430)	(4,101,730)	(131,055)	-	(20,200,215)
Otpisi i otpusti	-	-	(180,417)	-	(180,417)
Kursne razlike i druge promene	(36,209)	(17,624)	(512)	(158)	(54,503)
Stanje na 31. decembar	47,273,518	15,704,253	1,581,647	115,647	64,675,065

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2023 Bruto knjigovodstvena vrednost				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata privrede					
Stanje na 01. januar	40,840,402	10,283,170	677,967	115,774	51,917,313
Transfer u nivo 1	1,745,485	(1,744,880)	(605)	-	-
Transfer u nivo 2	(4,683,312)	4,687,529	(4,217)	-	-
Transfer u nivo 3	(236,399)	(126,524)	362,923	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(9,173,740)	(1,970,555)	(114,572)	1,056	(11,257,811)
Nova finansijska sredstva	26,215,115	3,799,096	215,021	-	30,229,232
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(12,324,568)	(1,328,745)	(68,509)	-	(13,721,822)
Otpisi i otpusti	-	-	(23,953)	-	(23,953)
Kursne razlike i druge promene	(30,945)	(13,817)	(797)	(148)	(45,707)
Stanje na 31. decembar	42,352,038	13,585,274	1,043,258	116,682	57,097,252

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Ispravka vrednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata privrede					
Stanje na 01. januar	123,459	93,862	556,683	65,088	839,092
Transfer u nivo 1	4,349	(4,349)	-	-	-
Transfer u nivo 2	(21,925)	21,926	(1)	-	-
Transfer u nivo 3	(116,123)	(278,652)	394,775	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	93,877	244,370	74,522	725	413,494
Nova finansijska sredstva	107,404	115,763	41,833	-	265,000
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(41,512)	(31,085)	(5,037)	-	(77,634)
Otpisi i otpusti	-	-	(180,417)	-	(180,417)
Kursne razlike i druge promene	52	-	-	-	52
Stanje na 31. decembar	149,581	161,835	882,358	65,813	1,259,587

<i>U hiljadama dinara</i>	2023 Ispravka vrednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata privrede					
Stanje na 01. januar	96,084	110,292	309,684	19,915	535,975
Transfer u nivo 1	1,859	(1,850)	(9)	-	-
Transfer u nivo 2	(28,040)	28,889	(849)	-	-
Transfer u nivo 3	(143,419)	(40,056)	183,475	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	130,779	(25,037)	7,058	45,255	158,055
Nova finansijska sredstva	90,206	25,259	100,753	-	216,218
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(23,925)	(3,533)	(19,088)	-	(46,546)
Otpisi i otpusti	-	-	(23,953)	-	(23,953)
Kursne razlike i druge promene	(85)	(102)	(388)	(82)	(657)
Stanje na 31. decembar	123,459	93,862	556,683	65,088	839,092

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Bruto knjigovodstvena vrednost				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata, stanovništvo					
Stanje na 01. januar	21,736,854	222,075	374,591	-	22,333,520
Transfer u nivo 1	71,698	(68,420)	(3,278)	-	-
Transfer u nivo 2	(181,984)	190,893	(8,909)	-	-
Transfer u nivo 3	(52,870)	(30,343)	83,213	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(2,428,316)	(30,057)	(38,561)	-	(2,496,934)
Nova finansijska sredstva	9,723,952	22,236	21,979	-	9,768,167
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(4,355,187)	(37,255)	(26,584)	-	(4,419,026)
Otpisi i otpusti	-	-	(10,651)	-	(10,651)
Kursne razlike i druge promene	(13,869)	(101)	(9)	-	(13,979)
Stanje na 31. decembar	24,500,278	269,028	391,791	-	25,161,097

<i>U hiljadama dinara</i>	2023 Bruto knjigovodstvena vrednost				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata, stanovništvo					
Stanje na 01. januar	19,510,414	192,073	337,707	-	20,040,194
Transfer u nivo 1	69,708	(60,625)	(9,083)	-	-
Transfer u nivo 2	(133,495)	141,012	(7,517)	-	-
Transfer u nivo 3	(67,557)	(27,722)	95,279	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(2,535,207)	(33,663)	(31,428)	-	(2,600,298)
Nova finansijska sredstva	7,425,144	26,260	12,624	-	7,464,028
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(2,519,993)	(15,163)	(11,732)	-	(2,546,888)
Otpisi i otpusti	-	-	(11,238)	-	(11,238)
Kursne razlike i druge promene	(12,160)	(97)	(21)	-	(12,278)
Stanje na 31. decembar	21,736,854	222,075	374,591	-	22,333,520

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Ispravka vrednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata, stanovništvo					
Stanje na 01. januar	35,424	17,968	213,853	-	267,245
Transfer u nivo 1	126	(121)	(5)	-	-
Transfer u nivo 2	(6,999)	7,052	(53)	-	-
Transfer u nivo 3	(31,420)	(20,374)	51,794	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	24,401	6,308	35,104	-	65,813
Nova finansijska sredstva	14,089	1,795	12,294	-	28,178
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(10,918)	(1,937)	(7,551)	-	(20,406)
Otpisi i otpusti	-	-	(10,651)	-	(10,651)
Kursne razlike i druge promene	-	-	-	-	-
Stanje na 31. decembar	24,703	10,691	294,785	-	330,179

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2023 Ispravka vrednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Total
Kreditni i potraživanja od komitenata, stanovništvo					
Stanje na 01. januar	30,084	18,369	179,206	-	227,659
Transfer u nivo 1	389	(344)	(45)	-	-
Transfer u nivo 2	(11,140)	11,978	(838)	-	-
Transfer u nivo 3	(35,537)	(15,950)	51,487	-	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	41,615	1,956	(12,222)	-	31,349
Nova finansijska sredstva	16,400	3,248	7,106	-	26,754
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(6,067)	(1,294)	373	-	(6,988)
Otpisi i otpusti	0	0	(11,238)	-	(11,238)
Kursne razlike i druge promene	(320)	5	24	-	(291)
Stanje na 31. decembar	35,424	17,968	213,853	-	267,245

<i>U hiljadama dinara</i>	2024 Bruto knjigovodstvena vrednost			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Ostala finansijska sredstva				
Stanje na 01. januar	908,796	2,797	87,301	998,894
Transfer u nivo 1	3,932	(423)	(3,509)	-
Transfer u nivo 2	(195)	345	(150)	-
Transfer u nivo 3	(6,430)	(5,406)	11,836	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	8,775	4,818	13,426	27,019
Nova finansijska sredstva	728,513	1,378	9,367	739,258
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(898,687)	(1,704)	(7,473)	(907,864)
Otpisi i otpusti	-	-	(8,352)	(8,352)
Kursne razlike i druge promene	(397)	-	(34)	(431)
Stanje na 31. decembar	744,307	1,805	102,412	4

<i>U hiljadama dinara</i>	2023 Bruto knjigovodstvena vrednost			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Ostala finansijska sredstva				
Stanje na 01. januar	542,087	1,623	70,955	614,665
Transfer u nivo 1	179	(95)	(84)	-
Transfer u nivo 2	(490)	492	(2)	-
Transfer u nivo 3	(6,773)	(3,145)	9,918	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	360,271	3,078	8,667	372,016
Nova finansijska sredstva	26,817	1,909	3,211	31,937
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(13,292)	(1,064)	(2,953)	(17,309)
Otpisi i otpusti	-	-	(2,363)	(2,363)
Kursne razlike i druge promene	(3)	(1)	(48)	(52)
Stanje na 31. decembar	908,796	2,797	87,301	998,894

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2024. Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Ostala finansijska sredstva				
Stanje na 01. januar	2,406	55	64,626	67,087
Transfer u nivo 1	10	(1)	(9)	-
Transfer u nivo 2	(2)	10	(8)	-
Transfer u nivo 3	(3,833)	(3,341)	7,174	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	3,876	3,318	18,149	25,343
Nova finansijska sredstva	2,702	59	5,570	8,331
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(2,414)	(28)	(3,198)	(5,640)
Otpisi i otpusti	-	-	(8,352)	(8,352)
Kursne razlike i druge promene	(1)	-	-	(1)
Stanje na 31. decembar	2,744	72	83,952	86,768

<i>U hiljadama dinara</i>	2023. Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
Ostala finansijska sredstva				
Stanje na 01. januar	4,310	37	52,605	56,952
Transfer u nivo 1	-	-	-	-
Transfer u nivo 2	(24)	24	-	-
Transfer u nivo 3	(4,250)	(2,088)	6,338	-
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(518)	29	1,782	1,293
Nova finansijska sredstva	4,720	2,071	6,485	13,276
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(1,832)	(18)	(179)	(2,029)
Otpisi i otpusti	-	-	(2,363)	(2,363)
Kursne razlike i druge promene	-	-	(42)	(42)
Stanje na 31. decembar	2,406	55	64,626	67,087

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2024_Bruto knjigovodstvena vrednost	2023_Bruto knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Stanje na 01. januar	16,732,386	21,730,549
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	-	-
Nova finansijska sredstva	19,512,775	221,130
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(16,732,387)	(5,219,293)
Kursne razlike i druge promene	-	-
Stanje na 31. decembar	19,512,774	16,732,386
Hartije od vrednosti		
Stanje na 01. januar	13,713,114	12,084,609
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	683,227	631,626
Nova finansijska sredstva	4,716,220	2,257,671
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(541,151)	(1,260,792)
Kursne razlike i druge promene	-	-
Stanje na 31. decembar	18,571,410	13,713,114
Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi		
Stanje na 01. januar	52,181,901	37,693,736
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(3,307,938)	(123,450)
Nova finansijska sredstva	29,518,438	28,551,113
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(23,178,763)	(13,920,826)
Kursne razlike i druge promene	(42,989)	(18,672)
Stanje na 31. decembar	55,170,649	52,181,901

<i>U hiljadama dinara</i>	2024_Ispravka vrednosti	2023_Ispravka vrednosti
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Stanje na 01. januar	2,793	2,498
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	-	-
Nova finansijska sredstva	5,295	3,147
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(4,437)	(2,852)
Kursne razlike i druge promene	3	-
Stanje na 31. decembar	3,654	2,793
Hartije od vrednosti		
Stanje na 01. januar	32,545	29,715
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(6,379)	(1,275)
Nova finansijska sredstva	8,539	4,896
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(1,201)	(791)
Kursne razlike i druge promene	-	-
Stanje na 31. decembar	33,504	32,545
Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi		
Stanje na 01. januar	11,043	4,161
Neto ponovno merenje fin.sredstva.	(597)	2,067
Nova finansijska sredstva	4,725	5,707
Finansijska sredstva čije je priznavanje prestalo	(3,739)	(889)
Kursne razlike i druge promene	(4)	(3)
Stanje na 31. decembar	11,428	11,043

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Finansijska sredstva prema internim kategorijama

Podela finansijskih sredstava prema internim kategorijama izvršena je u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9. Banka je sve dužnike podelila u 5 internih kategorija, po grupama dana donje:

Interna kategorija	Dani docnje
1	0
2	1 do 30
3	31 do 60
4	61 do 90
5	Preko 90

Pri čemu su dužnici u grupi 5, dužnici sa default statusom.

U narednim tabelama dat je pregled finansijskih sredstava prema nivoima obezvređenja i internim kategorijama u skladu sa Metodologijom obračuna ispravki vrednosti prema MSFI 9:

U hiljadama dinara	2024			POCI	Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija					
Interni rejting 1	7,209,006	-	-	-	7,209,006
Interni rejting 2	-	-	-	-	-
Interni rejting 3	-	-	-	-	-
Interni rejting 4	-	-	-	-	-
Interni rejting 5	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost	7,209,006	-	-	-	7,209,006
Ispravka vrednosti	(2,731)	-	-	-	(2,731)
Neto knjigovodstvena vrednost	7,206,275	-	-	-	7,206,275
Kredit i potraživanja od komitenata					
Interni rejting 1	68,951,607	15,232,018	-	-	84,183,625
Interni rejting 2	2,822,189	497,118	-	-	3,319,307
Interni rejting 3	-	190,637	-	-	190,637
Interni rejting 4	-	53,508	-	-	53,508
Interni rejting 5	-	-	1,973,438	115,648	2,089,086
Bruto knjigovodstvena vrednost	71,773,796	15,973,281	1,973,438	115,648	89,836,163
Ispravka vrednosti	(174,284)	(172,526)	(1,177,143)	(65,813)	(1,589,766)
Neto knjigovodstvena vrednost	71,599,512	15,800,755	796,295	49,835	88,246,397
Ostala finansijska sredstva					
Interni rejting 1	744,016	643	-	-	744,659
Interni rejting 2	291	219	-	-	510
Interni rejting 3	-	581	-	-	581
Interni rejting 4	-	362	-	-	362
Interni rejting 5	-	-	102,412	-	102,412
Bruto knjigovodstvena vrednost	744,307	1,805	102,412	-	848,524
Ispravka vrednosti	(2,744)	(72)	(83,952)	-	(86,768)
Neto knjigovodstvena vrednost	741,563	1,733	18,460	-	761,756

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Finansijska sredstva po internim kategorijama (Nastavak)

<i>U hiljadama dinara</i>	2023			POCI	Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija					
Interni rejting 1	13,925,638	-	-	-	13,925,638
Interni rejting 2	1,069	-	-	-	1,069
Interni rejting 3	-	-	-	-	-
Interni rejting 4	-	-	-	-	-
Interni rejting 5	-	-	1	-	1
Bruto knjigovodstvena vrednost	13,926,707	-	1	-	13,926,708
Ispravka vrednosti	(2,358)	-	(1)	-	(2,359)
Neto knjigovodstvena vrednost	13,924,349	-	-	-	13,924,349
Kreditni i potraživanja od komitenata					
Interni rejting 1	58,285,066	12,829,914	137,174	-	71,252,154
Interni rejting 2	5,803,826	706,723	50,799	-	6,561,348
Interni rejting 3	-	223,373	42,836	-	266,209
Interni rejting 4	-	47,339	48,844	-	96,183
Interni rejting 5	-	-	1,138,196	116,682	1,254,878
Bruto knjigovodstvena vrednost	64,088,892	13,807,349	1,417,849	116,682	79,430,772
Ispravka vrednosti	(158,883)	(111,830)	(770,536)	(65,088)	(1,106,337)
Neto knjigovodstvena vrednost	63,930,009	13,695,519	647,313	51,594	78,324,435
Ostala finansijska sredstva					
Interni rejting 1	906,880	1,628	29,962	-	938,470
Interni rejting 2	1,916	156	317	-	2,389
Interni rejting 3	-	674	125	-	799
Interni rejting 4	-	339	15	-	354
Interni rejting 5	-	-	56,882	-	56,882
Bruto knjigovodstvena vrednost	908,796	2,797	87,301	-	998,894
Ispravka vrednosti	(2,406)	(55)	(64,626)	-	(67,087)
Neto knjigovodstvena vrednost	906,390	2,742	22,675	-	931,807

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Finansijska sredstva sa raspoloživim kreditnim rejtingom agencije Moody*s Investor Service Ltd

<i>U hiljadama dinara</i>	2024_Bruto knjigovodstvena vrednost	2023_Bruto knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Od Ba1 do Ba3	16,466,660	14,558,789
Hartije od vrednosti		
Od Ba1 do Ba3	18,551,766	13,698,377
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
Od Aaa do Aa3	843,329	-
Od A1 do A3	1,486,792	3,999,954
Od Ba1 do Ba3	3,872,751	8,592,054
Od B1 do B3	118,568	245,206
Ukupno bruto knjigovodstvena vrednost	6,321,440	12,837,214
Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi		
Od Ba1 do Ba3	3,933,511	-
Od B1 do B3	2,375,834	2,405,168
Ukupno bruto knjigovodstvena vrednost	6,309,345	2,405,168

Fer vrednost kolaterala

Sistem upravljanja sredstvima obezbeđenja u Banci podrazumeva skup aktivnosti i propisanih mera i pravila koje se primenjuju u cilju kontinuiranog evidentiranja, alokacije i vrednovanja sredstava obezbeđenja (kolaterala).

Kako bi umanjila svoju izloženost kreditnom riziku Banka kao obezbeđenje plaćanja uzima od dužnika kolaterale tj instrumente obezbeđenja. Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi mogu biti u formi:

- Finansijske imovine (garantnih depozita)
- Garancija izdatih od strane drugih banaka kao obezbeđenje plaćanja
- Hipoteke na nepokretnoj imovini (stambenih i poslovnih nepokretnosti)
- Zalogu na pokretnoj imovine (mašina, vozila, oprema) i
- Drugih vidova kolaterala

Banka ne odobrava plasmane klijentima na osnovu vrednosti instrumenata obezbeđenja već na osnovu pozitivne procene njegove finansijske sposobnosti. U tom smislu instrumenti obezbeđenja se koriste isključivo kao tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Tipovi kolaterala i njihova fer vrednost u momentu izdavanja finansijskog instrumenta koji obezbeđuje usaglašen je sa tipom plasmana, njegovom ročnošću i tipom dužnika.

Instrumenti obezbeđenja su kao takvi upisani u relevantne registre koji su javno dostupni svim zainteresovanim stranama.

Banka može realizovati instrumente obezbeđenja samo nakon proglašenja statusa default-a i raskida ugovora sa dužnikom. Način naplate iz instrumenata obezbeđenja zavisi od tipa samog instrumenata. Fer vrednost (naplaćena vrednost) instrumenata obezbeđenja realizovanih tokom 2024. godine iznosi 69,272 hiljada dinara (2023: 36,206 hiljada dinara).

Za potrebe procene dodatnog kreditnog rizika koji proizilazi iz mogućih problema u realizaciji sredstava obezbeđenja i vremenskog razmaka između neispunjenja obaveza dužnika i mogućnosti Banke da realizuje kolateral, tržišna vrednost kolaterala nad kojim je uspostavljen ili će biti uspostavljen instrument obezbeđenja umanjuje se kako bi se formirala vrednost koju bi Banka postigla u slučaju eventualne prodaje dobra za potrebe naplate svog potraživanja koje je tom imovinom obezbeđeno.

Fer vrednost kolaterala prikazana je u narednom pregledu po procenjenoj tržišnoj vrednosti, ali samo do visine potraživanja koja obezbeđuju. To važi za hipoteke, zaloge, depozite i garancije primljene od dužnika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Fer vrednost kolaterala (Nastavak)

Procena fer vrednosti kolaterala po plasmanima na dan 31. decembra 2024. godine

<i>U hiljadama dinara</i>	2024			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Kreditni i potraživanja od komitenata privrede				
Depoziti	1,511,324	127,520	-	1,638,844
Hartije od vrednosti i garancije Republike Srbije	48,543	4,858	-	53,401
Hipoteke nad stambenim nepokretnostima	2,920,649	365,568	53,480	3,339,697
Hipoteke nad poslovnim nepokretnostima	8,808,136	6,062,504	393,470	15,264,110
Zaloge	3,122,359	383,426	49,822	3,555,607
Ostalo	3,409,566	2,365,338	47,580	5,822,484
Ukupno pokriveno kolateralima	19,820,577	9,309,214	544,352	29,674,143
Neto knjigovodstvena vrednost	47,123,937	15,542,418	749,124	63,415,479
Kreditni i potraživanja od komitenata, stanovništvo				
Depoziti	402,454	145	270	402,869
Hartije od vrednosti i garancije Republike Srbije	-	-	-	-
Hipoteke nad stambenim nepokretnostima	9,348,474	137,156	4,181	9,489,811
Hipoteke nad poslovnim nepokretnostima	156,997	-	12,251	169,248
Zaloge	157,060	701	81	157,842
Ostalo	1,172,123	13,517	5,839	1,191,479
Ukupno pokriveno kolateralima	11,237,108	151,519	22,622	11,411,249
Neto knjigovodstvena vrednost	24,475,575	258,337	97,006	24,830,918
Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi				
Depoziti	1,072,205	74,063	-	1,146,268
Hartije od vrednosti i garancije Republike Srbije	-	-	-	-
Hipoteke nad stambenim nepokretnostima	717,292	68,756	-	786,048
Hipoteke nad poslovnim nepokretnostima	5,500,935	362,611	8,816	5,872,362
Zaloge	431,911	190,586	-	622,497
Ostalo	7,197,176	1,807,018	-	9,004,194
Ukupno pokriveno kolateralima	14,919,519	2,503,034	8,816	17,431,369
Neto knjigovodstvena vrednost	49,493,103	5,612,564	53,554	55,159,221

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Fer vrednost kolaterala (Nastavak)

Procena fer vrednosti kolaterala po plasmanima na dan 31. decembra 2023. godine

<i>U hiljadama dinara</i>	2023			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Kreditni i potraživanja od komitenata privrede				
Depoziti	1,722,741	425,733	6,824	2,155,298
Hartije od vrednosti i garancije Republike Srbije	732,980	89,360	5,681	828,021
Hipoteke nad stambenim nepokretnostima	1,070,460	214,194	153,668	1,438,322
Hipoteke nad poslovnim nepokretnostima	7,395,154	7,491,080	233,613	15,119,847
Zaloge	3,701,268	432,380	23,076	4,156,724
Ostalo	3,441,917	1,662,338	356,082	5,460,337
Ukupno pokriveno kolateralima	18,064,520	10,315,085	778,944	29,158,549
Neto knjigovodstvena vrednost	42,228,579	13,491,412	538,169	56,258,160
Kreditni i potraživanja od komitenata, stanovništvo				
Depoziti	298,235	206	-	298,441
Hartije od vrednosti i garancije Republike Srbije	-	-	-	-
Hipoteke nad stambenim nepokretnostima	8,867,651	67,711	14,174	8,949,536
Hipoteke nad poslovnim nepokretnostima	163,987	-	13,839	177,826
Zaloge	102,359	876	-	103,235
Ostalo	796,045	12,277	17,118	825,440
Ukupno pokriveno kolateralima	10,228,277	81,070	45,131	10,354,478
Neto knjigovodstvena vrednost	21,701,430	204,107	160,738	22,066,275
Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi				
Depoziti	1,580,184	82,864	4,531	1,667,579
Hartije od vrednosti i garancije Republike Srbije	-	-	-	-
Hipoteke nad stambenim nepokretnostima	336,234	131,267	5,381	472,882
Hipoteke nad poslovnim nepokretnostima	5,733,071	480,077	-	6,213,148
Zaloge	180,990	46,060	-	227,050
Ostalo	6,029,989	170,183	-	6,200,172
Ukupno pokriveno kolateralima	13,860,468	910,451	9,912	14,780,831
Neto knjigovodstvena vrednost	47,992,559	4,158,438	19,861	52,170,858

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

LTV racio

LTV racio je obračunat kao odnos bruto vrednosti finansijskog sredstva i procenjene tržišne vrednosti nepokretnosti nad kojom je uspostavljena hipoteka u korist Banke.

Kreditni i potraživanja od komitenata

privrede

<i>U hiljadama dinara</i>	31. decembar 2024.	%	31. decembar 2023.	%
LTV racio				
Manje od 50%	9,747,050	52.4%	9,726,851	58.7%
51-70%	2,683,832	14.4%	2,391,341	14.4%
71-90%	3,277,560	17.6%	1,661,341	10.0%
91-100%	930,288	5.0%	804,081	4.9%
Više od 100%	1,965,077	10.6%	1,974,555	11.9%
Ukupno	18,603,807		16,558,169	

Kreditni i potraživanja od komitenata,
stanovništvo

<i>U hiljadama dinara</i>	31. decembar 2024.	%	31. decembar 2023.	%
LTV racio				
Manje od 50%	3,271,764	33.9%	2,986,819	32.7%
51-70%	3,633,944	37.6%	3,493,480	38.3%
71-90%	2,343,962	24.3%	2,154,771	23.6%
91-100%	144,064	1.5%	208,517	2.3%
Više od 100%	265,325	2.7%	283,775	3.1%
Ukupno	9,659,059		9,127,362	

Finansijska sredstva prema kašnjenju

Pregled kredita i potraživanja od komitenata po intervalima kašnjenja

<i>U hiljadama dinara</i>	2024							
	Nivo 1	%	Nivo 2	%	Nivo 3	%	Ukupno	%
Bez kašnjenja	69,449,307	97.0%	15,208,336	96.3%	146,552	17.3%	84,804,195	96.1%
Kašnjenje do 30 dana	2,150,205	3.0%	381,699	2.4%	74,019	8.7%	2,605,923	3.0%
Kašnjenje preko 30 dana	-	0.0%	210,720	1.3%	625,559	73.9%	836,279	0.9%
Ukupno neto izloženost	71,599,512		15,800,755		846,130		88,246,397	

<i>U hiljadama dinara</i>	2023							
	Nivo 1	%	Nivo 2	%	Nivo 3	%	Ukupno	%
Bez kašnjenja	61,103,341	95.6%	13,167,319	96.1%	149,561	21.4%	74,420,221	95.0%
Kašnjenje do 30 dana	2,826,668	4.4%	326,905	2.4%	31,641	4.5%	3,185,214	4.1%
Kašnjenje preko 30 dana	-	0.0%	201,295	1.5%	517,705	74.1%	719,000	0.9%
Ukupno neto izloženost	63,930,009		13,695,519		698,907		78,324,435	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Finansijska sredstva po delatnostima

Koncentracija finansijskih sredstava po delatnostima

<i>U hiljadama dinara</i>	Hartije od vrednosti		Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kreditni i potraživanja od komitenata		Ostala finansijska sredstva		Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Neto izloženost	18,537,906	13,680,569	7,206,275	13,924,349	88,246,397	78,324,435	761,756	931,807	55,159,221	52,170,858
Garantovani iznos										
Koncentracija prema sektoru										
Poljoprivreda, Šumarstvo, ribarstvo	-	-	-	-	-	4,743,668	4,458,735	2,452	1,155	313,543
Rudarstvo	4,147	4,466	-	-	-	2,942,557	1,038,588	52	106	147,651
Preradivačka industrija	5,848	2,614	-	-	-	16,429,734	14,835,443	9,782	7,530	11,155,644
Snabdevanje el. energijom, gasom i klimatizacija	-	-	-	-	-	1,163,917	702,060	695	626	2,145,481
Gradevinarstvo	448	190	-	-	-	10,613,101	8,335,308	4,314	7,710	18,896,161
Trgovina, popravka motornih vozila i motocikala	-	-	-	-	-	13,133,145	11,836,215	10,711	7,957	8,064,387
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	-	-	-	-	-	7,030,086	5,396,551	255,981	3,744	5,482,916
Nekretnine, stručne, naučne i tehničke delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija	1,995	1,730	-	-	-	3,086,187	2,516,981	2,209	2,199	3,183,529
Država	18,518,262	13,665,831	-	-	-	192,996	211,112	693	201	156,795
Banke, fin. organizacije, osiguranje	7,206	5,738	7,206,275	13,924,349	-	2,487,122	617,383	461,549	888,753	3,457,028
Stanovništvo	-	-	-	-	-	24,830,925	22,066,192	9,836	9,393	587,879
Ostalo	-	-	-	-	-	1,592,959	6,309,867	3,482	2,433	1,568,207

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Finansijska sredstva po regionima

Koncentracija finansijskih sredstava po regionima

<i>U hiljadama dinara</i>	Hartije od vrednosti		Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kreditni i potraživanja od komitenata		Ostala finansijska sredstva		Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Neto izloženost	18,537,906	13,680,569	7,206,275	13,924,349	88,246,397	78,324,435	761,756	931,807	55,159,221	52,170,858
Garantovani iznos										
Koncentracija prema regionu										
Republika Srbija	18,537,906	13,680,569	4,505,665	9,286,362	83,260,584	71,531,817	755,450	931,116	52,107,764	49,092,703
Evropska Unija	-	-	2,452,774	4,180,038	67,394	215,974	4,749	128	-	-
SAD i Kanada	-	-	103,698	92,222	19,946	-	6	171	-	-
Ostalo	-	-	144,138	365,727	4,898,473	6,576,644	1,551	392	3,051,457	3,078,155

Koncentracija finansijskih sredstava prema regionima utvrđena je u odnosu na zemlju porekla dužnika.

<i>U hiljadama dinara</i>	Hartije od vrednosti		Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kreditni i potraživanja od komitenata		Ostala finansijska sredstva		Neiskorišćene obaveze, garancije i akreditivi	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Neto izloženost	18,537,906	13,680,569	4,505,665	9,286,362	83,260,584	71,531,817	755,450	931,116	52,107,764	49,092,703
Garantovani iznos										
Koncentracija prema regionu u Srbiji										
Beogradski region	18,530,252	13,680,569	4,326,463	9,168,705	33,137,961	24,891,863	720,876	904,735	26,672,597	22,303,552
Region severne Srbije	-	-	0	117,123	15,883,606	4,165,153	7,611	1,552	10,741,976	1,573,628
Region zapadne i centralne Srbije	7,638	-	178,957	534	14,879,385	23,967,842	9,273	14,313	5,734,941	12,500,083
Region južno-istočne Srbije	16	-	245	0	19,359,632	18,506,959	17,690	10,516	8,958,250	12,715,440

Koncentracija finansijskih sredstava prema regionima u Srbiji utvrđena je u odnosu na filijalu Banke u kojoj je realizovan plasman dužniku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**29.1 Kreditni rizik (Nastavak)****Otpis potraživanja**

Banka će na odgovarajući način upravljati naplatom loših plasmana sve dok procenjuje da je ekonomski opravdano preduzimanje aktivnosti u vezi sa naplatom tj. dokle god postoji mogućnost naplate takvog plasmana. Banka smatra da ekonomska opravdanost naplate prestaje u sledećim situacijama:

- Ozbiljnih poteškoća u postupku naplate koje uključuju smrt dužnika ili založnog dužnika,
- Nepostojanje imovine na kojoj bi se moglo sprovesti izvršenje,
- Duži vremenski period bez naplate i bez perspektive dalje naplate,
- Iznos duga klijenta je nizak pa ne opravdava angažovanje resursa banke radi naplate.

Nakon toga ako utvrdi nepostojanje mogućnosti naplate, Banka sprovodi tzv opšti otpust duga. Opštim otpustom duga Banka vrši trajno odustajanje od naplate potraživanja od dužnika, na bazi poravnjanja (sporazuma) sa dužnikom / sadužnicima, pravnosnažne sudske odluke, izvršne isprave (presuda, rešenje), odluke nadležnog organa Banke ili ustupanjem potraživanja koje prouzrokuje prestanak prava na dalju naplatu. U tom slučaju, sva potraživanja Banke se isknjižavaju iz bilansne i vanbilansne evidencije. Opštem otpustu kredita (zajma) i/ili potraživanja može i ne mora da prethodi direktni otpis kredita (zajma) i/ili potraživanja. Sa druge strane Banka sprovodi i tzv računovodstveni otpis bilansne aktive koja je niskog stepena naplativosti (eng. Accounting writte off). Pod računovodstvenim otpisom se podrazumeva prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju banke. Pod bilansnom aktivom podrazumevaju se problematični krediti i ostala problematična potraživanja. Računovodstveni otpis ne podrazumeva odricanje Banke od zakonskih i ugovorenih prava, niti od naplate ovih potraživanja, već se vrši računovodstveni otpis iz bilansne evidencije banke, dok ova potraživanja nastavljaju da se vode u vanbilansnoj evidenciji i Banka nastavlja da vodi započete aktivnosti naplate potraživanja. Banka sprovodi računovodstveni otpis bilansne aktive niskog stepena naplativosti u slučaju kada obračunati iznos obezvređenja tih potraživanja koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti iznosi 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti, odnosno ukoliko su ista u potpunosti indirektno otpisana. Računovodstveni otpis se vrši najmanje na kvartalnom nivou. U toku 2024. godine Banka je računovodstveno otpisala potraživanja po osnovu problematičnih kredita u ukupnom iznosu od 199,274 hiljada dinara (2023: 36,344 hiljada dinara).

Potraživanja u stečaju

Banka vrši prijavu potraživanja u stečajnom postupku podnošenjem iste nadležnom sudu u pisanom obliku. Banka je dužna da potraživanja prijavi u originalnoj valuti potraživanja, u skladu sa Zakonom o stečaju. Danom otvaranja stečajnog postupka, potraživanja poverilaca prema stečajnom dužniku, koja nisu dospela, smatraju se dospelim. Potraživanja u stranoj valuti obračunavaju se u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan otvaranja stečajnog postupka i u knjigama se dalje evidentiraju u dinarima. Potraživanja u funkcionalnoj valuti (RSD), kao i potraživanja po indeksiranim plasmanima, nakon otvaranja stečajnog postupka u knjigama se vode u originalnoj valuti, odnosno dinarima. Nakon što stečajni upravnik utvrdi konačnu listu priznatih potraživanja, potraživanje prema klijentu u bilansnoj evidenciji se svodi na iznos iz liste priznatih potraživanja, a eventualna razlika se prenosi u vanbilansnu evidenciju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.1 Kreditni rizik (Nastavak)****Restrukturiranje kredita**

Banka je tokom 2024. godine vršila izmenu uslova otplate potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki (Službeni glasnik RS br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018, 8/2019, 10/2024 i 52/2024).

U skladu sa izmenom Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki od 29. juna 2016. godine docnja u naplati potraživanja računa se prema poslednjem ugovorenom datumu dospeća i to za iznos potraživanja koji je materijalno značajan.

Restrukturiranje potraživanja je odobravanje, zbog finansijskih poteškoća dužnika, ustupaka u vezi s otplatom pojedinačnog potraživanja koji ne bi bili odobreni da dužnik nije u tim poteškoćama bez obzira na to je li određeni iznos tog potraživanja dospeo, da li je to potraživanje obezvređeno i da li je za njega nastupio status neizmirenja obveza u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i to na najmanje jedan od sledećih načina:

- Promenom uslova pod kojima je potraživanje nastalo, a naročito ako su naknadno ugovoreni uslovi otplate potraživanja povoljniji u odnosu na prvobitno ugovorene (smanjenje kamatne stope, otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate, otpis dela potraživanja, promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate i dr.) ili u odnosu na uslove koji bi u trenutku promene uslova bili odobreni drugom dužniku s istim ili sličnim nivoom rizika.
- Refinansiranjem potraživanja – nastanak novog potraživanja banke po osnovu plasmana koji je odobrila radi izmirenja dela ili celog iznosa obaveze koju dužnik ima prema banci ili drugom pravnom licu kome je ustupljeno potraživanje prema tom dužniku.

Pod restrukturiranim potraživanjima od pravnog lica podrazumevaju se:

- potraživanja od dužnika koja su restrukturirana na nivou Banke gde uslove restrukturiranja definiše Banka;
- potraživanja od dužnika koja su restrukturirana u saradnji sa ostalim poveriocima, bilo na bazi međubankarskog sporazuma o jednakim uslovima restrukturiranja ili na bazi Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju privrednih društava uz učešće institucionalnog posrednika;
- potraživanja od dužnika kod kojih je u prethodnom stečajnom postupku predložen i usvojen Unapred pripremljen plan reorganizacije i
- potraživanja od dužnika kod kojih je u stečajnom postupku predložen i usvojen Plan reorganizacije stečajnog dužnika

Restrukturiranim potraživanjima od fizičkog lica smatra se potraživanje od dužnika za koga je Banka, na osnovu kreditne sposobnosti, ocenila da je on u mogućnosti da uredno izmiruje svoje obaveze prema Banci, u narednom periodu uz učinjen ustupak.

Pri preduzimanju mera restrukturiranja Banka je dužna da proceni da li je restrukturiranje plasmana prema pojedinačnom dužniku održivo i ekonomski opravdano za Banku i dužnika, kao i da utvrdi plan restrukturiranja i da redovno prati njegovo sprovođenje i efekte.

Banka redovno, a najmanje jednom u šest meseci, prati sprovođenje plana restrukturiranja kroz Izveštaj o restrukturiranim potraživanjima na nivou klijenta.

Banka može da prestane da potraživanje smatra restrukturiranim ako su na kraju probnog perioda ispunjeni sledeći uslovi:

- restrukturirano potraživanje nije klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja;
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda;
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema banci.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Restrukturiranje kredita (Nastavak)

Probni period je period od najmanje dve godine koji počinje da teče od trenutka kada se restrukturirano potraživanje klasifikuje kao potraživanje koje se ne smatra problematičnim.

U narednom pregledu je prikazan broj klijenata i plasmana koji su restrukturirani u toku 2024. godine, kao i njihova bruto izloženost na dan 31. decembra 2024. godine.

Stanje 31. decembra 2024. godine	Broj klijenata	Broj restrukturiranih kredita
139,551	24	25

U narednom pregledu je prikazan broj klijenata i plasmana koji su restrukturirani u toku 2023. godine, kao i njihova izloženost na dan 31. decembra 2023. godine.

Stanje 31. decembra 2023. godine	Broj klijenata	Broj restrukturiranih kredita
181,972	42	47

Pregled ukupnih restrukturiranih obezvređenih kredita na dan 31. decembra 2024. godine

Kategorije	(u hiljadama dinara)			
	31. decembra 2024. godine			
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Broj klijenata	Broj partija
Nivo 1	-	-	-	-
Nivo 2	87,411	87,325	19	20
Nivo 3	294,053	197,956	57	63
Ukupno	381,464	285,281	76	83

Pregled ukupnih restrukturiranih obezvređenih kredita na dan 31. decembra 2023. godine

Kategorije	(u hiljadama dinara)			
	31. decembra 2023. godine			
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Broj klijenata	Broj partija
Nivo 1	-	-	-	-
Nivo 2	51,158	50,955	15	15
Nivo 3	344,657	249,339	71	82
Ukupno	395,815	300,294	86	97

Fer vrednost sredstava i obaveza

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena između obaveštenih voljnih strana u nezavisnoj transakciji.

Fer vrednost se računa na osnovu tržišnih informacija raspoloživih na datum izveštavanja.

Kada god je moguće Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Fer vrednost sredstava i obaveza (Nastavak)

Fer vrednost nekog tekućeg likvidnog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti je približno jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu kao i potraživanja i obaveze bez definisanog dospeća ili bez fiksne kamatne stope. Za ostala potraživanja i obaveze, budući očekivani tokovi gotovine se diskontuju na njihove neto sadašnje vrednosti koristeći tržišne kamatne stope.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova primenom kamatnih stopa za slične hartije od vrednosti.

S obzirom da ne postoji dovoljno rasprostranjeno sekundarno tržište kredita na kome bi se utvrdila fer cena ovih finansijskih instrumenata, neophodno je koristiti niže nivoe inputa od Nivoa 1 i Nivoa 2, pre svega Nivo 3. Jedinica posmatranja je individualni kredit tj. kreditna partija, a fer vrednost se određuje pomoću prihodnog pristupa, odnosno konvertovanjem budućih novčanih tokova (prihoda) konkretnog kredita pomoću DCF metoda.

Produkcija novih plasmana u toku 2024. godine segmentu stanovništva i privrede, bila je u skladu sa tržišnim uslovima (odstupanje po mesecima po pojedinačnim kategorijama proizvoda uzimajući u obzir ročnost, valutu, tip plasmana je uglavnom u opsegu +/-1 p.p.). S tim u vezi, utvrđena fer vrednost kredita plasiranih u toku 2024. godine jednaka je knjigovodstvenoj vrednosti.

Za kredite plasirane pre 2024. godine rađeno je diskontovanje kamatnim stopama dostupnim na sajtu Narodne Banke Srbije. One se nalaze u izveštaju Kamatne stope banaka na kredite odobrene stanovništvu i nefinansijskom sektoru, po vrsti, ročnosti i namenama – novoodobreni poslovi. Uzeti su podaci iz meseca decembra 2024. godine.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti, na osnovu značaja ulaznih podataka koji se koriste u izradi merenja:

- Nivo 1: nekorigovane kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za identična sredstva ili obaveze kojima tržišni učesnici mogu pristupiti na dan merenja fer vrednosti;
- Nivo 2: tehnike procene koje se zasnivaju na direktno (cene) ili indirektno (izvedeni iz cena, kamatnih stopa, korelacija, itd.) utvrdivim ulaznim podacima koje nisu kotirane cene iz nivoa 1. Indirektno utvrdivi podaci se koriste za vrednovanje instrumenata na osnovu kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka;
- Nivo 3: parametri nivoa 3 nisu javno dostupni za dato sredstvo ili obavezu.

Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti (u hiljadama dinara)

31. decembar 2024. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Hartije od vrednosti i derivati	19,644	18,553,304		18,572,948
• Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	19,644	1,538		21,182
• Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	18,551,766		18,551,766
31. decembar 2023. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Hartije od vrednosti i derivati	14,737	13,703,572		13,718,309
• Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	14,737	5,195		19,932
• Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	13,698,377	-	13,698,377

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva i obaveze koje se ne vode po fer vrednosti (u hiljadama dinara)

31. decembar 2024. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva	-	19,509,120	92,215,966	115,725,086
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	19,509,120	-	19,509,120
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	7,206,275	7,206,275
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	88,246,397	88,246,397
Ostala sredstva	-	-	761,756	761,756
Finansijske obaveze	-	-	110,081,872	110,081,872
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, druhim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	7,075,982	7,075,982
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	101,689,129	101,689,129
Ostale obaveze	-	-	1,316,767	1,316,767
31. decembar 2023. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva	-	16,729,593	93,816,786	109,915,379
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	16,729,593	-	16,729,593
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	13,924,349	13,924,349
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	78,324,435	8,324,435
Ostala sredstva	-	-	931,807	931,807
Finansijske obaveze	-	-	110,707,373	110,707,373
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, druhim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	8,259,225	8,259,225
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	92,066,727	92,066,727
Ostale obaveze	-	-	1,381,421	1,381,421

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.1 Kreditni rizik (Nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)

Pregled finansijskih sredstava i finansijskih obaveza po fer vrednosti – poređenje njihove knjigovodstvene i fer vrednosti obračunate samo u svrhu obelodanjivanja u Napomenama (u hiljadama dinara)

31. decembar 2024. godine	Fer vrednost kroz bilans uspeha	Fer vrednost kroz ostali rezultat	Ostali amort. trošak	Ukupan iznos u knjigama	Ukupna fer vrednost
Finansijska sredstva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	19,509,120	19,509,120	19,509,120
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	1,538	1,538	1,538
Hartije od vrednosti	19,644	18,551,766	-	18,571,410	18,571,410
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	7,206,275	7,206,275	7,206,275
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	88,246,397	88,246,397	88,558,121
Ostala sredstva	-	-	761,756	761,756	761,756
Finansijske obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	-	-	79	79	79
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	7,075,982	7,075,982	7,075,982
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	101,689,129	101,689,12	101,732,623
Ostale obaveze	-	-	1,316,767	1,316,767	1,316,767
31. decembar 2023. godine					
Finansijska sredstva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	16,729,593	16,729,593	16,729,593
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	5,195	5,195	5,195
Hartije od vrednosti	14,737	13,698,377	-	13,713,114	13,713,114
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	13,924,349	13,924,349	13,924,349
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	78,324,435	78,324,435	79,414,312
Ostala sredstva	-	-	931,807	931,807	931,807
Finansijske obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	8,259,225	8,259,225	8,259,225
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	92,066,727	92,066,727	92,320,848
Ostale obaveze	-	-	1,381,421	1,381,421	1,381,421

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.2 Kapital i adekvatnost kapitala**

Cilj upravljanja Banke u vezi sa pokazateljem adekvatnosti kapitala je da se obezbedi održavanje potrebnog nivoa kapitala kao podrška razvoju Banke i rastu poslovnih aktivnosti.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke. Rizična aktiva Banke jednaka je zbiru aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnog zahteva u vezi sa deviznim i operativnim rizikom pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za zbir odbitnih stavki, s tim da je Banka dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina njenog kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10,000,000 EUR.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik Banka izračunava primenom standardizovanog pristupa, množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 8%. Aktivom Banke ponderisanom kreditnim rizikom smatra se zbir bruto knjigovodstvene vrednosti bilansne aktive umanjene za ispravke vrednosti i bruto knjigovodstvene vrednosti vanbilansnih stavki umanjene za rezervisanja, pomnoženih faktorima konverzije.

Kapitalni zahtev u vezi sa deviznim rizikom izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 8%. Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja apsolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, zavisno od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća.

Kapitalni zahtev za operativni rizik Banka izračunava primenom pristupa osnovnog indikatora u iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Uzimajući u obzir da Banka ne dostiže propisane limite, nije dužna da pored kapitalnih zahteva za kreditni, devizni i operativni rizik, izračunava i obezbeđuje pokriće kapitalnih zahteva u vezi sa ostalim tržišnim rizicima koji proizilaze iz stavki koje se vode u knjizi trgovanja.

Na dan 31. decembra 2024. godine kapital i adekvatnost kapitala obračunati su prema odlukama Narodne banke Srbije usklađenim sa primenom Bazel III standarda.

Nerevidirani pokazatelji adekvatnosti kapitala Banke na dan 31. decembra 2024. iznose:

- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke iznosi 25.47%;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke iznosi 25.47%;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iznosi 24.16% i

viši su od minimalnih vrednosti propisanih Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala:

- 8% za pokazatelj adekvatnosti kapitala banke;
- 6% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke;
- 4.5% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.2 Kapital i adekvatnost kapitala (Nastavak)

R. broj	Naziv pozicije	U hiljadama dinara	
		31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
1	KAPITAL	23,364,736	21,475,618
1.1	OSNOVNI KAPITAL	23,363,396	21,474,278
1.1.1	Osnovni akcijski kapital	22,163,396	20,274,278
	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća emisija premija		
1.1.1.1	Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	17,161,329	17,161,329
1.1.1.1.1	Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	9,887,600	9,887,600
1.1.1.1.2	(-) Gubitak	7,273,729	7,273,729
1.1.1.2	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici	(136,651)	(270,302)
1.1.1.3	Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske		
1.1.1.4	Rizike	7,241,613	5,113,022
1.1.1.5	(+/-) Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	(18,783)	(13,905)
1.1.1.6	(-) Gudvil umanjen za povezane odložene poreske obaveze	-	-
1.1.1.7	(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(1,998,753)	(1,619,806)
1.1.1.8	(-) Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(45,849)	(53,076)
1.1.1.9	(-) Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala banke	-	-
1.1.1.10	(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom NBS	(39,510)	(42,984)
1.1.1.11	(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala	-	-
1.1.2	Dodatni osnovni kapital	1,200,000	1,200,000
	Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala i pripadajuća emisija premija		
1.1.2.1	Uplaćen iznos instrumenata dodatnog osnovnog kapitala	1,200,000	1,200,000
1.1.2.1.1	Pripadajuća emisiona premija uz instrumente dodatnog osnovnog kapitala	600,000	600,000
1.1.2.1.2	osnovnog kapitala	600,000	600,000
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	1,340	1,340
	Instrumenti dopunskog kapitala, subordinirane obaveze i pripadajuća emisija premija		
1.2.1	Uplaćen iznos instrumenata dopunskog kapitala	1,340	1,340
1.2.1.1	Pripadajuća emisiona premija uz instrumente dopunskog kapitala	-	-
2.	Ukupna rizična aktiva:	91,739,272	79,586,823
2.1	Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik	82,242,912	71,543,289
2.2	Rizikom ponderisane izloženosti za devizni rizik	-	824,896
2.3	Rizikom ponderisana aktiva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	-	-
2.4	Rizikom ponderisane izloženosti za operativni rizik	9,496,360	7,218,638
3.	Pokazatelji adekvatnosti kapitala:		
3.1	Pokazatelj adekvatnosti kapitala	25.47%	26.98%
3.2	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	25.47%	26.98%
3.3	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	24.16%	25.47%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.3 Sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka se aktivno bavi prodajom imovine stečene naplatom potraživanja i tako stečenu imovinu može zadržati određeni period samo u slučajevima kada bi brza prodaja dovela do značajnih gubitaka.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine

Red. br.	Opis stečene imovine	Površina (m ²)	Datum sticanja imovine	Izvršni dužnik	Neto vrednost	Neto vrednost
					(napomena 22) 31. decembar 2024.	(napomena 22) 31. decembar 2023.
1.	Porodično Stambena Zgrada 1, Ko Voljavče-Jagodina	321	31. avgust 2020.	Interchem HIM doo	6,810	6,810
2.	Dvosoban stan-Kragujevac	121	29. septembar 2020.	Interchem HIM doo	10,584	10,584
3.	Poslovni prostor 1-u suterenu, KO Jagodina	222	21. maj 2021.	Interchem HIM doo	12,052	12,052
4.	Poslovni prostor 2-u prizemlju, KO Jagodina	222	21. maj 2021.	Interchem HIM doo	20,101	20,101
5.	Poslovni prostor 1-u potkrovlju, KO Jagodina	222	21. maj 2021.	Interchem HIM doo	16,053	16,053
Ukupno					65,600	65,600

29.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospelje obaveze. Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje likvidnih sredstava Banke na nivou koji zadovoljava ispunjavanje dospelih obaveza Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj omogućava da u svakom trenutku ispuni svoje dospelje obaveze (likvidnost) i da trajno ispunjava sve svoje obaveze (solventnost).

Za upravljanje rizikom likvidnosti u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je usvojio Politiku upravljanja rizikom likvidnosti i Plan poslovanja u slučaju nastanka krize likvidnosti;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom likvidnosti;
- Služba za upravljanje rizicima i Sektor sredstava koji dnevno prate i održavaju likvidnost.
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke riziku likvidnosti i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i

Merenje rizika likvidnosti vrši se u Službi za upravljanje rizicima kroz izračunavanje Pokazatelja likvidnosti, Užeg pokazatelja likvidnosti i Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, dodatnih racija likvidnosti, Racija koncentracije depozita, GAP analizu i stres testove.

Merenje nivoa izloženosti riziku likvidnosti vrši se praćenjem Pokazatelja likvidnosti, Užeg pokazatelja likvidnosti i Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom propisanih Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti banke i Procedurom za upravljanje rizikom likvidnosti. Pokazatelj predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna ovog Pokazatelja, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna ovog pokazatelja, s druge strane. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.4 Rizik likvidnosti (Nastavak)

Ostvarene vrednosti nerevidiranog Pokazatelja i Užeg pokazatelja likvidnosti

	Pokazatelj likvidnosti	
	2024.	2023.
31. decembar	2,10	2,07
Prosečna vrednost	2,39	2,05
Maksimalna vrednost	3,09	2,47
Minimalna vrednost	1,98	1,65

	Uži pokazatelj likvidnosti	
	2024.	2023.
31. decembar	1,74	1,43
Prosečna vrednost	1,70	1,49
Maksimalna vrednost	2,29	1,97
Minimalna vrednost	1,26	1,20

Likvidnost Banke pratila se i kroz Racio likvidne aktive koji predstavlja odnos likvidne aktive i ukupne aktive.

Ostvarene vrednosti nerevidiranog Racija likvidne aktive

	2024.	2023.
31. decembar	31,76%	33,26%
Prosečna vrednost	34,83%	30,65%
Maksimalna vrednost	39,19%	34,26%
Minimalna vrednost	31,14%	28,38%

Ostvarene vrednosti nerevidiranog Pokazatelja pokriva likvidnom aktivom

	2024.	2023.
31. decembar	138,99%	154,02%

Banka je dužna da pokazatelj pokriva likvidnom aktivom, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

	2024.	2023.
I UKUPNA LIKVIDNA AKTIVA	26,701,939	25,563,978
1. LIKVIDNA AKTIVA PRVOG REDA	26,682,759	25,549,452
1.1. Novčanice i kovani novac u blagajni	3,045,505	2,172,944
1.2. Rezerve kod centralnih banaka	1,212,303	1,669,515
1.3. Izloženost prema centralnim bankama	3,873,185	8,008,616
1.4. Izloženosti prema Republici Srbiji	18,551,766	13,698,377
1.5. Izloženost prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave u Republici Srbiji	-	-
1.6. Izloženost prema javnim administrativnim telima u Republici Srbiji	-	-
1.7. Izloženost prema javnim administrativnim telima u državama članicama Evropske unije kojima odgovara najmanje nivo kreditnog kvaliteta 1	-	-
1.8. Izloženost prema državama kojima odgovara najmanje nivo kreditnog kvaliteta 1	-	-
1.9. Izloženost prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave u državama kojima odgovara najmanje nivo kreditnog kvaliteta 1	-	-
2 LIKVIDNA AKTIVA DRUGOG REDA	19,180	14,526
2.1. Likvidna aktiva drugog A reda	-	-
2.2. Likvidna aktiva drugog B reda	19,180	14,526

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.4 Rizik likvidnosti (Nastavak)**

U toku 2024. godine Banka je nivo rizika likvidnosti pratila i na osnovu kretanja dodatnih racija likvidnosti propisanih Procedurom za upravljanje rizikom likvidnosti, kao i na osnovu pokazatelja iz ugovora koje je Banka potpisala sa međunarodnim finansijskim institucijama. Vrednosti ovih pokazatelja pretežno su se kretale u okviru limita propisanih Procedurom.

Za praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti od ključnog značaja je praćenje usklađenosti dospeća sredstava i obaveza. Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća aktive i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikad u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređen period i da su različitih vrsta. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Banka je u 2023. godini procedurom upravljanje rizikom likvidnosti i metodologijom za pretvaranje bilansnih i vanbilansnih pozicija u novčane tokove internim aktima definisala detaljna metodološka pravila za raspoređivanje bilansnih stavki aktive i pasivom, kao i vanbilansnih stavki u gep likvidnosti, definisala limita po korpama dospeća, zatim definisala odgovornosti učesnika kako u izradi gega likvidnosti tako i učesnika u dostavljanju podataka koji su relevantni za izradu gega.

Navedenom metodologijom definisani su Limiti za gep likvidnosti kao maksimalni iznos negativne vrednosti individualnog i/ili kumulativnog gega („liquidity shortage“), koje Banka prihvata kao svoju maksimalnu izloženost riziku likvidnosti, i to nakon uzimanja u obzir unovčavanja svog zaštitnog sloja likvidnosti tj. „liquidity buffer-a“. Takođe Banka je definisala Kapacitet za podnošenje rizika strukturne likvidnosti (*risk bearing capacity*), kvantitativno formulisano, koji predstavlja maksimalan iznos dodatnih izvora finansiranja (zanovljenih i novih) koje Banka može da pribavi u određenom vremenskom trenutku i sa određenim rokom dospeća.

Banka je Metodologijom za pretvaranje bilansnih i vanbilansnih pozicija u novčane tokove definisala da se raspored dinarske i devizne obavezne rezerve u korpe dospeća vrši prema modelu koji prati plan dospeća depozita, ali i modelirane odliva po tekućim računima, odnosno svih onih obaveza koje su uzete u obzir pri mesečnoj kalkulaciji nivoa obavezne rezerve. Na ovaj način raspoređivanje obavezne rezerve zasnovano je na procentima koji odražavaju prikazano dospeće depozita u gepu i ostalih obaveza koji generišu obaveznu rezervu.

Banka je u 2024. godini metodologijom za pretvaranje bilansnih i vanbilansnih pozicija u novčane tokove revidirala limite za gep likvidnosti.

Takođe, Banka je u 2024. godini revidiranom Procedurom za upravljanje rizikom likvidnosti uvela novi regulatorni pokazatelj likvidnosti, Pokazateljem neto stabilnih izvora finansiranja koji je na 31.12.2024. godine iznosio 165,92%, što je u okvirima legulatornog limita (minimum 100%)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.4 Rizik likvidnosti (Nastavak)

U narednoj tabeli prikazana su diskontovana neto sredstva i obaveze Banke po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

31. decembar 2024. godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,282,807	2,388,095	9,232,282	462,869	143,067	19,509,120
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-
Harije od vrednosti	523,394	-	602,321	6,818,097	10,627,598	18,571,410
Potraživanje po osnovu derivata	-	-	-	-	1,538	1,538
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,496,069	52,135	275,245	274,159	108,667	7,206,275
Kredit i potraživanja od komitenata	3,057,301	7,009,199	26,229,448	40,704,670	11,245,779	88,246,397
Ostala sredstva	86,775	-	-	674,981	-	761,756
Derivati	4,667,162	585,885	-	-	-	5,253,047
Ukupno finansijska sredstva	22,113,508	10,035,314	36,339,296	48,934,776	22,126,649	139,549,543
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	79	79
Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	945,690	2,383,990	3,334,449	396,472	15,381	7,075,982
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	16,176,229	14,876,607	64,644,622	5,103,035	888,636	101,689,129
Ostale obaveze	3,733	131	12,383	453,903	846,617	1,316,767
Derivati	4,665,234	585,075	-	-	-	5,250,309
Vanbilansne stavke	1,853,335	4,664,296	15,790,450	30,304,886	2,546,254	55,159,221
Ukupno finansijske obaveze	23,644,221	22,510,099	83,781,904	36,258,296	4,296,967	170,491,487
Ročna neusklađenost	(1,530,713)	(12,474,785)	(47,442,608)	12,676,480	17,829,682	(30,941,944)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.4. Rizik likvidnosti (Nastavak)

31. decembar 2023. godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,760,212	1,658,335	7,089,950	965,312	255,784	16,729,593
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	7,835,910	5,877,204	13,713,114
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	5,195	5,195
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	12,632,081	32,533	167,779	116,340	975,616	13,924,349
Kredit i potraživanja od komitenata	3,647,298	6,540,738	24,447,488	32,478,920	11,209,991	78,324,435
Ostala sredstva	108,099	-	-	-	823,708	931,807
Derivati	588,470	2,352,213	-	-	-	2,940,683
Ukupno finansijska sredstva	23,736,160	10,583,819	31,705,217	41,396,482	19,147,498	126,569,176
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,344,779	2,790,808	2,446,165	584,147	1,093,326	8,259,225
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	15,514,857	12,041,988	56,505,370	6,220,012	1,784,500	92,066,727
Ostale obaveze	-	308	13,507	401,927	965,679	1,381,421
Derivati	585,869	2,343,474	-	-	-	2,929,343
Vanbilansne stavke	4,398,580	5,104,515	26,526,558	14,113,791	2,027,414	52,170,658
Ukupno finansijske obaveze	21,844,085	22,281,093	85,491,600	21,319,877	5,870,919	156,807,574
Ročna neusklađenost	1,892,075	(11,697,274)	(53,786,383)	20,076,605	13,276,579	(30,238,398)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**29.5. Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV)****29.5.1 Kamatni rizik**

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati po osnovu promena tržišnih kamatnih stopa.

Za upravljanje kamatnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku upravljanja kamatnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje kamatnim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu kamatnog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Služba za upravljanje rizicima koja operativno sprovodi Politiku i Proceduru i izveštava rukovodstvo Banke o izloženosti riziku i
- Sektor marketinga koji vrši dnevno praćenje tržišnih kamatnih stopa i predlaže visine kamatnih stopa za proizvode Banke.

Merenje kamatnog rizika se vrši u Službi za upravljanje rizicima i to kroz merenje rizika ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (repricing risk), baznog kamatnog rizika, rizika krive prinosa i rizika opcija.

U nastavku je dat pregled kamatonosne aktive i pasive i to po periodima njihovog dospeća za stavke sa fiksnom kamatnom stopom odnosno prema periodima ponovnog utvrđivanja cena za stavke sa varijabilnom kamatnom stopom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (Nastavak)

29.5.1 Kamatni rizik (Nastavak)

31. decembar 2024. godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,818,572	-	-	-	-	10,690,548	19,509,120
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	523,394	-	602,321	6,818,097	10,607,954	19,644	18,571,410
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	1,538	1,538
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,979,649	52,135	189,722	180,800	-	1,803,969	7,206,275
Kreditni i potraživanja od komitenata*	39,196,455	4,142,084	21,805,704	20,361,821	1,744,273	996,060	88,246,397
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	761,756	761,756
Ukupno finansijska sredstva	53,518,070	4,194,219	22,597,747	27,360,718	12,352,227	14,273,515	134,296,496
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	79	79
Depoziti i ostale obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	964,003	2,585,065	3,196,768	311,514	-	18,632	7,075,982
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	29,368,687	15,373,676	39,525,067	16,972,763	206,095	242,841	101,689,129
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,316,767	1,316,767
Ukupno finansijske obaveze	30,332,690	17,958,741	42,721,835	17,284,277	206,095	1,578,319	110,081,957
Gap individualni	23,185,380	(13,764,522)	(20,124,088)	10,076,441	12,146,132		
Gap kumulativni	23,185,380	9,420,858	(10,703,230)	(626,789)	11,519,343		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (Nastavak)

29.5.1 Kamatni rizik (Nastavak)

31. decembar 2023. godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,565,442	-	-	-	-	8,164,151	16,729,593
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	4,665,337	9,033,040	14,737	13,713,114
Potraživanja po osnovu derivata	9,076,843	32,533	168,022	116,098	-	4,530,853	13,924,349
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	35,638,754	4,738,267	19,833,908	11,571,614	5,020,261	1,521,631	78,324,435
Kreditni i potraživanja od komitenata*	-	-	-	-	-	931,807	931,807
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno finansijska sredstva	53,281,039	4,770,800	20,001,930	16,353,049	14,053,301	15,168,374	123,628,493
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,315,656	3,222,599	2,247,830	377,511	-	1,095,629	8,259,225
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	29,961,647	10,551,835	34,627,254	15,984,181	759,244	182,566	92,066,727
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	1,381,421	1,381,421
Ukupno finansijske obaveze	31,277,303	13,774,434	36,875,084	16,361,692	759,244	2,659,616	101,707,373
Gap individualni	22,003,736	(9,003,634)	(16,873,154)	(8,643)	13,294,057		
Gap kumulativni	22,003,736	13,000,102	(3,873,052)	(3,881,695)	9,412,362		

*U poziciji Krediti i potraživanja od komitenata kao nekamatonosan iznos prikazana je (neto) vrednost NPL plasmana

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.5. Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (Nastavak)

29.5.1 Kamatni rizik (Nastavak)

U narednoj tabeli dat je prikaz kamatne osetljivosti. Osetljivost se meri uticajem paralelnog pomeranja krive prinosa za 200 b.p. na kapital i prihode Banke.

	2024.		U hiljadama dinara 2023.	
	Uticaj na kapital	Uticaj na prihode	Uticaj na kapital	Uticaj na prihode
31. decembar	1,896,256	101,920	1,263,651	187,193
Prosečna vrednost	1,810,104	24,302	138,497	(79,657)
Maksimalna vrednost	2,058,519	113,004	1,340,638	187,193
Minimalna vrednost	1,508,037	(160,001)	(375,280)	(238,622)

29.5.2 Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je minimiziranje gubitaka koji nastaju po osnovu promena deviznih kurseva.

Za upravljanje deviznim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku za upravljanje tržišnim rizicima;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje deviznim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu deviznog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Služba za upravljanje rizicima i Sektor sredstava koji dnevno prate i vrše upravljanje valutnom strukturom izvora sredstava i plasmana.

Merenje deviznog rizika se vrši u Službi za upravljanje rizicima na osnovu Pokazatelja deviznog rizika kao odnosa neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke, a prema Odluci o adekvatnosti kapitala i Odluci o izveštavanju banaka, kao i Proceduri Upravljanje deviznim rizikom.

Ostvarene vrednosti nerevidiranog pokazatelja deviznog rizika

	2024.	2023.
31. decembar	0,41%	3,84%
Prosečna vrednost	1,45%	1,30%
Maksimalna vrednost	6,79%	4,41%
Minimalna vrednost	0,17%	0,13%

Devizni rizik meren Pokazateljem deviznog rizika se u toku 2024. godine nalazio u kategoriji niskog rizika. Prosečna vrednost Pokazatelja deviznog rizika iznosila je 1,45%.

U narednoj tabeli dat je pregled otvorenih deviznih pozicija pojedinačno po valutama na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (Nastavak)

29.5.2 Devizni rizik (Nastavak)

Analiza sredstava i obaveza po valutama

31. decembar 2024. godine	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	U hijjadama dinara	
						RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,443,702	74,879	43,779	38,247	7,600,607	11,908,513	19,509,120
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Harije od vrednosti	-	-	-	-	-	18,571,410	18,571,410
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	1,538	1,538
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,549,701	763,099	963,924	40,283	3,317,007	3,889,268	7,206,275
Kreditni i potraživanja od komifenata	50,174,338	-	-	-	50,174,338	38,072,059	88,246,397
Ostala sredstva	284,680	132	10	43	284,865	476,891	761,756
Ukupno finansijska sredstva	59,452,421	838,110	1,007,713	78,573	61,376,817	72,919,679	134,296,496
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	79	79
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,267,018	1,767	251	4	4,269,040	2,806,942	7,075,982
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	50,912,215	846,166	988,544	69,805	52,816,730	48,872,399	101,689,129
Ostale obaveze	894,985	-	6	-	894,991	421,776	1,316,767
Ukupno finansijske obaveze	56,074,218	847,933	988,801	69,809	57,980,761	52,101,196	110,081,957
Neto pozicija	3,378,203	(9,823)	18,912	8,764	3,396,056	20,818,483	24,214,539

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (Nastavak)

29.5.2 Devizni rizik (Nastavak)

31. decembar 2023. godine	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	U hiljadama dinara	
						RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,517,156	68,919	76,721	45,249	6,708,045	10,021,548	16,729,593
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	13,713,114	13,713,114
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	5,195	5,195
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,084,010	888,899	955,581	69,505	4,997,995	8,926,354	13,924,349
Kredit i potraživanja od komitenata	46,459,707	-	-	-	46,459,707	31,864,728	78,324,435
Ostala sredstva	61,516	133	(2,345)	(481)	58,823	872,984	931,807
Ukupno finansijska sredstva	56,122,389	957,951	1,029,957	114,273	58,224,570	65,403,923	123,628,493
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,069,385	53,401	19,600	-	4,142,386	4,116,839	8,259,225
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	46,507,827	934,191	1,007,182	82,052	48,531,252	43,535,475	92,066,727
Ostale obaveze	993,785	-	-	-	993,785	387,636	1,381,421
Ukupno finansijske obaveze	51,570,997	987,592	1,026,782	82,052	53,667,423	48,039,950	101,707,373
Neto pozicija	4,551,392	(29,641)	3,175	32,221	4,557,147	17,363,973	21,921,120

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (Nastavak)

29.5.2 Devizni rizik (Nastavak)

U nastavku je prikazan uticaj promene kurseva za 15% na neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine. Pozicije sa deviznom klauzulom prikazane su u okviru EUR pozicije za dinarske plasmane i obaveze indeksirane u evrima odnosno u okviru USD pozicije za dinarske plasmane i obaveze indeksirane u dolarima.

31.12.2024. godine	(u hiljadama dinara)								
	EUR	EUR 15%	EUR -15%	USD	USD 15%	USD -15%	CHF	CHF 15%	CHF -15%
Finansijska sredstva	59,452,421	68,370,284	50,534,558	838,110	963,827	712,394	1,007,713	1,158,870	856,556
Finansijske obaveze	56,092,573	64,506,459	47,678,687	848,154	975,377	720,931	988,807	1,137,128	840,486
Neto pozicija	3,359,848	3,863,825	2,855,871	(10,044)	(11,550)	(8,537)	18,906	21,742	16,070

31.12.2023. godine	(u hiljadama dinara)								
	EUR	EUR 15%	EUR -15%	USD	USD 15%	USD -15%	CHF	CHF 15%	CHF -15%
Finansijska sredstva	56,122,389	64,540,747	47,704,031	957,951	1,101,644	814,258	1,029,957	1,184,451	875,463
Finansijske obaveze	51,570,997	59,306,647	43,835,347	987,592	1,135,731	839,453	1,026,782	1,180,799	872,765
Neto pozicija	4,551,392	5,234,100	3,868,684	-29,641	-34,087	-25,195	3,175	3,652	2,698

29.5.3 Rizik promene cena hartije od vrednosti (HOV)

Rizik promene cena HOV predstavlja rizik od negativnih uticaja na finansijski rezultat Banke usled promene cena HOV koje se nalaze u portfoliju Banke.

Cilj upravljanja rizikom promene cena HOV je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati po osnovu promena cena HOV koje se nalaze u portfoliju Banke.

Za upravljanje rizikom promene cena HOV u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku upravljanja portfoliom HOV i Politiku upravljanja tržišnim rizicima;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu rizika promene cena HOV i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Sektor sredstava koji dnevno upravlja portfoliom HOV i Služba za upravljanje rizicima koja prati kretanje vrednosti pozicija knjige trgovanja i izveštava rukovodstvo Banke.

Služba za upravljanje rizicima na bazi relevantnih izvora tržišnih informacija vrši aktivno praćenje vrednosti HOV u posedu Banke i kontroliše njihovu usklađenost sa interno propisanim limitima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (Nastavak)

29.5.3 Rizik promene cena HOV (Nastavak)

Vrednost portfolija Banke

	U hiljadama dinara	
	Tržišna vrednost na dan 31. decembar	
	2024.	2023.
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Akcije banaka	19,644	14,737
Akcije preduzeća	-	-
	19,644	14,737
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		
	18,551,766	13,698,377
Obveznice RS u dinarima	18,551,766	13,698,377

29.6 Operativni rizik

Izloženost operativnom riziku

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik isključuje reputacioni i strateški rizik, ali uključuje zakonski (pravni) rizik.

Za upravljanje operativnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je usvojio Politiku upravljanja operativnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje operativnim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu operativnog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Služba za upravljanje rizicima koja dnevno prati i prikuplja podatke o nastalim događajima operativnog rizika i izveštava rukovodstvo Banke o izloženosti riziku;
- Izloženost operativnom riziku meri se u Službi za upravljanje rizicima kroz identifikaciju operativnog rizika, evidenciju i analizu baze podataka u skladu sa Procedurom za upravljanje operativnim rizikom.

Banka vrši procenjivanje rizika poveravanja aktivnosti trećim licima, a na osnovu zaključenog ugovora sa tim licima u kome su jasno definisana sva prava i obaveze ugovornih strana.

Pri uvođenju novih proizvoda, procesa i sistema ili novih poslovnih aktivnosti Banka vrši procenjivanje i identifikovanje operativnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.7 Rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom

Cilj upravljanja rizikom neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati usled izloženosti informacionog sistema Banke prema javnim mrežama, zlonamernim internim napadima, hardverskim kvarovima, sabotazama i održavanjem ovih izloženosti u okviru propisanih limita.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije (Službeni glasnik RS, br. 23/2013, 113/2013, 2/2017, 88/2019 i 37/2021) Banka je preduzela niz aktivnosti sa ciljem potpunog usaglašavanja sa pomenutom Odlukom. Sa tim u vezi usvojena je Strategija razvoja informacionog sistema, Strategija obezbeđenja kontinuiteta poslovanja, Izlazne strategije za aktivnosti poverene trećim licima, Politika bezbednosti informacionog sistema i Politika upravljanja informacionim sistemom.

U skladu sa Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije, shodno organizacionim i procesnim promenama izvršeno je usklađivanje procedura i uputstava.

Banka je završila proces PCI DSS resertifikacije (Payment Card Industry Data Security Standard). Proces usklađivanja sa zahtevima PCI DSS standarda podrazumeva ne samo proceduralna unapređenja, već i unapređenja zaštite informacionog sistema, čime se posledično obezbeđuje i viši nivo zaštite, kako kartičarskog poslovanja, tako i drugih poslovnih procesa Banke. Svaka finansijska institucija koja ima in-house kartičarski sistem mora da poštuje PCI DSS regulativu i da bude pravovremeno sertifikovana u skladu sa tim standardima. Provera i sertifikacija obavlja se jednom godišnje i obavezana je ukoliko procesiramo VISA i Master kartice. Sertifikaciju sprovode agencije koje poseduju QSA sertifikate (Qualified Security Assessor) odobrene od VISA i Master sistema, a u našem slučaju sertifikaciju vrši kompanija Compliance Control Middle East L.L.C-FZ, Dubai.

Informacioni sistem Banke poseduje funkcionalnosti za podršku poslovnim procesima i obezbeđuje blagovremene, tačne i potpune informacije od značaja za donošenje poslovnih odluka i upravljanje rizicima.

Banka kontinuirano radi na usavršavanju svog informacionog sistema. Sa tim u vezi redovno ažurira postojeću Strategiju razvoja informacionog sistema i Politiku upravljanja informacionim sistemom.

U cilju kvalitetnog upravljanja informacionim sistemom, Banka redovno održava sednice Komisije za upravljanje informacionim sistemom, koja ima sledeće uloge i odgovornosti:

- Analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojene Strategije razvoja informacionog sistema Banke, Politike upravljanja informacionim sistemom Banke i Politike bezbednosti informacionog sistema Banke, kao i sprovođenje pripadajućih sistema unutrašnjih kontrola;
- Sa stanovišta usklađenosti sa realizacijom poslovnih ciljeva Banke, analizira i odobrava važne projekte / projektne inicijative u vezi informacionog sistema na osnovu opravdanosti investicije;
- Prati progres važnih projekata u vezi informacionog sistema;
- Definiše prioritete projektnog portfolia u vezi informacionog sistema;
- Analizira i odobrava prioritete važnih aktivnosti u vezi informacionog sistema;
- Vršiti nadzor funkcionalnosti i bezbednosti informacionog sistema u celini;
- Vršiti koordinaciju, nadzor i predlaže na usvajanje klasifikaciju podataka u informacionom sistemu;
- Razmatra i predlaže na usvajanje izveštaje o riziku informacionog sistema;
- Razmatra postupanje sa rizicima visokog nivoa koji su posledica incidenata ili izmena u informacionom sistemu;
- Najmanje kvartalno izveštava Izvršni odbor Banke o stanju informacionog sistema, utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti politike i procedure za upravljanje informacionim sistemom i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Kontinuirano se vrši identifikovanje, merenja i procene rizika od strane vlasnika rizika (vlasnik afektovanog poslovnog ili tehničkog procesa), koordinatora rizika informacionog sistema i Foruma za upravljanje rizikom informacionog sistema, a prema Bančinoj proceduri za upravljanje rizikom informacionog sistema. Forum za upravljanje rizikom informacionog sistema je integrisani deo Komiteta za upravljanje informacionim sistemom, koji ima šire nadležnosti, tako da se održavanju integrisani sastanci, jer su članovi oba komiteta isti.

Okvir za upravljanje informacionim sistemom čini usvojena Strategija razvoja informacionog sistema i Politika upravljanja informacionim sistemom kao i procesi upravljanja incidentima informacionog sistema, upravljanja izmenama informacionog sistema, upravljanja portfoliom, projektima i razvoja informacionog sistema koji su definisani odgovarajućim procedurama i drugim internim aktima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.7 Rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom (Nastavak)

Za upravljanje rizikom neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Strategiju razvoja informacionog sistema, Politiku bezbednosti informacionog sistema i Strategiju obezbeđenja kontinuiteta poslovanja;
- Izvršni odbor, koji sprovodi usvojene strategije i politike i utvrđuje procedure i uputstva;
- Komisija za upravljanje informacionim sistemom koji prati rad i razvoj informacionog sistema i donosi odgovarajuće odluke i predlaže odgovarajuće mere Izvršnom odboru Banke;
- Forum za upravljanje IT rizicima koji donosi odluke o upravljanju daljim akcijama za mitigaciju predmetnih rizika, prati realizaciju i efektivnost mera i razmatra kvantifikaciju rizika predloženu od strane SBI. Forum izveštava Komisiju za upravljanje Informacionim sistemom, koja dalje izveštava Izvršni odbor na kvartalnom nivou o svom radu.
- Sektor Informacionih tehnologija koji planira, predlaže i izvršava sve aktivnosti vezane za informacioni sistem Banke i o tome izveštava Komisiju za informacionu tehnologiju;
- Direktor Službe za bezbednost IS sprovodi procenu bezbednosnog rizika informacionog sistema u Banci i izveštaj o tome dostavlja Forumu za upravljanje rizicima IS.

29.8 Rizik izloženosti

Cilj upravljanja rizikom izloženosti je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati usled koncentracije izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i održavanje ovih izloženosti u okviru propisanih limita.

Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica je izloženost koja iznosi najmanje 10% regulatornog kapitala Banke..

- Povezana lica i lica povezana sa Bankom su sva ona lica koja ispunjavaju uslove iz Člana 2. Zakona o bankama i to:
- da su dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezana tako da jedno od njih ima znatno ili kontrolno učešće u drugom ili drugim pravnim licima;
- da su dva ili više pravnih ili fizičkih lica među kojima ne postoji odnos iz tačke 1) ovog stava povezana tako da postoji mogućnost da se usled pogoršanja finansijskog položaja jednog lica pogorša sposobnost drugog ili drugih lica da izmiruju svoje obaveze;
- da su dva ili više pravnih i fizičkih lica povezana tako da je fizičko lice član Upravnog ili Izvršnog odbora ili drugog organa upravljanja drugog ili drugih pravnih lica;
- da su dva ili više pravnih i fizičkih lica povezana tako da članovi porodice fizičkog lica imaju znatno ili kontrolno učešće u drugom ili drugim pravnim licima, odnosno da su članovi Upravnog ili Izvršnog odbora ili drugog organa upravljanja tih pravnih lica;
- da su članovi porodice fizičkih lica koja su članovi Upravnog ili Izvršnog odbora ili drugog organa upravljanja ili lica s posebnim ovlašćenjima i odgovornostima jednog pravnog lica istovremeno članovi Upravnog ili Izvršnog odbora ili drugog organa upravljanja ili lica s posebnim ovlašćenjima i odgovornostima drugog ili drugih pravnih lica.

Lica povezana sa Bankom su:

- članovi bankarske grupe u kojoj je Banka;
- članovi Upravnog i Izvršnog odbora Banke, članovi odbora banke, članovi organa upravljanja i rukovođenja člana bankarske grupe u kojoj je Banka, kao i članovi porodice ovih lica;
- lica sa učešćem u Banci i u licima koja su članovi bankarske grupe u kojoj je Banka, kao i članovi porodice ovih lica;
- pravna lica u kojima lica iz tač. 2) i 3) ovog stava imaju kontrolno učešće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.8 Rizik izloženosti (Nastavak)

Za upravljanje rizikom izloženosti u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica u iznosu preko 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom;
- Izvršni odbor koji utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom izloženosti i koji donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica do iznosa od 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o davanju ovlašćenja Izvršnom odboru Banke za zaključenje pravnog posla sa povezanim licem;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje rizikom izloženosti;
- Služba za upravljanje rizicima koja izveštava rukovodstvo o izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Merenje rizika izloženosti vrši se u Službi za upravljanje rizicima na osnovu izrade izveštaja propisanih odgovarajućim odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke.

Izloženosti prema licima povezanim sa Bankom i velike izloženosti nakon primene tehnika ublažavanja rizika:

	2024.		2023.	
	Iznos izloženosti	Učešće u kapitalu	Iznos izloženosti	Učešće u kapitalu
Lica povezana sa Bankom	5,242,006	22.44%	3,288,650	15.31%
Velike izloženosti	7,999,683	34.22%	6,680,059	31.10%

Tokom 2024. godine izloženosti prema jednom licu/grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom bile su u okvirima propisanih limita. Za sve izloženosti Banke koje su se nalazile u kategoriji srednjeg nivoa rizika izloženosti, a veće su od 10% kapitala Banke obezbeđena je prethodna saglasnost Upravnog odbora Banke.

29.9 Rizik ulaganja u druga pravna lica koja ne pripadaju finansijskom sektoru i u osnovna sredstva

Pod ulaganjima u druga pravna lica podrazumevaju se ulaganja kojima Banka stiče udeo ili akcije pravnih lica koja nisu u finansijskom sektoru. Ovim ulaganjima ne smatra se sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

Za upravljanje rizikom ulaganja u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji donosi odluke o pojedinačnim ulaganjima u osnovna sredstva čija vrednost prelazi iznos dinarske protivvrednosti 250 hiljada EUR;
- Izvršni odbor koji je usvojio Proceduru za upravljanje rizikom ulaganja i koji donosi odluke o ulaganjima u osnovna sredstva čija vrednost ne prelazi iznos dinarske protivvrednosti 250 hiljada EUR;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati rizik ulaganja Banke i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Sektor informacionih tehnologija, Služba za tehničko administrativne poslove i Služba za bezbednost su zaduženi za nabavku osnovnih sredstava.

Merenje rizika je u nadležnosti Službe za finansijsko upravljanje i budžetiranje i Službe za upravljanje rizicima.

Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine u odnosu na kapital banke

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru	0.02%	0.00%
Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva i investicione nekretnine	8.84%	10.19%

U toku 2024. godine ulaganja Banke su se nalazila u kategoriji niskog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

29.10 Rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kojem je Banka izložena

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Za upravljanje rizikom zemlje u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji usvaja i najmanje jednom godišnje preispituje Politiku za upravljanje rizikom zemlje i utvrđuje potrebu za njenom izmenom;
- Odbor za reviziju, koji analizira i usvaja predlog Politike upravljanja rizikom zemlje koja se Upravnom odboru Banke podnosi na razmatranje i usvajanje i analizira i nadzire primenu i adekvatnost sprovođenja Politike;
- Izvršni odbor, koji sprovodi usvojenu politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom zemlje i usvaja limite izloženosti Banke;
- Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, koji prate izloženost Banke riziku zemlje i predlažu odgovarajuće mere;
- Služba za upravljanje rizicima koja je zadužena za operativno sprovođenje Politike upravljanja rizikom zemlje i izveštavanje rukovodstva Banke o izloženosti riziku zemlje.

Banka formira sistem klasifikacije zemalja prema visini rizika zemlje i opredelila se za sistem klasifikacije rizika po kategorijama dodeljenim od strane međunarodnih kreditnih agencija (Moody's, Standard & Poors i Fitch).

U toku 2024. godine Banka je imala izloženost prema klijentima koje posluju u zemljama koje su shodno oceni međunarodnih agencija za ocenu kreditnog rejtinga i procedurom Banke klasifikovane kao nisko rizične i srednje rizične zemlje.

Pregled zemalja klijenata čija izloženost ulazi u rizik zemlje na dan 31. decembra 2024. i 31. decembar 2023.

Zemlja	Kategorija rizika	Limit	Učešće u kapitalu Banke 2024	Učešće u kapitalu Banke 2023
Nemačka	Nizak	Bez limita	6.87%	15.95%
Austrija	Nizak	Bez limita	3.63%	3.24%
SAD	Nizak	Bez limita	0.53%	0.43%
Češka Republika	Nizak	Bez limita	0.00%	0.05%
Holandija	Nizak	Bez limita	0.27%	0.00%
Švajcarska	Nizak	Bez limita	0.04%	0.00%
Hrvatska	Nizak	Bez limita	0.01%	0.01%
Makedonija	Srednji	100% regulatornog kapitala	7.67%	19.28%
Turska	Srednji	100% regulatornog kapitala	26.99%	25.27%
Rumunija	Srednji	20% regulatornog kapitala	0.00%	0.97%
Bosna i Hercegovina	Srednji	40% regulatornog kapitala	0.00%	1.61%
Crna Gora	Srednji	40% regulatornog kapitala	0.00%	0.02%
Grčka	Srednji	10% regulatornog kapitala	0.04%	0.00%

U poređenju sa 31. 12. 2023, došlo je do poboljšanja kreditnog rejtinga Hrvatske, sa Baa2 /kategorija srednjeg rizika/ na A3 /kategorija niskog rizika/

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2024. godine

30. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu („Službeni Glasnik RS” br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa pravnim licima sa stanjem na dan 31. oktobra 2024. godine. Ukupan iznos potraživanja poslatih na usaglašavanje iznosi 79,685,490 hiljada dinara, dok iznos obaveza poslatih na usaglašavanje iznosi 53,198,175 hiljada dinara. Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 313,837 hiljade dinara, odnosno 0,39%, od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 241,097 hiljada dinara, odnosno 0,45%.

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA


Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2024. godinu.

32. DEVIZNI KURS

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na Međubankarskom tržištu deviza i primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31. decembar 2024.	U dinarima 31. decembar 2023.
USD	112.4386	105.8671
EUR	117.0149	117.1737
CHF	124.5237	125.5343

U Beogradu
18. marta 2025. godine


 Slađana Bobar
 Direktor Službe za računovodstvo


 Đorđe Zelenović
 Član Izvršnog odbora Banke


 Aziz Arslan
 Predsednik Izvršnog odbora Banke

